

PANEL:
Gezi'den Güvenpark'a
Talana Karşı Mücadele

TMMOB
ŞEHİR PLANCILARI ODASI
Ankara Şubesi

24 Haziran 2013 Ankara

TMMOB Şehir Plancıları Odası
Ankara Şubesi

İletişim

TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi
Atatürk Bulvarı Bulvar Apartmanı
No: 219 Daire: 8 Çankaya/ANKARA
Tel: 0 312 417 87 70
Fax: 0 312 417 90 55
e-posta: spo@spo.org.tr. www:spo.org.tr

Yayına Hazırlık

Gözde GÜLDAL

Kapak Afifi

Fuat ERASLAN

Grafik ve Baskıya Hazırlık

M. Gürbüz FEHİM

Fotoğraflar görsel ve yazılı medyadan alınmıştır.

Baskı

Aydan Yayıncılık Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Alınteri Bulvarı 3364. Sk. No: 4
Ostim - Ankara - 312 354 46 27

ISBN: 978-605-01-0658-9

Ekim 2014

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	iv
AÇILIŞ KONUŞMALARI.....	1
Orhan SARIALTUN.....	3
I. OTURUM.....	5
Oturum Başkanı: Necati UYAR	7
Başak ÖZER.....	10
Can ATALAY	16
Doç. Dr. Çağatay KESKİNOK.....	25
Sorular , Katkılar, Yanıtlar.....	29
II. OTURUM	44
Oturum Başkanı: Orhan SARIALTUN	45
Deniz ZEYREK.....	45
Sedat VURAL	57
İbrahim GÜNDOĞDU	61
Selim TULUMTAŞ	63
Ahmet NEDİM KAYA	68
Mehmet Onur YILMAZ	74
Sorular , Katkılar, Yanıtlar.....	78

SUNUŞ

*“Ne kadar çok elimiz varmış meğer!
İlkin, senin elinle tutuşan benimki
Sonra çocuklarınkı
Gençlerinki
Tekel İşçilerinininki
Sonra, ellerin elleri...
Ne kadar çok elimiz oldu, baksana,
Tutuşa tutuşa
Bir orman yangını gibi”
Can Yücel*

Özellikle son 10 yıldır boğazımıza kadar AKP'nin dayatmalarına maruz kalmışken ve kentsel talan, yağma artık bize nefes aldirmayacak noktaya gelmişken, onlar için hiçbir önemi olmayan “3-5 ağaç” için çıkmıştık sokağa. 3-5 ağacın öncesi vardı elbet. Öncesi altın madenciliği için direnen Begamalı köylüler, özelleştirmeye karşı duran Tekel işçileri, kamunun tasfiyesine karşı çıkan Zonguldak'tan Ankara'ya yürüyen madenciler, ırmağını, suyunu borulara hapsedilmesine izin vermeyen Karadenizli köylüler idi. Hepsi meydanlarda birer güzel ağaç oldu meyve verdi.

31 Mayıs 2014 günü kamusal alanımıza sahip çıktığımız ilk yer Taksim Meydanı idi. Taksim Meydanı Yayalaştırma Projesi kapsamında Gezi Parkı'nın yıkılarak yerine yapılmak istenen Topçu Kışlası'nın kamusal alanımızı, parkımızı işgal edeceğini duyduğumuzda döküldüğümüz sokaklar, doldurduğumuz meydan artık gerçek anlamda yayalaşmış, kamusal kimliğini kazanmıştı.

Gezi Parkı'nda başlayan hikayemiz, başta Ankara olmak üzere tüm ülke geneline destek eylemleriyle birlikte yayıldı. 2 Haziran günü ise Kızılay Meydanı'nı doldurduğumuzda sermayenin yağmaladığı bir diğer meydan daha gerçek manada bizim olmuştu. Sermayenin zaptettiği tüm meydanlar bizimdi ve dayatmaların, yağmanın, talanın, şiddetin, hukuksuzluğun hesabı bir güzel ağaç üzerinden bu meydanlarda soruluyordu.

Günlük yaşamımızda polisin ve arabaların olan kamusal alanlarımız, Gündoğdu'dan Atatürk Parkı'na, Cumhuriyet Meydanı'ndan Saray Caddesi'ne, Gezi'den Güvenpark'a tartışan, dinleyen, direnen halkın oldu.

Odamızın hukuksal alanda sürdürdüğü mücadele ile, son 10 yılda sayısı iyice artan kentsel talana karşı açılan davaların büyük çoğunluğunun kamusal alanlarımızı savunmak üzerine gelişen kurgusunda ulaşılacak istenilen nokta direniş günlerinde fiilen gerçekleştirilmiş oldu.

Şubemiz; 24 Haziran 2013 tarihinde gerçekleştirdiği “Gezi'den Güvenpark'a Talana Karşı Mücadele” isimli panelde İstanbul'da başlayan, tüm Türkiye'ye yayılan Taksim Gezi Parkı tartışmalarının, kentsel muhalefetin, örgütlenmenin izi sürülmüş Ankara'ya yansımaları tartışılmıştır.

İki oturumda düzenlenen etkinlikte Gezi Parkı'nda başlayan hukuki mücadele sonrasında oluşturulan kentsel muhalefet ve Taksim Dayanışmasının hikayesi anlatılmış, sonrasında Ankara'da yaşananlara dikkat çekilmiş, kamusal alanı daraltan, kamusal değer üretmeyi önemsizleştiren uygulamalara, bu alanda yürütülen hukuki mücadelelere değinilmiş ve kentsel muhalefette sivil toplumun desteği tartışılmıştır.

Başta bu etkinliğin gerçekleşmesine katkı veren panelistlere ve katkı koyan tüm meslektaşlarımıza bizlerle paylaştıkları bilgi, birikim ve emeklerinden dolayı teşekkür ederiz.

Elele veren herkes için ve bu uğurda kaybettiğimiz tüm canlar için...

TMMOB Şehir Plancıları Odası
Ankara Şubesi

Açılış Konuşmaları

Orhan SARIALTUN
TMMOB Şehir Plancıları Odası
Ankara Şube Başkanı

ORHAN SARIALTUN (Şehir Plancıları Odası Ankara Şube Başkanı)

Değerli üyelerimiz, sivil toplum kuruluşu yöneticileri ve değerli oda yöneticilerimiz, saygıdeğer konuklar; hepinize hoş geldiniz diyerek, çok kısa tutacağım açılış konuşmasını yapacağım. Kısa tutmamın en önemli nedeni, aslında daha çok, iki oturuma böldüğümüz panelde ve sizlerin de katılacağı forum bölümlerinde tartışmayı istememizdir.

Son genel seçimlerdeki çok önemli bir şeyi vurgulamakta yarar var. Hepinizin de hatırlayacağı gibi, son genel seçimi bir yerel seçim edasıyla, her kentteki çılgın projelerle geçirdik. Başta İstanbul olmak üzere hemen her kentimiz için özel üretilmiş projeler, bizzat Başbakan tarafından sunuldu, ilan edildi. Onun içerisinde de Gezi Parkı'nda yapımı düşünülen Topçu Kışlası da vardı. Geçmişten beri de sürekli dile getirilen kışlanın bu dönem içerisinde yapılacağı taahhüdünde de bulundu Başbakan bizzat.

Bu sürece odamızın İstanbul Şubesi, diğer meslek örgütleri, diğer odalar ve sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte sürece dahil oldu ve takip etti. Gerek plan onama aşamasında, gerekse ondan sonraki tepkilerde hep birlikte davrandılar. Tüm Türkiye'nin de takip ettiği bir dayanışmaya dönüşen "*Taksim Dayanışması*" adı altında, giderek de genişleyerek ve büyüyerek *-ki, oradan temsilci olan arkadaşlarımız oturumda konuşmacı olacaklar-* büyük bir direnişin başlangıcını oluşturdular.

Bildiğiniz gibi Mayıs ayının sonunda ağaç sökülüyle başlayan ve arkasından müdahalelerle birlikte, olay artık Gezi Parkı'nda bir ateşle başlayıp, tüm ülke geneline, başta Ankara olmak üzere destek eylemleriyle birlikte yayıldı. Ankara özelinde söyleyecek olursak da, yıllardır tüm ilgili odaların ve sivil toplum kuruluşlarının takip ettiği, işte Akay Kavşağı, Kuğulu Kavşağı, Kuğulu Park'ın kavşak haline dönüştürülmesi -geçmişten başlayarak söylüyorum- onun dışındaki ulaşım politikaları, Güvenpark'ın tamamen bir otoparka dönüştürülmesi projeleri, Kızılay'ın yayalara kapatılması, Atatürk Orman Çiftliği... Yıllardır böyle bir talana maruz kalan, son yıllarda da giderek artan Atatürk Orman Çiftliği mücadelesi çoğu zaman davalarla, kimi zaman eylemlerle Ankara'da yürütülüyordu. Ama bu Gezi Parkı'yla birlikte de çok farklı anlamlar taşıdı.

Hepinizin bildiği gibi Kızılay'da ve Güvenpark'ta başlayan Ankara'daki direnişler, sonrasında Kuğulu Park'a, oradan Tunalı ve hemen toplantı salonunun önünde bulunan Kennedy'e uzandı. Sonrasında daha farklı mahallelere de uzanarak, işte Dikmen'e, Tuzluçayır'a kadar uzanan bir direnişe dönüştü ve Taksim Dayanışması'yla başlayan olay, halkın desteğini de alan bir direnişe dönüştü. Tüm bunları tartışmak için Gezi'den Ankara'daki tartışmalara getirmek için bu oturumları düzenledik. Sizlerin de katkılarını almak istiyoruz.

Öncelikle bir özürü de belirterek birinci oturumdaki arkadaşlarımızı davet edeceğim. İstanbul Şube Başkanımız Tayfun Kahraman, Taksim Dayanışması'nda yürüttüğü mücadele nedeniyle, görev aldığı kamu kurumu tarafından Gaziantep'e zorunlu göreve gönderilmiştir. Bu sebeple katılamayacağımı belirterek, özürlerini iletmemi istedi. Son dakika gelişmesi olarak bunu iletmek durumundayım. Onun dışındaki arkadaşlarımızı oturumu başlatmak üzere davet ediyorum.

Necati Uyar, Şehir Plancıları Odası Genel Başkanı, Çağatay Keskinok, Orta Doğu Teknik Üniversitesi öğretim üyesi, Can Atalay Taksim Dayanışması'ndan arkadaşımız, Başak Özer yine Taksim Dayanışması'ndan arkadaşımız ve Peyzaj Mimarlar Odası İstanbul Şube Sekreterini oturumu başlatmak üzere davet ediyorum.

Birinci Oturum

Oturum Başkanı: **Necati UYAR**
TMMOB Şehir Plancıları Odası
Genel Başkanı

Başak ÖZER
TMMOB Peyzaj Mimarları Odası
İstanbul Şube Sekreteri-Taksim Dayanışması

Av. Can ATALAY
Taksim Dayanışması

Doç. Dr. Çağatay KESKİNOK
ODTÜ Mimarlık Fakültesi
Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi

NECATİ UYAR (Şehir Plancıları Odası Genel Başkanı)

Hepinize merhaba. Bir arkadaşımızın gelmediği oturumda üç kişi sırayla söz alacak. İki arkadaşımız İstanbul'dan, Taksim Dayanışmasından buraya katılıyorlar. Aslında Mayıs sonundan beri yaşadığımız süreçte, onun öncesinde Taksim Dayanışmanın gezi parkında sürdürdüğü eylemlilikte, baştan beri bu çalışmaların içinde olan, Taksim Dayanışmasının içinde olan iki arkadaşımız burada. Av. Can Atalay ve Peyzaj Mimarları Odamızın İstanbul Şube Sekreteri Başak Özer aramızda. Tayfun Kahraman da, İstanbul Şube Başkanımız da bildiğiniz gibi Taksim Dayanışma'nın içinde aktif olarak görev alan arkadaşlarımızdandı. Bugün elinde olmayan nedenlerle katılamadı.

Aslında Taksim Dayanışması toplumsal tabanı açısından bakıldığında, oldukça geniş katılımlı, demokratik yapısıyla kentsel alanda yaşanan talana karşı süren mücadeledenin, var olan mücadele ateşinin yangına dönüşmesini sağlayan en önemli unsurlardan biri oldu. Bu Taksim'de başlayan, Gezi Parkı'nda başlayan direniş aslında tüm Türkiye'ye yayıldı. "Her yer Taksim, her yer direniş" sözünün aslında Türkiye sınırlarını aşarak bütün dünyada kullanılabilir hale gelmesini de sağlayan en önemli etkenler ve bugün gelinen noktadaki en büyük paya sahip olan oluşum Taksim Dayanışması.

Aslında kentsel alandaki talanlar, meslek odalarının çok da yabancı olmadığı bir alan; özellikle Şehir Plancıları Odası'nın son yıllardaki hukuksal alanda sürdürdüğü mücadele, yargı yoluyla sürdürdüğü mücadelenin önemli bir bölümü bu benzer talanlara yönelik. İstanbul'da Gezi Parkı'nda patladı, ama aslında İstanbul açısından bakınca üçüncü köprü, üçüncü havaalanı, çılgın kanal projesi, İstanbul'un kuzey kıyısında iki yeni kent oluşturulması gibi, aslında plan kararlarıyla, plancıların açısından bakıldığında tümüyle karşı çıkılan projelerdi. Doğaseverler, kenti ve doğayı düşünenler, geleceğini düşünenler açısından karşı çıkılması gereken projelerdi ve aslında Başbakan tarafından yapılan adlandırması da belki de en doğru olandı, çılgını bu projeler. Olumsuz anlamda bunu belki kullanmak gerekir. Her ne kadar olumlayarak çılgın sözcüğünü kullansalar da, aslında Türkiye'nin aklı başında bir projeye, planlamaya ihtiyacı olduğu dönemde, böyle çılgın kararlarla İstanbul bir şekilde biçimlendirilmeye çalışıldı.

Tabii başlayan süreçte iktidarın vahşi ve saldırgan tutumu, polis devleti görüntüsü, aslında son günlerde yaşanan, dört kişinin de yaşamını yitirmesine neden olan sürecin bugünkü hale gelmesine neden oldu. Ortaya çıkan tepkilerin direnişe dönüşmesinin başlıca nedeni, aslında doğrudan hükümetin kendisiydi, iktidarın kendisiydi.

Aslında tüm kentlerde yaygınlaştığında bu direniş, o kentlerde bu alanda sembolleşen noktalarda birtakım gelişmelerin yaşandığını gördük. Her kent aslında kendi açısından önemli olan talan projesine konu olmuş alanları öne çıkarmaya başladı. Türkiye'nin tüm kentlerinde, önemli büyük kentlerimizin hemen hepsinde bu tür talan girişimleri uzun zamandır devam ediyor.

Tabii medyanın tavrını hepimiz biliyoruz, penguen belgesellerini gösterdiği bir süreçle başladı, ama bu görmezden gelen tavır kısa süre sonra biraz daha makul düzeyde olayları gösterebilir hale gelmesiyle sonuçlandı. Tabii utangaç bir tavır vardı

medyada, korkak bir tavır vardı. Bunun arka planında yatan, sadece iktidar baskısı değildi. Örneğin NTV'nin sahibi olan Doğu Grubunda olduğu gibi, yine Şehir Plancıları Odası'nın süren hukuksal mücadelelerinden biri, Dalaman'da İztuzu gibi bir yerde yat limanı yapmaya çalışan bir grubun, holdingin televizyonu olması, onun sesi olmasının da, aslında hepsi için bakıldığında benzer durumların söz konusu olması nedeniyle bu penguen belgeseli yayımlayan tavır ortaya çıktı.

Tabii Ankara'da yaşananları ikinci oturumda tartışacağız, bizden sonraki oturumda daha çok Ankara konuşacağız. Çağatay Hocam belki buradan Ankara'ya geçişi yapmamıza aracılık yapacak. İstanbul'da başlayan, tüm Türkiye'ye yayılan Taksim Gezi Parkı'yla ilgili tartışmaların Ankara'ya yansımaları da konuşacağız. Ankara da talihsiz kentlerden biri bu konuda; yani geçmişten bu yana Kızılay'ın yayalaştırılmasına ilişkin süreçte yaşananlar, Güvenpark'ın otoparka dönüştürülmesine ilişkin süreçte yaşananlar, Kuğulu Park'ın kavşağa dönüştürülmeye çalışıldığı dönemde yaşananlar hepinizin hatırladığı konular büyük bir ihtimalle.

Yakın dönemde de benzer tartışmaları yaşadık. Doğrudan oda olarak içinde olduğumuz süreçlerde Birlik Parkı'nda alışveriş merkezi yapma girişimi oldu. Doğrudan belediyeyle düzenlenmiş, ağaçları yetmişmiş, düzenlemesi bitmiş ve halkın yıllardır kullandığı bir parkın, mülkiyet sorunları çözülüyor gerekçesiyle alışveriş merkezine dönüştürülmesi girişimi yakın zamanda yargıda durdurulmuş olan bir süreç Ankara açısından. Keza İmrahor Vadisi'nde ve Dikmen Vadisi'nde süren, devam eden durum, benzer şekilde talan projesine karşılık geliyor.

Botanik Parkı'nı da yakında göreceğiz. Atakule tamamıyla boşaltıldı, alışveriş merkezinin büyütülmesi projesinin altında da Botanik Parkı'nın da kısmen ortadan kaldırılmasına yönelik proje bir taraftan da sürdürülüyor. Alışveriş merkezi merakı Ankara'da, onlara sunulan servis hiçbir şeye sunulan servis kadar değil; gerçekten alışveriş merkezleri son yıllarda Ankara'da en çok desteklenen kentsel kullanımlardan biri.

İki tanesinin örneğini vereyim. Şehir Plancılar Odası'nın yürütmeyi durdurma ve iptal kararı aldığı. Armada'nın ek binası ve aradaki köprüyle ilgili yargının yürütmeyi durdurma ve iptal kararı var, odanın açtığı davada. Aynı şekilde Kentpark'ın yapılaşma haklarının, olağan yapılaşma hakkının üstünde olduğu, plan değişikliğiyle bu hakların verildiğine ilişkin açılan davada da iptal kararı var. Yani şu anda Ankara'da hizmet veren Kentpark gibi, Armada gibi alışveriş merkezi de kaçak yapı konumunda ve bu hizmeti sürdürüyorlar.

Benzer durumda olan Siteler var. Yine burada yapılaşma olmaması gerekir, burada yapılaşmadan uzak durulması gerekir dediğimiz yerlerdi. Bir tanesi Batıkent'te, her tarafta reklâmlarını gördüğümüz Atlantis projesi, bir diğeri Simpaş Altın Oran adıyla hâlâ reklâmların sürdüğü, mahkemenin yürütmeyi durdurma ve planlarının iptal kararı verdiği bir alanda benzer bir yaratılmış talan girişimlerinin de aynen devam ettiğini görüyoruz.

Sadece Ankara’da değil, İstanbul’da değil, İzmir de aslında çok ilginç örneklerden biri. Günlerdir bir tarafından “*Expo’yu alacağız*” adı altında Türkiye’ye tanıtımı gerçekleştirilmeye çalışılan bir video var. Bu videoda bakıldığında, onaylanan plan kararlarını da aşan bir talanın söz konusu olduğunu görüyoruz. Kent parkı, kent ormanı olarak ağaçlandırılmış, aynı zamanda lagün olan bir alanın, Fransa’ya götürülüp tanıtılan projesine bakıldığında, tümüyle yapılaşmaya açıldığını görüyoruz. Birinci derece doğal sit, kent ormanı ve lagün alanı, fuar alanı olarak, Expo alanı olarak planlanmış yapılaşmaların burada yapılması önerilmiş durumda.

Tabii bu gerekçeyle İnciraltı’nın asıl tarım alanı olan bölümlerinin de alışveriş merkezine dönüştürüldüğünü, dev bir alışveriş merkezinin bu alanlarda önerildiğini de görüyoruz bu planlarda. İzmir’de tabii bu ilk örnek değil, Ege Üniversitesinin arkasında “*Forum*” adıyla yapılmış olan büyük bir alışveriş merkezi daha var ki, planlarda eskiden beri hazine den alınıp Ege Üniversitesi’ne devredilmiş olan bir alanın, üniversiteye ait bir alanının içine yapıldığını görüyoruz Forum alışveriş merkezinin.

Tabii bunlar sadece AKP iktidarı döneminde olan işler de değil. Bir öncesine bakarsak, hemen Bilkent örneği gözümüzün önünde; Hacettepe Üniversitesi’nden üniversite yapmak üzere Bilkent’e devredilen bir alanda yapılmış olan alışveriş merkezlerini, konutları görüyoruz. 18. madde uygulaması mucizesiyle, dağda köyden, tepelik alanlarda, Bilkent’in sırtlarındaki alanlardaki, aslen ağaçlandırılacak olan alanlarda, köylüden ucuza satın alınmış alanların 18 uygulamasıyla bugün alışveriş merkezinin olduğu, TOKİ’nin olduğu bölgeye transfer edildiğini, köylüden ucuza satın alınan yerlerin ve hazineye ait olan değerli üniversite için ayrılmış olan alanın da ağaçlandırılacak alanlara dönüştürüldüğünü ve güneydeki sırtlara doğru kaydırıldığını da görüyoruz.

Yani bu uygulama, aslında bakarsanız öncesinde örneklerini gördüğümüz birtakım projelerdi, ama AKP iktidarı döneminde sınırsız bir boyut kazandı. Anlayış öyle bir egemen hale geldi ki, parti ayrımı gözetmeksizin belediyeler benzer bir talanın içine girmeye başladılar. İzmir’de Buca ve Büyükşehir belediyelerinin ortaklaşa sürdürdüğü, yine odamızın açtığı davada yürütmeyi durdurma kararı gelen bir alan; Şirinyer’de yıllardır var olan bir parkın alışveriş merkezine dönüştürülmesine ilişkin plan kararı da Cumhuriyet Halk Partili iki belediyenin işbirliğiyle, protokolüyle ne yazık ki böyle bir karara dönüştürüldü.

Artık anlayış Türkiye’de öyle bir hâkim noktaya geldi ki, parti anlayışı, siyaset farkı gözetmeksizin bir talan projesi yürüyor her tarafta. Buna karşı da Taksim Dayanışma, düşünceleri birbirinden çok farklı olan, anlayışları çok farklı olan, çok geniş kesimleri bir araya getirip, ortak bir savunmaya, ortak bir mücadeleye başladı. Bu mücadelenin doğrudan içinde yer alan arkadaşlara ben artık sözü vermek istiyorum.

BAŞAK ÖZER

Peyzaj Mimarları Odası İstanbul Şube Sekreteri-Taksim Dayanışması

Teşekkür ediyorum öncelikle davetiniz için. Sonrasında da yaşam alanlarımıza yapılan, bedenlerimize yapılan vandalizmden dolayı direnişteki bütün arkadaşlarıma selamlarımı göndermek istiyorum.

Son süreci, son bir aylık süreci en yakın takip eden Tayfun Kahraman ve Can Atalay'dı, buradaki konuşacak arkadaşlarımız arasında. Ben bir buçuk yıllık sürece daha hâkim olduğumu düşünüyorum. Kısaca dayanışmanın o zaman, bu bir buçuk yıllık sürecini tariflemeye çalışayım, belki daha anlamlı olacaktır. Devamını Can daha detaylı tarifleyecektir diye düşünüyorum.

Bizler bir buçuk sene önce bir araya, Mimarlar Odası'nın ve Şehir Plancıları Odası'nın çağrısıyla İstanbul'da bir araya geldik. Çünkü bu projenin, tepeden inme ve direkt medyadan öğrenmiş olduğumuz bu projenin uygulanacağına, hayata geçirileceğine dair artık bütün süreçlerin tamamlanmış olduğunu biliyorduk. Bu süreç tamamlanmıştı, biz Taksim Dayanışmasını kurmadan hemen önce, İstanbul Büyükşehir Belediyesi planlarını askıya çıkartmıştı; tam biz buluştuktan bir gün önce.

O zaman 30 küsur (40 değildik) kamu kurumu niteliğindeki meslek odaları, sivil toplum örgütleri, dernekler, mahalleliler, kentte yaşayanlar bir araya geldik ve bir buçuk yıllık bu süreci örmeye çalıştık. Aslında bugün dayanışmanın rolü hoparlörlük diyebilirim. Dün bir mail aldım dayanışmaya dair. Meşruiyeti oradan yürüyor, yani kamunun hoparlörü niteliğinde söz söylüyor olması. Aslında bu bir buçuk yıllık süreç yayılıyor. Birçok araç kullandık, basın açıklamalarını düzenli her hafta yaptık. Bir dönem ıslak imzalar topladık, belediye meclisine götürdük. Buraya katılan bir şehir plancısı arkadaşımız belediyedeki işinden oldu vb bir yığın süreç yaşadık.

Islak imzaları toplarken meydana, ilk önce 30 gün boyunca sürekli, sonrasında haftada bir olmak üzere aylara yayılan bir süreç yaşadık. Biz aslında meslek odaları, bu süreçte hep mücadeleyi park ölçeğine indirgemenen, alanı bir bütün olarak, bütün kentlerimize yapılan dönüşüm çalışmaları, yaşam alanlarımıza yapılan müdahalelere dur diyebilmek üzerinden kurgularken, kendiliğinden park ve ağaç üzerinden giden bir durum oldu. Hatta bu anlamda çok net tavırlar koyduğumuzu bile biliyoruz. Süreç bizi aslında meşruiyetini en çok kazandırdığı noktaya, parka taşımış oldu.

Sonrasında gelişen süreçler, aslında kendi kentli hakkına sahip çıkma noktasından – *tam doğru sözcükleri bulabilmek adına bir kaygı yaşadım*- farklı bir ağaçtan öteye taşımaya çalışırken, olay hakikaten parktaki 700 metrekarelik bir alana, yol açılması amacıyla yapılan bir müdahaleyle oluştu ve hakikaten 9 tane ağacın korunması amacıyla parkta yer almaya başlandı.

İlk günler 30 kişiye, daha sonra 80 ve daha sonra yüzlerce kişiyi bulan ve sabahları bildiğiniz müdahalelerin yaşandığı ciddi bir süreç yaşadık. Bunu öngörmüştük, bunu biliyorduk. Çünkü projelerde yayaların yürümesi için bırakılan alanlar bir metrelik bir genişliğe sahipti. Dolayısıyla hem bilimsel olarak projeyi çok ciddi anlamda eleştiriyorduk, hem bir hukuksuzluk söz konusuydu. Burada bir müdahale gelişti ve orada ağaca sahip çıkma, kentli hakkına sahip çıkma durumu, süreç kendi haklarına sahip çıkmaya dönüştü.

Çok yoğun zamanlar yaşadık, çok mücadeleler edildi, birçok şiddete maruz kaldık dayanışma olarak. Mümkün olduğunca bir arada, bir bütün. Flamaların, siyasetlere karşı ciddi bir tepki vardı, flamaların indirilmesi için. Buna dair ciddi bir emek üretildi ve tek yürek, tek ses, bir halk olarak bir arada olmanın mücadelesi yürütüldü aslında bu süreçte.

Ben buradan başka bir noktaya da geçiş yapmak istiyorum izinizle. Çünkü bu kentli hakları denirken, aslında temelde oturtmak istediğim bir kurgu vardı konuşmaya dair. Ben Melih Ersoy'un bir makalesini hatırlıyorum, çok net. Bu durum gelişince aklıma hep o gelmiştir. Melih Ersoy makalesinde; kapsamlı planlama kavramı gelişirken, tarihte iki tane kırılma noktasından bahseder, bu önemli bir nokta. Biri Haussmann'ın Paris'i planlamasıdır ki, bu da tam aslında kentlerin soylulaştırılması, işçi sınıfların merkezden uzaklaştırılmasını hedefleyen bir sistemdir. Ben bunun denkliliğini işte ülkemizde yaşadığımız kentsel dönüşüm çalışmaları olarak görüyorum. Beyoğlu bölgesinde özellikle yapılmak istenen bu değişim süreçlerini, Tarlabası'nın soylulaştırılması... Bu projeye aslında araçların yerin altına alınarak, bir yeraltı otopark sistemini kurgulamak istenmesi. Böylelikle Atatürk Kültür Merkezi, Demirören gibi yapıların veya parka yapılacak Topçu Kışlasının kullanım biçiminin değiştirilmesiyle doğacak ve zaten ihtiyaç olan otoparklar için yeraltı sisteminin kurgulanması ve bölgenin aslında tamamıyla değiştirilmesi... Kentin en kırılma noktasının merkezden uzaklaştırılması çalışmaları... Aslında dayanışmanın bir mücadele biçimi de buydu: yaşam alanlarımızın komple sınıfsal olarak kurgulanması...

Melih Ersoy'un makalesindeki diğer ikinci kırılma noktası da, aslında Olmsted'in Central Parkı tasarlamasıydı ki, bugün aslında mücadelenin merkezine oturan şeyin park olduğunu görüyoruz. Ama parkları biraz küçümseyebiliyoruz bazen, ama aslında Olmsted'in -ki peyzaj mimarlığı mesleğinin de aslında kamu düzenine oturduğu felsefesini var eden, varlık sebebini oluşturan bir örnek oldu- parka sadece fiziki olarak bakmayıp, yani sanatı, topografyayı, insan ve doğa ekolojisini kurgulayıp, kentle kır arasındaki o kopuk diyalogu bir araya getirme kaygısından öte, bunu bir de sosyalleşme olarak gördü. O dönem, bahsettiği 1850'li dönemler Amerika'daki hâlâ köleliğin olduğu bir süreç ki, Olmsted'in bu anlamda iyi bir kitabı da vardır.

Amaç dil, din, ırk ya da ekonomik herhangi bir sınıfsal farklılık olmadan, bütün insanların bir araya gelip, bir arada yaşayabildiği bir kurguyu yaratmaktır. Biz buna günümüzde kentli hakları diyoruz aslında. Temiz bir çevrede yaşamak, daha iyi bir ortamda yaşamak, toplumun bütün kesimleri bir araya gelebilme, bütün kentsel imkânların herkes tarafından rahatlıkla ulaşılabilir olması. Aslında işte mücadele tam da bu haklar üzerinden kendini var etti.

Yayalaştırma projesine baktığımızda, aslında alışveriş merkezlerinin yapılması, bahsettiğiniz gibi Ankara'nın en büyük sorunlarından biri; ben bir Ankaralıyım, o yüzden de çok da iyi biliyorum. Kapitalist sistem kendini sürdürebilmek için, kentsel yapılı çevrenin bazı bileşenlerini tekrar tekrar üretme ihtiyacında bulunuyor. Alışveriş merkezleri de bunlardan biri. Bunu aynı şekilde ulaşım gibi, altyapı sistemleri gibi, Topçu Kışlasının buraya yapılması, parkın mülkiyet yapısının değiştirilmek istenmesi, buranın kullanıcı profiline, peyzaj karakterinin, kullanım biçiminin değiştirilmek istenmesi, aslında birçok örnekte gördüğümüz, birçok alanda gördüğümüz bir örnek olarak tekrar karşımıza çıkıyor.

Taksim'e ilişkin bu dayanışmanın bir buçuk senelik çalışmaları içerisinde birçok araştırma yapmıştık. Berlin'deki Postdamer Meydanı'nın, aslında Taksim'le çok ilişkili olduğu. Hem meydan özelliği, hem oranın bir Cumhuriyet kültür merkezinin oluşu, onun yıkılmış olması vesair gibi süreçlerin, Berlin'deki Postdamer Meydanıyla birebir örtüştüğünü görmüştük dayanışmanın bir çalışmasında. Bu çalışmada şöyle bir durum söz konusu: Kentsel kamusal alanların özelleştirilmesinde firmalar direkt finanse ediyor ve alanların otoriteye, yerel otoriteye, hem ekonomik kaynak sağlarken, belirli alanları arsalarla sahip oluyor. Buraya kendi yapılarını yapıyor. Ancak bu ada parsel giren yapılar arasında kalan sokakları da, şirketlerin kendi mülkiyetlerine geçiyor.

Aynı şeyi Tokyo'da görmek de mümkün. Biliyorsunuz biz son dönem bir referandum tartıştık. Aslında bu projenin ilk çıkış noktası bir tasarım üzerinden giden, çeşitli -çirkin diyeceğim kusura bakmayın- tasarım üzerinden bize kurgulanan, reklâm gibi kullanılan bazı görseller üzerinden gitti ve bu görseller birer meşrulaştırma aracı olarak kullanıldı.

Yine bu dönem referandumla getirilmesi ya da plebisit dediğimiz duruma getirilmesinin de, aslında katılımcılık dediğimiz, en başta yapılması gereken, halka en başta sorulması gereken noktanın. Yani tasarlama planlama aşamasında halka sorulması gereken noktanın meşrulaştırma için aslında sonradan bu işe dahil edildiğini görüyoruz.

Tabii biz Taksim Dayanışması olarak bu projeyi incelerken, birçok diğer noktaları da çok iyi biliyorduk. Yani bunun bir ideolojik müdahale olduğunu, Topçu Kışlasının yapılmak istenmesi dahil, meydanın yayasızlaştırılmasının çalışması gibi. Üst ölçek ulaşım kararlarına uymayarak, çağdaş ulaşım politikalarına uymayan lastik tekerlekli sistem üzerinden götürülen, engellilerin erişimini engelleyecek, bütün sistemi yerin altına alan bir müdahale olduğunu da hepimiz çok iyi biliyorduk. Hem de bunun üzerinden aslında argümanlar geliştirdik.

Gezi parkı direnişinin aslında en can alıcı noktalardan biri de forum olmuştur. Başbakanla görüşmeden sonra dönen arkadaşlarla parkta forum yapmıştık. Yedi forumdan dördüncünün de aynı zamanda yazmanıydım. Orada karşılaştığımız inanılmaz bir düzlem oldu. Aslında demokrasinin ne olduğunu bilmeden demokrasiyi istediklerini ve demokratik olarak nasıl bir konuda konuşulur, tartışılır, bunu bilmediğimizi gördük. Biz aslında demokrasinin araçlarını burada kullanmış olduk ve bunu hep kendi kamusal alanlarımızda yaptık. En güzel olanı da buydu. Kendi kültürel peyzajlarımızda yaptık, tarihi alanlarımızda yaptık.

Bu süreçte, bu son dönem, son bir aylık süreçte de aslında bu projenin hukuksuz ve bilim dışı olduğunu halk kendisi de ispat etmiş oldu. Çünkü 1 Mayıs'ta alana giremezsiniz denilmişti bize. Çünkü orada bir çukur kazılmıştı, ama biz çok rahatlıkla alana girdik ve herhangi bir sorun yaşamadık.

Ulaşım ile ilgili daha iyi meydan nasıl olur tartışmaları her zaman vardı. Hep şunu savunuyorduk: Otobüslerin ilk ya da son duraklarının buradan kaldırılması gerekliydi. Bu süreç içerisinde, son üç-dört haftalık süreçte, aslında kendiliğinden bu oldu ve ulaşım sorunu da yaşanmadı. Dolayısıyla halkın, aslında bu projenin ne kadar bilim dışı ve hukuksuz olduğunu da bir şekilde ispat etmiş olduğunu düşünüyorum.

Olimpiyatlarla ilgili biliyorsunuz, İstanbul'da olimpiyatların yapılması konusu vardı ki, bu olimpiyatlara karşı da bir sürecimiz söz konusu. Bununla ilgili "bizi seçmeyin" kampanyaları başladı. Çünkü doğal alanlarımızın, yaşam alanlarımızın gizli bir şe-

kilde tahrip edileceği, daha sonra kullanılmayacak ciddi alanların kurgulanacağı ve hep öngörünün ötesinde bizi ekonomik olarak sıkıntıya sokacak bir süreç olacaktı.

Zaman-mekân ilişkisinde farklı bir durum oldu. Yani kapitalist sistemin aslında yarattığı saat zaman diliminin ötesinde, toplum kendi zaman dilimini yarattı ve bunu mekânla ilişkilendirdi. Bu çok değerliydi. Daha değerli olması, bu alan zaten tarihi ve kültürel anlamda korunan ve çok önemli bir alanken, şimdi artık uluslararası arenada da olan varlığıyla, aslında çok daha öte karakterini arttırmış durumda.

Tabii bu sürecin toplumsal belleğimizde ve kimliğimiz üzerinde de çok önemli bir etkisi olmuştur. Parkta yaşam, yaşam sırası ve sonrası ve meydanda haklarımızı, demokratik taleplerimizi dile getirme süreçlerimiz, park ve meydanın tam anlamıyla kendini yaşattığı ve var ettiği bir noktaya getirdi ve insanları aslında sokağa çıkarttı ve sokakla tekrar bir araya geldiler. Sokak çok önemliydi. Çünkü sokaklar, daha doğrusu yerel ve ülkesel otorite tarafından hep dayatmacı ve tek tip yaratılan, işte otobüs duraklarından belediye otobüslerine kadar, reklâm panoları gibi. Aslında tek tip giden ve bize çok yakın olmayan, bunların hepsi aslında insanlar tarafından yeniden yakalandı, yani sokaklar geri alındı. Bütün bunlara müdahale edildi. Kendi özgünlüklerimiz ve kimliklerimiz katıldı.

Bütün o yazılamaları, grafitileri, flamarlarıyla politik bir peyzaj olarak kentsel kimliğimizde de çok önemli bir yere sahip oldu. Gündelik bir yaşam oluştu parkta bu arada. İşte kompost alanlar, bitki üretim alanları, sokak çocuklarına sahip çıkılmalar, küfür atölyeleri gibi, kendi kültürünü var etmeye başlayan bir süreç de yaşadık. Kendi anı kültürünü yaratan, hayatını kaybedenler için anı mekanları yaratarak mum yakan, karanfiller bırakan ya da yaşadığı süreçleri mizahi anlatıp bunu sergileyen birçok peyzajlara sahip oldu bu süreç.

Dolayısıyla tüketim-üretim dengesini peyzajlarda da düşünürsek, Taksim Meydanı ve Taksim gezisi, aslında kendini üreten, tüketmekten çok üreten bir alan olarak kendini var etti diyebiliriz.

Bu süreçte aslında toplumsal bir resetleme yaşadığımızı, yeniden ayarlama ve konumlandırma dediğimiz bir süreci yaşadığımızı ve toplumsal olarak aslında büyüdüğümüzü, olgunlaştığımızı görüyorum. Özellikle forumlarda, bizim forumda yüzlerce kişi katılmıştı. Bir kişi kamera ya da video kaydı istemeyince

herkes itiraz etti. Neden yani? Burada yasadışı bir şey yapmıyoruz neden? Ancak daha sonra bir hukukçu bunun kişisel bir hak olduğunu söylemesi üzerine; inanılmaz bir saygıyla bir kişi dahi istemediği için video kaydı yapmadık, herhangi bir kayda da izin vermedik. O süreçte bir arkadaşımızın şey dediğini biliyorum: “Demokrasi diyoruz da, demokrasi neymiş onu da bugün öğreniyoruz” diye.

Şu anda parklara yayılmış durumda bu durum. Parklarda tartışmalar oluyor. Henüz katılma fırsatım olmadı, ancak bir blok açıldı, onun üzerinden takip edebiliyoruz orada alınan kararlar ve konuşmalar üzerinde. Bu anlamda parklara yayılması, özellikle şu anda kentlerimizin o kapalı yerleşim biçimlerine dönüşen TOKİ’siyle, diğer biçimleriyle dönüşen ve park kavramını ve sosyalleşmeyi öldüren o sistemi de kırdığını, insanların parklara yayılmasının çok doğru bir gelişme olduğunu düşünüyorum. Ancak sanırım bunu bir süre sonra tamamlamamız da gerekebilecektir.

Ben çok uzatmadan ve son cümle olarak da şunu söyleyeyim: Biz psikolojik olarak çok şey kazandığımıza inanıyoruz, sosyolojik olarak da, ama maalesef hâlâ somutta kaybettiğimiz çok şeyimiz var. Hâlâ yasalar, Petrol Yasası olmak üzere, Orman Kanununun kimi maddeleri, 2B maddeleri olmak üzere. Akyaka Gökova’da –*dün öğrendim*- 20 bin metrekarelik kamusal bir alan özelleştirilmiş ve TOKİ’ye verilmiş konut yapılması için. Maalesef somut olarak kazanımlarımızı henüz edinebilmiş durumda değiliz.

Ben bu nedenle, özellikle burada Taksim Dayanışmasının bir temsilcisi olarak da, Atatürk Orman Çiftliği için mücadele yürüten, başta kendi meslek odam ve diğer TMMOB altındaki meslek odaları olmak üzere emek gösteren herkese saygılarımı sunmak istiyorum, kendilerini selamlıyorum.

NECATİ UYAR (Şehir Plancıları Odası Genel Başkanı)

Aslında bir şeyi hatırlatmış oldunuz. Taksim'deki otobüs duraklarının kaldırılması benzer bir süreci aslında Ankara'da da denemiş olduk. Tunalıhilmî yayalaşır mıymış? Evet, yayalaşmış, gayet güzel yayalaştı. Günlerdir akşamları yaya bölgesi halinde. Aynı şekilde Güvenpark'tan otobüsler ve minibüsler kalksın diye herhalde Çağatay Hocam en çok konuşanlardan biriydi ve kalkınca da oluyormuş, Ankara'da da kimseye bir şey olmadı. Bir şekilde yine otobüsler bir yerlerden çalışabili, o duraklar oradan kaldırılabilirmiş, onu da göstermiş oldu bize.

Başak söz etmedi, Başbakan ısrarla bu işlerin altında dış mihraklar var diyor. Belki Can itiraz eder diye sözü ona vermek istiyorum. Kimdir onlar, sizi kim yönlendirdi?

Av. CAN ATALAY (Taksim Dayanışması)

Benim bir avantajım var, eğer İzmirli olsaydı bir Sabetay bağlantısı bulmak çok kolay olurdu, ama İzmir üzerinden Artvin'e, Artvin'den de Amasya'ya göç etmedilerse eğer böyle bir şey bilmiyorum. En azından Sabetay bağlantısı bulamıyorlar. Ne diyelim? Dış komplo, uluslararası komplo meseleleriyle ilgili de, aslında soru açık. ABD'ye ne zaman nota verdi Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ya da Amerika Birleşik Devletleri Büyükelçisi ne zaman istenmeyen adam ilan edildi? Ya da Avrupa Birliğinin herhangi bir ülkesine ne zaman nota verildi ve biz bilmiyoruz. Hani böyle bir uluslararası komplo varsa, bağımsız Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin bunları yapmasını beklerdik. Böyle bir şey olmadı.

Olan şudur: Kolluk çeşitli –*tabirimi maruz görünüz*- numaralarla sosyalistleri tutuklamaya başladı. Yani günah keçisi olarak yine sosyalistleri buldular. 2012'de başlayan soruşturmalar ya da çeşitli gerekçelerle cadı avı başlattılar. Dolayısıyla aslında kendi iddialarını yalanlamış oldular.

Şimdi ben öncelikle dört arkadaşın ismini anmak isterim. Taksim Dayanışmasının başlangıç deklarasyonundan da önce, bu işe emek vermeye başlayanlar ve bir buçuk yılı aşkın süre boyunca yoğun emek veren arkadaşlar bunlar. Aslında bu görüşme-müzakere yalanı, Adalet ve Kalkınma Partisi hükümetinin manevralarının sonuçsuz kalmasını sağlayan hamleleri bir buçuk yıl önce yapan arkadaşlar. Başta Mücella Yapıcı, Başak Özer arkadaşımız, Derya Karadağ, Akif Burak Atlar. Bu dört arkadaşın ismini özellikle anmak isterim.

Uzun uzun anlatmayacağım bu kısmını, ama çıkış deklarasyonundan... Şöyle söyleyeyim; liberallerden ulusalcılara olarak tarif edebileceğimiz, çizgideki herkesi yan yana getirmek konusundaki ısrar, maharet ve politik öngörünün yararlarını biz Recep Tayyip Erdoğan'ın bundan iki hafta önceki gördüğünüz ve görmediğiniz bir dizi hamlesinde değerini anladık. Başta Mücella abla olmak üzere, bu arkadaşların önemli bir rolü-payı vardır. Bunu söylemekte yarar var.

Şu kolay değildir arkadaşlar: TEMA Vakfı da, Greenpeace de Başbakanın görüşme teklifini reddetmişlerdir ve bu açıklamalar Taksim Dayanışmasını selamlanarak ya-

DİRENİŞİN 10 GÜNÜ

28 Mayıs

Gezi Parkında 5 Ağaç Yerinden Söküldü

Sabah 05:00'da polis, eylem yapanlara müdahale etti.

50 kişi ağaç katliamını örnek için parka nöbet tutmaya başladı.

Direnen gruba destek vermek için parka gelenlerin sayısı hızla arttı.

Polis, demirden insanları yitirme karga göz yaparıcı gaz kullandı.

29 Mayıs

Polis, parkta nöbet tutanları dağıtmak için GAZ BOMBASI kullandı.

Başbakan R. Tayyip Erdoğan "Ne yaparsanız yapın, Gezi Parkı için biz kararımızı verdik." dedi.

30 Mayıs

Polis, parkta nöbet tutan direnççilerin cadılarını yaktı.

Baım açıklaması yapmak isteyen direnççilere yime gaz bombası ile müdahale edildi.

31 Mayıs

Türkiye'nin tüm büyük şehirlerine yayıldı.

1 günde 2.000.000 #direngezi parki tweeti atıldı.

İstanbul 6. İdare Mahkemesi, Gezi Parkı'yla ilgili yürütmei durdurma kararı verdi.

Medya, olayları yansıtmadığı ve tarafı yayınladığı için büyük tepkiler aldı.

1 Haziran

Polis, Taksim'de toplanarak isteyen direnççilere TOMA ve GAZ BOMBASI ile müdahale etti.

1.000.000 kişi Recep Tayyip Erdoğan'a, hükümete, taralı medyaya, polisin siddetli müdahalesine karşı tepki göstermek için tencere ve tavalarla ses çıkararak sokaklara döküldü.

1 Haziran

Polis, Taksim'de toplanarak isteyen direnççilere TOMA ve GAZ BOMBASI ile müdahale etti.

Benzersiz müdahaleler Ankara, Eskişehir, İzmir, Adana, Mersin ve Hatay'da da yaşandı.

1000 kişilik bir grup sabaha kadar boğaz köprüsünden yürüyerek Avrupa yakasına geçti.

2 Haziran

MİZAH dirençin en önemli aracı haline geldi. Sosyal medyada hükümeti eleştiren binlerce yazı, espiri, fotoğraf, video ve karikatür paylaşılmasına başlandı.

100'lerce kişinin yarandığı olaylar sabaha kadar sürdü. CARGİ taraftar grubu, POMA olarak adlandırıldığı bir otomobili ile TOMA'yı polisleri geri püskürttü.

Başbakan R. Tayyip Erdoğan, Twitter'a "BAŞ BELASI", direnççilere "ÇAPULCU", direnişe destek verenlere "TENCERE TAVACI" dedi.

3 Haziran

Gezi Parkı, müdahalenin, birliğin ve dayanışmanın sembolü haline geldi. Polis Taksim'den çekildi.

Recep Tayyip Erdoğan, "%50'yi evde zor tutuyoruz" dedi.

Antakya'da Abdülkadir Cömert isimli 22 yaşındaki bir genç öldü. Ölüm nedeni açıklanmadı.

4 Haziran

Ankara Kızılay Meydanı, İzmir'de Gündoğdu Meydanı, Eskişehir ve Antakya'da polis direnççilere sert müdahalelerde bulundu. En az 1000 kişi yaralandı.

Borsa İstanbul %10,47 değer kaybetti.

5 Haziran

İzmir'de Twitter eleştirmenleri nedeniyle 33 kişi gözaltına alındı.

Redback ve Anonymous devletin bazı internet sitelerine saldırı yapacağını açıkladı.

6 Haziran

Adana'da 1 polis direnççilere müdahale esnasında köprü inşaatından düşerek hayatını kaybetti.

Başbakan R. Tayyip Erdoğan, FAS ziyareti sırasında açıklama yaparak GERİ ADIM ATMAYACAĞIZ dedi.

Borsa İstanbul son 6 ayın en düşük seviyesine geriledi.

Tayvan NMATV televizyonu

Tayvan NMATV televizyonu Gezi Parkı olaylarını bir komedi animasyonu olarak yayınladı. Video ilk günde 950.000 kişi tarafından izlendi.

Direnççilerin Recep Tayyip Erdoğan'ı tıye aldıkları "capulcu" kelimesini dünya literatürüne "chapulling" olarak geçti ve Wikipedia'daki yerini aldı.

RAKAMLARLA 10 GÜN

4.500.000 kişi

Gezi Parkı Direnişine destek verdi.

77 ilde 603 eylem yapıldı, 120.000 polis görev aldı, 4.500'ün üzerinde gözaltı yapıldı, en az 75 kişi tutuklandı en az 1.750 kişi yaralandı, 1'i polis 3 kişi ölü.

Polis, eylemleri durdurmak için binlerce gaz bombası kullandı.

Yazan, Çim, tasarlayan: Emrah Cengiz
Kaynaklar:
1) Reuters Haber Ajansı
2) Wikipedia
3) Haber TV

infografik.com.tr

Emrah Cengiz, İnfografik

pılmıştır. Bu az-buz bir politik başarı değildir. Siyasetin sadece kuru lafla olmadığını, hani günlük mesaiyle, bir kurguyla ve bu kurgunun hayattaki karşılığını bulmasına ilişkin ısrarlı çabayla, bir nevi ısrarlı çabayla alakalı olduğunu bir kere daha öğretti bizlere. Az-buz bir başarı değildir, Başbakanın bütün alt oyma hamlelerinin boşa çıkartılması, birtakım Necati Şaşmaz türü, şaşkınlığı kendinden menkul insanlar dışında, Başbakanın hamlelerinin tümüyle başarısızlığa uğramasına ne diyelim? Burada ismi anılması gereken insanlar var. İlk dört sırada bu arkadaşların ismi gelir.

Şimdi Taksim'de ne oldu? Çok fazla şey oldu, ama çok eğlenceli bir şey oldu aslında. Yani ben size birkaç slogan söyleyeyim. Görmüşsünüzdür, ama ben bunları duvarda gördüm: “*Basenlerim hiç bu kadar incelmemişti, teşekkür ederim çevik, sekiz gündür tomayla birlikteyiz, niyetimiz ciddi*” buradan alıp yürüyen bir siyasi kültür inanılmaz bir şey. 31 Mayıs akşamı biz erken gaz yedik. Yani işte 18.45 gibi gaz yiyenlerden dim ben. Birkaç saat kapalı mekâna girdik, çok kötüydük. Sonra 21.30 gibi tekrar dışarı çıktık, ben inanmadım. Bilenler bilir, Parmakkapı'dan Galatasaray'a kadar bütün İstiklâl Caddesi ve bütün ara sokaklar dolu ve insanlar birer bira içiyorlar muhabbet ediyorlar, sonra nöbet değişiyor, öne geçiyorlar onlar gaz yiyorlar, gaz fişeği yiyorlar, plastik mermi yiyorlar. İstiklâl Caddesi çok geniş bir alan değildir, dar bir koridor şeklindedir. Orada binlerce gaz fişeği yakıldı ve bu insanlar kaçmadılar. Biraz böyle bir şey oldu Taksim'de.

Taksim'de başka ne oldu? Taksim Meydanındaki ya da Taksim gezi parkındaki fikir aslında son derece yalındı. Bir buçuk yıl önce bu işe tutunan arkadaşların fikri aslında son derece yalındı. Taksim Meydanını toplumsal gösterilere, emeğiyle geçinen yurttaşlara kapayabilirlerse, geri kalan meydanlara ve kamusal alanlara ne yapmazlar? Birinci soru budur. İkinci soru da, Taksim gezi parkına Toplu Kışlasını yapan, İstanbul'a başka ne yapmaz? Bu iki sorunun yanıtıdır bizi buraya kadar taşıyan ve bu ısrarın, bu ölümüne ısrarın, meselenin önde gelenleri, ilk gaz yiyenleri açısından da ölümüne ısrarının esas nedeni budur.

Şimdi şuradan başlayalım. İlk 27 Mayıs akşamı saat 22.00 civarında arka tarafta, Divan Oteli tarafındaki ağaçların sökülmesi işleminin hiçbir hukuki dayanağı yoktur. Kendi yazdıkları hukukta da bir dayanağı yoktur, kendi çizdikleri projede de bir dayanağı yoktur. Başak söyledi, yaya yolunu bir metre çizerseniz, daha sonra bir bürokrat numarasıyla ya da bir taşeron şirket numarasıyla oradaki 5-10 ağacı sökebileceğinizi düşünürsünüz. Rastlantı eseri fark edilir. Oradan geçen bir arkadaş fark eder. Rastlantı eseri o akşam toplantı vardır, oradaki insanlar dozerlerin önüne çıkarlar ve o gece durur. Ertesi sabah olur, yine bu deli bozuk topluluk dozerin önüne yatar, gaz yer. Olmaz bir tane milletvekili gelir o da dozerin önüne yatar. Ondan sonra da mesele şöyle olur. Yani 10 kişi, 150 kişi, 29 Mayıs akşamı 10 kişi vardı arkadaşlar, yani en az 10 bin kişi vardı. Sabaha nöbet tutan 150 civarında insan dık. O sabahki sert saldırı, ertesi sabah 5 bin kişi sabahladı. Yine 31 Mayıs şafak saldırısı ve ondan sonra bütün Türkiye bu gaz ve toz bulutundan müteşekkil oldu.

Burada bir an durup çıkarılabilecek ilk “ders”e işaret edelim; eğer kendi mücadelemizi çok fazla imgelerle, tarihten getirdiğimiz “yükle” yüklemiyorsak, yalın bir halk

mücadelesi varsa ortada, tarihen de bunun haklı olduğunu düşünüyorsak, sıkı tutunuyorsak buna, gerçekten sonuçları öngörülemez başarılarla vesile oluyor. Birinci söylemek isteyeceğim şey bu.

Fotoğraf: siyasi haber.org

İkincisi, bildiğiniz gibi Başbakan bu radikaller, marjinaler söylemini çok sevdi, çok zorladı bu kanalı. Yani açık kürsülerde ya da gizli gizli kulağa fısıldayarak “marjinaleri bırakın, biz onlarla nasıl başa çıkacağımızı biliriz, siz çekilin” lafları. Şunu gururla söylemek isterim: Taksim Dayanışmasının tümü, onun kıyısında köşesinde duranları dahil olmak üzere Gezi Parkında direnenlerin tümü buna prim vermemişlerdir. Parkın boşaltıldığı günkü kontrolsüz, anlık polis saldırısının nedeni polisin o gün o saatte müdahale etmeye çok kısa bir sürede karar vermiş olması ve saldırının bu karardan çok kısa bir süre sonra gerçekleşmiş olmasıdır. Anlık polis müdahalesinin

nedeni bu ayrışmayı sağlayamamış olmalarıdır. Hükümet ve kolluk güçleri Kazlıçeşme mitinginden önce, Taksim’in itibarsızlaştırılması, marjinalize edilmesine ilişkin müdahalelerde bulunmuştur ve esas itibarıyla de hareketin ana damarı da bunu kabul etmemiş, bunu reddetmiştir ve o nedenle cumartesi akşamı bu saldırı olmuştur. Bunu da saptamakta yarar var.

Bir diğer mesele; kendisi bu kadar radikal, talepleri bu kadar makul, aklıselim başka bir hareket dünya üzerinde görülmüş müdür? Ben emin değilim. Şimdi taleplerin makuliyeti ya da geriliğini, mesela ben üstlenirim. Ne diyelim? Taleplerin formüle edilmesi aşamasında görev almış bir arkadaşınızm. Hareketin radikalliğiyle, taleplerin

makuliyeti sınırlılığı arasında, Adalet ve Kalkınma Partisinin anlamadığı, hani izah da ettik kendilerine, ama anlamadıkları bir kıymet var.

Mesele şudur: Adalet ve Kalkınma Partisi Hükümetinin istifası, hükümetin istifası, alanın en fazla attığı slogandı, ama bir politik gerçekçiliği ifade ediyor muydu? Ben kişisel olarak emin değilim, ama alanın radikalliğinin kıymeti şudur. Taksim direnişçilerinin tümü, var olan meşruiyet sınırlarının tümünü aşmış, hukuki tartışmaları önemsizleştirmiş, meşruiyet zeminini sadece kendi eylem zeminlerinde kurmuşlardır. Bu çok kıymetlidir.

Yani şöyle bir hayat düşünün; 11 gün boyunca Galatasaray'dan böyle bir azalan tonda düşünün. Galatasaray'da biraz polis vardı, Demirören'in orada da biraz vardı, ama meydana hiç yoktu. Yani sivil polis ve ajan provokatör kabilinden insancıklar dışında meydana hiç polis yoktu, 11 gün devletsiz bir hayat yaşandı Taksim'de. Sokakta içki içilmesinin yasaklandığı, masa sandalye operasyonlarının yapıldığı, bayağı terörize edilmiş bir Beyoğlu'nda hemen sonrasında devletin tüm zor aygıtlarının yanına bile yaklaşmadığı bir kent meydanından söz ediyoruz.

Seyyar satıcılar hayatlarının en mutlu dönemlerini yaşadılar ve bir tane dahi kaydedeğer asayiş olayı yaşanmadı. Yani bir taciz yok bizim bildiğimiz, bütün bu bahsettiğim koca alanda. Bir tecavüz yok, devlet yok ve parkın içerisinde meta ilişkisi yok. Yani ilk gün köfte satıldı köfteciler çıkartıldı, bira satanlar çıkartıldı, asayiş olayı da odur. Çarşıdan Bülent Hocamız bıçaklandı bu seyyar satıcı arkadaşların çıkartılması sırasında. Sonra kuruyemişçilere kadar inildi ve en son gelinen nokta şuydu: Parkın içerisinde meta ilişkisi yok. Radikal kısmı da budur. Birbiriyle oturup iki kelamı zor edebilecek siyasi gruplardan, beraber güvenlik ekipleri oluşturuldu ve güvenliği bunlar sağladılar ve ciddi hiçbir olay yaşanmadı.

Dört talebi Adalet ve Kalkınma Partisi hükümeti çok ultimatoma, muhtıra filan gibi niteli. Meseleler çok basittir aslında, karşılanamayacak talepler değildir. Taleplerimizin hâlâ arkasındayız. Bu cumartesi de söyledik. Onur yürüyüşünde İstanbul LGBT blok da söyledi. Sanırım önümüzdeki pazar günkü yürüyüşte İstanbul LGBT blok ya da Kadıköy'de Alevi derneklerinin düzenlediği mitingde de söylendi. Dört talep çok basit; gezi parkı park olarak kalacak, Atatürk Kültür Merkezinin yıkımına ilişkin çabalara son verilecek birinci talep budur. İkincisi, başta 1 Mayıs alanı olan Taksim Meydanı ve Kızılay Meydanı olmak üzere tüm kamusal alanlardaki toplantı, gösteri yürüyüşü yasaklamaların, fiili engellemelere son verilecek, ifade özgürlüğünün önündeki engeller kaldırılacak. İstanbul, Ankara, Adana ve Hatay vali ve emniyet müdürleri başta olmak üzere tüm sorumlular görevden alınacak ve son olarak da direniş katıldığı için tutuklanan ya da soruşturmaya tabi tutulan herkes serbest bırakılacak ve bu konuda resmi bir açıklama yapılacak. Bunlar karşılanmayacak talepler değildir.

Şimdi mekân bağlamında –*sınıf siyaseti diyelim ona*- Taksim arasındaki ilişkiyi aslında Başak kısmen ifade etti, ama ben oradan konuşmanın sonuna doğru yol almak istiyorum. Taksim projesi –*proje lafı da dilimize pelesenk oldu*- aslında meselenin başı değil. Hani Fransız devrimine ilişkin bir anıştırmayla kuyruğudur, sonudur. Ga-

lataport'un bir devamıdır Taksim projesi, Taksim "yayalaştırma" imar planı. Perşembe pazarının devamıdır, Emek Sineması rezaletinin *-kelimenin tam anlamıyla rezalettir-* devamıdır ve bütün bunlardan belki de daha da önemli olmak üzere, Türkiye'de solun da yüz kararı olan, ses çıkartamadığımız için yüzümüzün kara olduğu Tarlaabaşı'nın devamıdır Taksim.

Bu battı çıktıkların esas amacı, Tarlaabaşı'ndaki tehcirin, yani yoksul Türk'ün, savaş göçü Kürt'ün, yoksul Türkün, en alttaki LGBT bireylerin, son ütücünün, romeyözcünün, selpak satıcısının, garsonun, işe yürüyerek gidip gelen ve başka hiçbir ücret ödmeden işine ulaşabilen insanların tehciri hikâyesinin bir devamıdır. Çalık Holdingin edindiği eşsiz kârın misliyle katlanması çabasıdır Taksim projesi.

Mücella abla 2007 başından bu yana anlatırdı. Derdi ki; bunlar Tarlaabaşı bulvarını yeraltına alacaklar, Tarlaabaşı projesinin zorunlu sonucudur bu. Yani İstiklâl Caddesine paralel bir İstiklâl Caddesi daha yapacaklar. Bugün yapılmaya çalışılan şey odur. O battı çıktıklar bu yüzden de kabul edilemezler; o sürgün projesinin devamı oldukları için.

İstanbul kent merkezinin, emeğiyle geçinen insanlara kapatılması çabasının sonu değildir, orta aşamadaki bir hamlesidir. Daha ortalarındayız o hamlenin, ama simgesel hamlesidir. Bunu başarabilseydi Adalet ve Kalkınma Partisi, kanımca açık bir başarısızlıkla karşı karşıyadır, İstanbul kent merkezinin emeğiyle geçinen insanlara kapatılmasında çok önemli bir adım atmış olacaktı.

Şimdi şöyle düşünelim arkadaşlar. Son bir aya kadar Adalet ve Kalkınma Partisi hükümetinin ve onun kerameti kendinden menkul, rahman ve rahim olan genel başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın başarısız olduğu, yenildiği bir tek örnek vardır; 1 Mayıs alanı, Taksim Meydanı. Onun dışında elini neye attıysa söküp almıştır. Elimizden 1 Mayıs almaya, kent merkezinde emeğiyle geçinen insanların hak taleplerinin görünür olabildiği meydanı almaya ahdetmiştir, yemin etmiştir. 1 Mayıs'ı 1 Mayıs Alanı'nda kutlamak isteyen yüzbinlere zulmedilmesinin nedeni de budur.

Şimdi bu çok bilinmeyen bir şey değil aslında. Karşılaştırmalı bir mesele olarak ele alırsak; yeni muhafazakârlığın, oğul Bush'tan bu yana toplumsal taleplerin kent merkezlerinden sürülmesi ve kent merkezlerinin sterilizasyonu *-kısırlaştırması* olarak da *anlayabiliriz-* çabasıdır. Maltepe'deki dolgu alanının miting alanı olarak ilan edilmesi ve Yenikapı'daki dolgu alanının miting alanı olarak ilan edilmesi ve Başbakanın son üç haftaya kadar bunda ısrar etmesinin başka bir manası yoktur. Taksim'deki direnişin sınıfsal manası bir yandan da budur.

Bir diğer mesele; hızla proleterleşen beyaz yakalılardan, açık bir itirazdır. Bunu uzun uzun konuşmak isterim. Hani tekil gözlemler de bu tezi desteklemektedir. Ama bütün bunların ötesinde, yaşanan şeyin adını koymakta yarar var. Bütün seküler ve/veya sol hareketler-talepler kendilerini bir toplumsal kanalın arkasında akar bulmuşlardır. Bence çok hayırlı bir gelişmedir.

Kadınlar, yani kadın taleplerinin bu kadar kendini ifade ettiğini, bu kadar baskın olduğu. Yani böyle sürekli çevresindekilere fırça atar halde değil, böyle olacak dedi ve öyle oldu. İstanbul LGBT bloğun bu kadar kendisine özgüvenle davranabildiği ya da THY grevindeki işçilerin bu kadar sahiplenildiği ya da Bosch'tan gelenlerin, Birleşik Metal İşçilerinin sahiplenildiği ...Örnekleri saymakla bitiremeyiz; bütün bu taleplerin kendine güveninin geldiği bir yer oldu. Ötesinde de, Kürt gençleriyle, Atatürkçü teyzelerin beraber mücadele ettiği ve polis barikatları yükledikleri haller rastlantı değildi Taksim'de, tek tük de değildi. Bence yeni bir dönemin kapısını açtı.

Sözlerimi şöyle tamamlayayım. Evlerimizde ne yapıyorduk bunca zaman, niye beraber parklarda buluşmuyorduk diye insanlar birbirine soruyor. İkincisi, bir kere sokağın tadını alınca kitleler, gerçekten kendi kararlarını kendileri vermeye başlayınca ve devletsiz, metasız bir ilişki düzeyi tutulunca, abartmıyorum, ama gerçekten bir iyilik patlaması görüyorsunuz arkadaşlar. İnsanların bu kadar nazik olduğunu, gazdan kaçarken siz önden buyurun ben arkadan geleyim dendiğini hayatta kaç kere görebilirsiniz? Aklınıza gelen her tür iyilik olarak adlandırılabilir her şey Taksim'deydi...

Bunun dışında da, bence önümüzdeki dönemin meselesi şudur: Bütün toplumsal mücadele başlıklarının arasındaki bariyerlerin kaldırılması, bu mümkün değilse bile, zayıflatılmasında, akışkanlığın artırılması zorunludur. Şehir Plancıları Odası'yla örneğin Eğitim-Sen Dikmen'de ortak bir mekânda insanların buluşmasını sağlayabiliyorsa, bu esaslı bir adım olacaktır. Toplumsal sendikacılık deneyimlerini okuduk tartıştık yıllarca. Arjantin'i konuştuk, Brezilya'yı konuştuk, ama bence Türkiye'deki damar bunlardan güçsüz değil. Kurumlarımızın, odaların, sendikaların ve kitle ör-

gütlerinin ve siyasi partilerin önümüzdeki dönemdeki vazifesi budur. Toplumsal sendikacılık deneyimlerinin, toplumsal örgütlenme deneyimlerinin önünü açan müdahalelere ihtiyaç vardır.

Daha fazla fikrim var bu konuda, hani uzun uzun konuşabilirim, ama süremi aşmayayım. Son olarak şunu söyleyeyim: Parkın boşaltıldığı 15 Haziran gün biz sabah 05.00'e kadar süren bol tartışmalı bir toplantı yaptık. Yani çok sert tartışmanın sonucunda ama konsensüsle karar çıkıyor. Bu toplantı sürerken arkadan bir arkadaş Brezilya filan diye söze başladı ben de “ya Hocam ne Brezilya’sı tamam” filan diye sözünü kestim toplantıya devam ettik. Sonra akşam müdahale oldu hırpalandık. Ben pazar günü öğrendim, Brezilya’da “barış buraya kadar, burası Türkiye” diye eylemler oluyormuş! Neymiş, enternasyonalizm şahane bir şey!

Sondan bir önceki sözüm bu olsun. Son söz de şu olsun, İki tane yayın öneririm. “Hemzem’in” diye bir yayın çıkartıyor arkadaşlarımız, onu takip etmenizi öneririm. Diğeri de; gezi postası, gazetegezipostası.blogspot.com. Bu tür ortak mecraların artmasında yarar var. Hani son zamanların popüler sloganı, bu eğlenceli dönemin de başkalaşan sloganı herhalde. Örgütlenme meselesi önümüzdeki dönem esaslı bir mesele. Eğer bizi bu işin hakkını vermezsek, çok esaslı bir cadı avı geliyor, yani çok sert bir dalga gelecek. AKP sert hamlelere hazırlanıyor, bu çok açık. Yeni Şafak Gazetesini göz ucuyla dahi takip etseniz bunu görebilirsiniz. “aşk örgütlenmektir” yazıyor burada, onun hakkını vermekte yarar var.

NECATİ UYAR

Şehir Plancıları Odası Genel Başkanı

Hocam sözü size vermeden önce bir şey, aslında belediye meclisinden de oybirliğiyle geçmiş bir projeden söz ediyoruz. Yani belki vurgulamakta fayda var. Başlangıçta utangaç bir tavırla Cumhuriyet Halk Partili milletvekilleri, belki belediye meclis üyeleri de orada sahip çıkmaya çalıştılar. Biz de karşıyız dediler, ama çok açık bir şey ki, aslında olaylar ilk ortaya çıktığında da, meslek odaları çıkıp bunu söylemişti. Burada oybirliğiyle alınmış bir karar var. Bu oybirliğinin arkasında bir uzlaşmamı vardır, bir başka pazarlık mı vardır, yoksa beceriksiz bir belediye meclis yapısı mı vardır? Hangisi daha kötüdür? Bunu ayrıca belki tartışmak gerekir, ama böyle de bir sonuç var ortada.

O ağaçların kesilmesine ilişkin projenin altında Başbakanın hayallerini kuran kışlanın alışveriş merkezi olarak belki daha sonra işlevlendirilmesine ilişkin kararın altında da “yayalaştırma projesi” adı altında geçen bir proje var. Belediye meclisinden geçen projede plan notlarıyla her ne kadar meydan gibi görünse de, hemen iki plan notuyla tüm yetkinin o binanın yapılması, işlevlendirilmesi, tekrar yapılıp yapılmaması, o alanın içinin düzenlenmesine ilişkin tüm yetkinin belediye meclisinin kendisinin vazgeçerek yetkisinden, bunu belediye yönetimine ve dolayısıyla iktidara bıraktığı bir meclis kararından söz ediyoruz.

Böyle bir belediye meclis kararıyla ve oybirliğiyle geçmiş bir karar var. Aslında bugün yaşananlardan ve geçmişte yapılanlardan pişmanlık duyanlar varsa, bunun da belki bu ortamda dile getirilmesi. Bu Cumhuriyet Halk Partisine öncelikli düşer herhalde. Meclis üyelerimiz hata etmiştir ya da böyle bir pazarlığın içindedir, bu nedenle bunları partiden uzaklaştırıyoruz diyebilmesi gerekirdi. Bugüne kadar sessiz kaldılar. Bu konuda biz zaman zaman uyarılarımızı ilettik, bir açıklama beklediğimizi de söyledik. Daha önce oda genel başkanlığı yapmış olan bir parti üst yöneticisinden, çok da normal insan davranışına sığmayan tepkiler de gördük.

Önümüzdeki günler, ortam biraz daha sakinleştiğinde bu konuya ilişkin daha detaylı açıklamaları biz oda olarak yapacağız ve bu özrü Türk halkına, en azından yaşamını yitiren dört kişiye, gözlerini kaybedenlere borçlu olduklarını düşünüyoruz. Burada bir özür dilenmesi gereken bir tavır da var. Bugün gelinen noktada Cumhuriyet Halk Partili belediye meclis üyelerinin de payı olduğunu bilmek gerekiyor. Her ne kadar şu anda kabul etmeseler ve bu projeye imza atmadıklarını sağda solda söylese de, altında oybirliğiyle geçmiş bir proje var ne yazık ki, bir plan kararı var belediye meclisinden geçmiş olan. Çok sayıda insanı olumsuz etkileyen bu süreçte payı olanların, bunu bir kez daha değerlendirmesi gerekiyor.

Hocam böyle bir plan kararı, eninde sonunda bizim meslek alanımızda bir şey ve bir plancının da belki imzasıyla çıkmış olan ve belediye meclisinden de oybirliğiyle geçmiş olan bir karar. Hiç düşünülmeden mi, yani parka o yapı tekrar yapılabilir kararının altında da bir plancının imzası var baktığımız zaman ve belediye meclisi kabul etmiş.

Belki çok daha vahim kararlar, plan kararı olarak bu ülkede geçti. Son 10 yılda hele çok kötü örnekleri gördük. Ne oldu da ilk kez böyle bir plan kararından sonra böyle bir tepki tüm Türkiye'ye, hatta dünyaya yayılan bir tepkiye dönüştü? Buyurun. Sizce de dış mihraklar var mı bunun arkasında?

Doç. Dr. ÇAĞATAY KESKİNOK

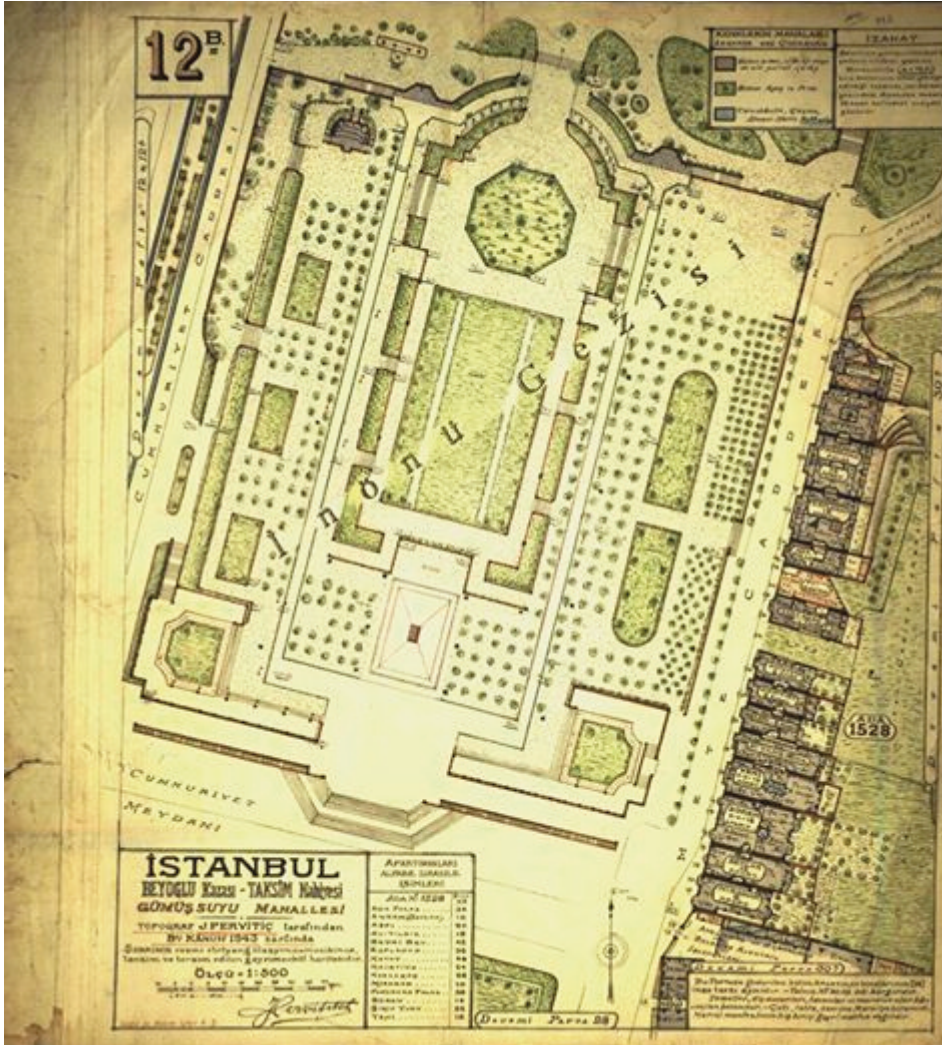
ODTÜ Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi

Bir dış mihraktan söz edilecek ise, o da emperyalizmdir. Ülkemiz yaklaşık iki yüz yıldır emperyalizm ile boğuşuyor, çarpışıyor. Emperyalizmin talan ve sömürsünden söz etmeliyiz. Bugünkü saldırı ve talanın köklerini siyasi anlamda 12 Eylülde, onun iktisadi ideolojisini oluşturan Özalıcılıkta, yani emperyalizm ile uyumlu yeniden kapitalistleşme programlarında aramalıyız. O günden bu güne, yani Özal döneminden başlayarak, kamusal alanımıza, ortak alanımıza, Cumhuriyetin yarattığı bütün kamusal değerlere kapsamlı bir saldırı söz konusudur. Bu dönemde kamu hizmetlerinin özelleştirilmesiyle başlatılan özelleştirme programları, KİT'lerin özelleştirilmesi yoluyla Devlet İşletmeleri sisteminin darmadağın edilmesine doğru genişletilmiştir. Bugün ise kamunun sahip olduğu bütün değerler, doğanın kendisi bir saldırı altındadır; satılığa çıkarılmıştır.

Gezi Parkı Erken Cumhuriyet Döneminde, önemli çağdaşlaşma ve toplumsallaşma mekânları olarak, kentlerin tam da merkezlerine yerleştirilmiş kent parklarından biridir. O dönemde planlanmış kentlere bakıldığında hemen hepsinde Gezi Parkı vb bir kent parkını görmek mümkündür. O nedenle, Gezi Parkında yapılmak istenen talanı, yalnızca rant hesaplarının sonucu olarak görmemek gerekir konu hem iktisadi hem de siyasi ve ideolojiktir. Taksim Meydanı hem emeğin, hem de Cumhuriyetin ve Aydınlanmanın simgesi olan bir meydana. Bir merkezdir. Burası Gezi Parkı ile bir bütündür. Esas olarak buna saldırılmaktadır.

Saldırı altındaki kamusal yaşamımız nedir? Öncelikle vatanımızdır, çağdaş yaşamımızdır. kamusal yaşamımız. Belediye başkanlarının katıldığı Sağlıklı Kentler Sempozyumunda "kentte bir yurttaş olarak, bir yaya olarak yürüyemiyorum, bütün kaldırımlarımız işgal altında" demiştim. Reklamlar yalnızca kafamıza çarpmıyorlar fiziksel olarak hareketlerimizi engelliyorlar; dalgınlıkla bir yaya olarak kaldırımları işgal eden reklam panolarından birine çarpabilirsiniz.

Bütün kamusal alan saldırı altındadır. Ama Gezi tepkileri toplumda bir bilinç sıçramasına yol açmıştır. Bu bir birikimdir. Nasıl bir sıçramadır? Emperyalizmin saldırısı ile onunla işbirliği içindeki siyasi iktidarın özelleştirme siyasetlerinin bir bütün olduğunun anlaşılmasıdır. O nedenle, kamusal alana farklı yönleriyle saldırıldığını düşünen herkes bir araya gelmiştir Gezi eylemleri sürecinde. Çevrecisi, Aydınlanma için mücadele eden, emek mücadelesindeki bir araya gelmiştir. Cumhuriyet için mücadele eden ile emek için mücadele edenler bir araya gelmiştir. O bakımdan, bizi bütün toplumsal gerçekliği parça parça, birbirlerinden kopuk biçimde, birbirleriyle ilişkisi yokmuş gibi algılamaya, kavramaya yönlendiren o

postmodern burjuva ideolojisinin yarattığı yanılsamalar yıkılmıştır. En önemli katkısı budur diye düşünüyorum.

İktidar yanlısı medya konuyu üç-beş ağaca indirgemmiştir. Bu bir ideolojik tutumdur. Eğer öyleyse, üç-beş ağacı korumak gelen insanlara, bunca güç uygulamasını nasıl açıklayacağız? Bu bir iki gün içinde aniden ortaya çıkmış bir konu gibi gündeme getiriliyor medya tarafından. Bu toplum birbiriyle kıyasıya mücadele içinde olan takım taraftarlarının dayanışmasını dikkatle izlemelidir. Çünkü herkes kamusal alanının bir saldırı altında olduğunu iyi kavramıştır.

Anımsıyorum, altın madenciliği için direnenen Begmalı köylüler ellerinde Türk bayraklarıyla birlikte Ankara'ya Meclisin önüne gelmişlerdir. Kapitalist-empyralist sömürü ile vatan savunması, köylünün özgürleşmesi arasındaki güçlü bağı herkesten

önce kendi mücadele deneyimleriyle Türkiye'nin gündemine yerleştirmişlerdir. Meclisin önündeki kavşakta dirençlerinden çok etkilenmiştim. Doktora tezimi kitap haline getirdiğimde şunu yazmıştım: “Emperyalizimin çevre talanına karşı mücadele eden, tarihin ve mekanın gerçek aktörleri, Bergama'nın emekçi halkına adanmıştır”

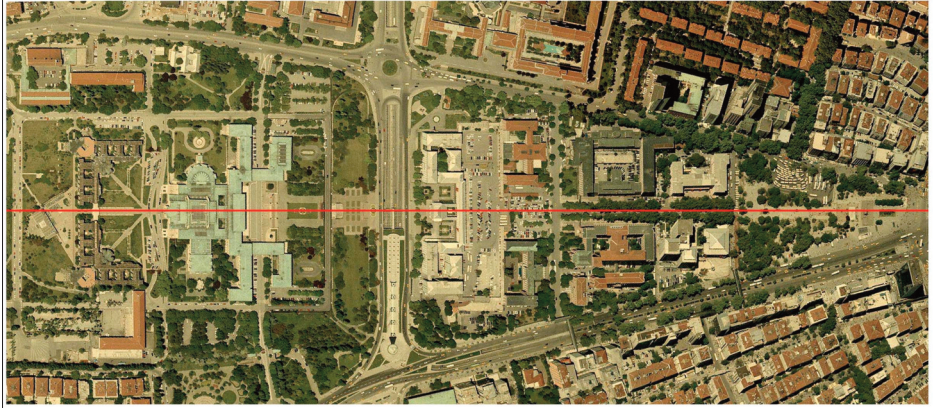
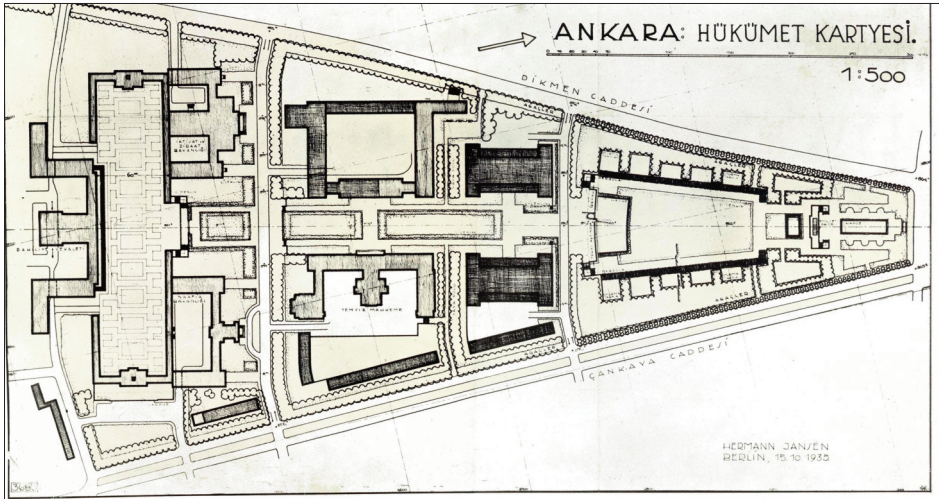
Saldırının ve karşısındaki mücadelenin bu anlamda kapsamlı olduğunu millete önce onlar öğrettiler. Konu yalnızca bir çevre talanı konusu değildir; hem iktisadi sömürü hem de siyasi bir konudur.

Gezi Eylemleri ile halk kent yaşamının yani kentin kamusallığının en temel yeri kent merkezini kamunun elinden çekip alınmasına yani özelleştirilmesine karşı direnmiştir. O nedenle, bu eylemler toplumun kentin merkezini yeniden bir kamusal alan olarak üretmesini sağlamıştır. Dile getirildiği gibi eylemler sırasında hiçbir hırsızlık vakası olmamıştır, insanların birbirlerini rahatsız ettikleri bir konu yaşanmamıştır. Yani kentin merkezindeki kamusalılık, sisteme karşı böyle üretilmektedir!.

Güvenpark da benzer bir saldırıyla karşı karşıya kalmıştı, yaklaşık 20 küsur yıl önce. Mücadele başarılı oldu. O sırada Zaferpark için de benzer bir tepki gösterilmişti. Zaferpark'ta işin ilginç Danıştay hâkimleri dava açmışlardı; kazanıldı. Park kurtarıldı. Ancak bu iki örnek de Gezi Parkı ölçeğinde bir siyasi konuya dönüşmemiştir. Niden bugün dönüşüyor?

“Çılgın projeleri” gerçekleştirememek iktidarın sonunu getirecektir. İstanbul'un gereğinden fazla yaratılmış olan imarlı alanına yatırılmış sermayeyi harekete geçirmek ve uluslararası şirketlerin yer aldığı emlak piyasasını canlı tutmak ve döndürmek ve bütün bunları da bir birikime dönüştürmek için kamu yatırımına gerek

PANEL: Gezi'den Güvenpark'a Talana Karşı Mücadele

Baykan Günay Arşivi

bulunmaktadır. Oysa, mekana kamusalılıklarla, kullanım değerleriyle yaklaşan her mücadele, her girişim ve her etkinlik ayak bağı olmaktadır siyasi iktidara.

Devlet fabrikalarını sattılar. Bunun küçük kentler ile geri kalmış bölgelerde bunların son derece yıkıcı etkileri oldu. Devlet fabrikalarını bitirdiler. Kentlerdeki bütün kamu emlakını da hemen hemen bitirdiler.

Şimdi bu tür projelerle yaratacakları rantları kapmaya çalışıyorlar. Yabancılara mülk satışı konusu da öyle. Yani üretimden vazgeçen, üretim kültürüne tümüyle sırtını dönmüş, tamamen imar rantlarıyla ayakta durmaya çalışan bir iktidardan söz ediyoruz. Dış borçlarımız üç kat artmış, iç borçla birlikte ele alındığı zaman dört kata çıkmış. Üretmeden sürekli tüketen bir kesim yaratılmış. Ama bu tüketimi toplumun tümü yapmıyor. Bütün bunlar içinde de alışveriş merkezleri önemli roller üstleniyorlar.

Gereğinden fazla üretilmiş imarlı alana yatırılmış ölü durumdaki sermayenin harekete geçirilmesi ve kentsel rantlara dönüştürülmesi yaşamsal öneme sahip siyasi iktidar

açısından. Henüz satılmamış ne varsa bütün toplumun değerlerinin tekrar piyasaya sürülmesi, Hükümet açısından bir var oluş sorununa dönüşmüştür. Özal dönemindeki, Dalan dönemindeki imar operasyonlarıyla, bugünkü operasyonlar arasındaki fark bugünkülerin bir varoluş sorununa dönüşmüş olmasıdır.

Bu senaryoda, kent merkezleri emekçilerin ancak gelip çalışacakları, yorgun bir iş gününün ardından terkedecekleri bir yere dönüştürülmektedir; kentsel dönüşüm uygulamalarıyla sürdükleri kentlerin kilometrelerce uzağındaki alanlarda yaşamlarını sürdüreceklerdir. Gezi Parkı'nda yapılmak istenen şey, kent merkezinin iktisadi ve ideolojik anlamda yeniden ele geçirilmesi hamlesiydi. Biliyorsunuz ki, her özelleştirme programı, aynı zamanda toplumun büyük bir kesimi için bir mülksüzleşme, kamusal değerlerin yitirilmesi projesidir.

Bu kamusal değere saldırı, bugün Gezi Parkı'nda yapılmak istenen alışveriş merkezi ile gündeme gelmiş bir konu değildir. Bunun yaklaşık 20-25 yıllık bir geçmişi vardır. O nedenle, tepki anlık değildir; tarihselliği söz konusudur. Tabii şunu söylemekte yarar var: Bu sorunlar tabii ki toplumda değişik kesimlerce dile getirilmiştir değişik zamanlarda. Öncüler bu konularda mücadelelerini yapmışlardır çok öncelerde; ancak toplumun, halkın harekete geçmesi, yani eylemliliğin bir sele dönüşmesi bir birikimle ortaya çıkıyor.

Yaklaşık 6-7 yıl kadar önceydi, Uğur Mumcu Vakfında “kent ve kentlilik bilinci” üzerine bir konuşma yapmıştım. Orada bazı konuları dile getirdim. O dönemdeki yaygın kanı, toplumumuzda bir kentlilik bilincinin, kamusal yaşam ve toplu yaşama bilincinin yokluğu yönündeydi. Benden bu konuda bir konuşma yapmam istendiğinde bana yönlendirilen soru toplumumuzda neden bir kentlilik bilincinin yokluğu idi. Sorulan sorunun kendisi toplumumuzda bir kentlilik bilincinin yokluğunu başından ön varsayıyordu. Bu bakış açısını oryantalist bir bakış açısı, ya da bir başka deyişle “Batı Merkezci” bir küçümseme olarak gördüğümü, böyle bir kentlilik bilincinin, hiçbir şey olmadıysa bile, Hititler'den bu yana bu topluma, Anadolu'ya yabancı olmadığını söylemiştim.

Tabi ki, tarihsel olarak kentlilik bilincini zayıflatan ya da güçlendiren karşı süreçlerden söz edebiliriz. “Bugün kentlilik bilincimizin zayıfladığından söz ediyorsak bunun nedeni; kamusal alanı daraltan, kamusal değer üretmeyi önemsizleştiren, bireyciliği yücelten, liberalleşme ve onun ürünü özelleştirme uygulamalarında aranmalıdır. Toplumda giderek artan eşitsizlik ve toplumsal bölünmüşlük, toplumsal yaşama kamusal alanın üretilmesine yönelik bilincimizi de derinden etkiliyor” demiştim bu sunuşumda.

Söz ettiğim konuşmamı, “bize yüklenmeye çalışan bu ideolojiye, bu çerçeveye karşı kamusal yararları ve kamusalılıkları öne çıkaran bir bilinci neden yükseltmeyelim? Bugün bu koşulları yeniden ayağa kaldırmak, kamusalılığı güçlendirmek zorundayız” diye bitirmiştim.

Oysa, “küreselleşme” yıllarında kamusalılıkların zayıfladığı savı akademik dünyada sorgulanmaksızın ve siyasi ve ideolojik bir karşı çıkış yapmaksızın hemen kabul

görmüştü. Herşeyden önce Gezi Eylemleri akademik dünyanın bu yanılsamalarını da yıkmıştır.

Bütün bu eylemler, aslında halkın, kentleri, kent merkezlerini, Cumhuriyetin halka armağan ettiği kent parklarını, özetle çağdaş kamusal yaşamın mekânlarının halkın elinden çekilip alınmasına karşı bir direniş olarak görülmelidir. Bunun içinde çok şey saklıdır. O nedenle, bu eylemlerin etkileri bir parkın korunmasının ötesindedir. Basında “ABD'nin Tayyip üzerinden Suriye siyaseti çökmüştür” gibi bir değerlendirme yapılmıştır. Etkileri çok geniştir. Çünkü saldırı topyekûndur ve o saldırıya direnen, ucundan köşesinden bu saldırıyı püskürtmeye yönelik her türlü mücadele emperyalizm karşısındaki cepheyi güçlendirecektir.

SORULAR , KATKILAR, YANITLAR...

NECATİ UYAR (Şehir Plancıları Odası Genel Başkanı)- Teşekkür ediyoruz Hocam. Şimdi kalan süremizde ben salondan katkı ve soruları almak istiyorum. İsterseniz öncelikle soruları alalım ve sırayla konuşmacılara söz vereyim. Buyurun.

ÖZGÜR ERBAŞ- Bütün konuşmacılara teşekkür ediyorum. Meseleyi itibarsızlaşmak olarak değerlendirilebilir, ama üç-beş çapulcuyla başlayan tespit, en son Erzurum'daki mitingde “*bunlar*” diye söz edilen, yani direniş yapan insanlara “*bunlar*” diye söz eden. Daha sonra bir şekilde bu büyük saldırıdan sonra da, işte “*işgalcilerden gezi parkını kurtardım, halkımıza teslim ettik*” cümlesini, ben sadece AKP tabanına düzenleme yapılma anlamına gelmediğini düşünüyorum. Konuşmacılar bu konuda ne düşünürler merak ediyorum. Yeni bir kamu tarifiyle mi karşı karşıyayız? Acaba hani özelleştirmenin de geldiği aşamada şirketin devletle eşitlendiği noktada başka bir vatandaş ve kamu tarifi mi yapılıyor? Bu konuda ne düşünürler bunu merak ediyorum.

İkincisi, bugüne kadar bir tür itiraz tekeli geliştirdiklerini düşündüğümüz yapılar, dergi çevreleri, sendikalar vesairenin bu bir anda patlayan direniş karşısında hem şaşkınlığa, hem de geride kalmaya düştüklerini düşünüyor musunuz? Onu merak ediyorum.

Bu sürede ben en azından takip etmeye çalıştım. En azından bu salonda şu anda görevi gereği bir tane polis vardır diye düşünüyorum. Polis sendikası ve polis hakları diye bir ekip var. 12-12 çalışan çevik polislerin geçen gün kumanyalarını iade ettiklerini yazıyorlardı mesela. Polisin de sendikalaşması ya da örgütlenmesinin bu sürede işe yarayabileceğini düşünüyor musunuz? Merak ediyorum bunu da.

Onun dışında, İçişleri Bakanlığının 79 ilde toplamda 2,5 milyon kişinin onlara göre terörist faaliyete katıldığını rapor etmişler. O iki il hangisidir acaba biliyor musunuz? Teşekkür ederim.

KATILIMCI- Teşekkür ederim, benim adım Nuran, aslında şehir plancısıyım, kariyerim ilk adım o, ama aslında daha çok 35 yıldır çevre bilimi üzerinde çalışıyorum,

uygulamalarım bu yönde. Taksim Dayanışması üyelerine sorularım ve biraz da ışık tutmak açısından bir-iki lafım var.

Öncelikle Ankara'dan bir insan olarak teşekkür ediyorum o büyük emeğe. Yani arkada görmediğimiz, görsellerin dışında olan, işte sabahlara kadar ki, Taksim Dayanışmasının üyeleri ve de her uzantısı neyse. Özellikle insanlık adına teşekkür etmek istedim.

İki konu var kafamda. Bir tanesi, Taksim Dayanışmasını bunu konuşacak mıyız? Yoksa aslında bu toplantının pek de gündemi değil, gelecek örgütlenmesi konusunda. Çünkü Şehir Plancıları Odası çatısı altında olduğumuz için, hep kentli haklarını konuşuyoruz. Ama biz çevre bilimciler, yaklaşık 30 küsur yıldır biliriz ki Türkiye'de kabaca üç önemli kırılma hareketi oldu bu ülkede. Birincisini Çağatay söyledi Bergama. Bunun da arkasında ideoloji, bunun da arkasında insanın sağlığına dokunan konular. Yani sosyoloji, psikoloji ve aynı zamanda da en çok ekoloji vardı.

İkinci ana kırılma noktası hiç kentte olmadı, Bergama'da esasen öyle, Ovacık köyünde oldu. Doğu Karadeniz, yani dünyanın kırmızı noktalarından bir bölge olan, ekolojik ...82.00 ve özellikleri anlamında. Böyle bir koca bölgeden dereler ve ormanlar için çılgınlıklar başlamıştı ve de o da ciddi bir mesele olarak çevre hareketi tarihine yazıldı Türkiye'nin, ama üçüncüsü bu kutsal isyandı; gezi. Bu üçüne baktığımızda, sadece gezinin kentli haklarının üstünde döndüğünü görüyoruz. Tabii ki o dayanışmanın içinde HES'çiler de vardı, kırdan gelenler de çılgınlıklarıyla devam ettiler bu işe.

Taksim Dayanışması ya da gelecekteki bütün örgütlenmelerimizi, kendimizi sınırlamak adına Türkiye için, yerel seçimler de geldiğinden söylüyorum. Daha çok kente odaklama gibi bir öngörü konuşuluyor mu? Yoksa zaten AKP'nin talanı, bugün Türkiye'de çevre katliamı skalasında 12 yıldır en büyük talan. Kırın talanı, işte tarım emperyalizmi açısından önemli ve en çok da ormanı ve suyu koruyamadığımızda kentli haklarından da bir noktadan sonra süreçte konuşamayacağımızı biliyoruz.

Yani bu bütün Türkiye anlamında mı, yoksa kentli hakları kuramından mı çıkacak bir önceliklendirmeye mi yürüyeceğiz? İşte biraz önce Başak çünkü parklardaki forumlardan bahsediyordu. Biz de onlardan bir tanesini TMMOB kadın komisyonu olarak Ankara'nın İlbahar Mahallesiinde yaptık. Orada kadınlarımızı topladık ve kadınlara, yanındaki apartmandan bu parka iniyor musunuz diye sordüğümüzde. Hayır, tinerciler geliyor mümkün değil inemiyoruz diye çok sosyolojik sorunlarla karşılaştık. Sadece ot ya da ağaç, bitki koruma anlamında değil.

Yani bu kapsam meselesi; yani çevre katliamının sosyolojik, ideolojik ya da insanın yaşam hayatına, gündelik hayatına yansması ya da geçim kaynaklarına yansması noktasında baktığımızda, kırdaki katliama uzanacak mı bu büyük süreç, yani başlangıç süreci?

Bir ikinci basit bir soru; biliyorsunuz Ponda ya da birtakım araştırma birtakım araştırma kuruluşları ya da bazıları da uluslararası bir sürü üniversitelerin ilgili bölümleri

ciddi geziye odaklandılar, bir laboratuvar gibi odaklandılar. En son benim elimde bir Ponda'nın araştırması var. Mutlaka elinizdedir, mutlaka paylaşılıyordur, paylaşmak da lazım. Acaba Taksim Dayanışması tarafından bu araştırmalara katılmıyor mu rakamlara? Uzun konuşamayacağım, onun için hani gerekirse konuşalım. Ne kadar apolitiziz, ne kadar politiziz, ne kadar gençtik, ne kadar AKP içindik, ne kadar doğa içindik? Bu anlamda bakıldığında, bu araştırmalar da çok yaygınlaşıyor. Özellikle sosyal medyada, bizim diyeceğim bu bütün çapulcuların şemsiye altında birleştiği grupların, kendi araştırmaları var mı? Yani Taksim'i iyi okumak anlamında daha bilimsel, daha rakamsal anlamda.

Teşekkür ederim.

MEHMET PENBECİOĞLU- Ben de kentsel siyaset üzerine çalışan bir akademisyenim. Bir kere sunuş yapan herkese teşekkür ederim. Şimdi argümanları biraz sıralayıp toparlayacak olursak, soruyu genelden özele sormaya çalışacağım. İşte proleterleşen orta sınıftan bahsediliyor, proleterleşen küçük burjuva kesimlerden. Kimlik eksenli talepler var, alkol yasağı, kürtaj vesaire, yaşam biçimi.

Şimdi nihayetinde bu meselenin çeşitli tahlilleri yapılıyor, ama şöyle bir şey de gözlemleniyor diye düşünüyorum. Bu hareketin karşı hegamonik bir güce sahip olamamasının sebebi, nihayetinde siyasal ve ideolojik bir önderliği inşa edememesi olarak olduğunu düşünüyorum; bu bağlamda, bu tabii belki üst bir siyasal tahlil. Ben Ankara'da yaşayan bir insanım, Taksim gezi parkını takip ediyorum, yani siyasal ve ideolojik bir yakınlık duyuyorum, ama pratik örgütsel olarak içerlerinde değilim. Onlar bu meseleye nasıl bakıyorlar? Yani siyasallıkla, bu meselenin, bu mücadelenin siyasallaşmasıyla ve örgütlerle ilişkileriyle bağlamında görüşleri ne?

Buradan özele biraz inersen; biz kent plancılarıyız, şehircileriz ve nihayetinde bu belki kentli hakları değil de, tam olarak kent hakkı diyeceğim. Yani kentte bizim yaşamımıza ilişkin alınan bütün kararlara dahil olma. Kentte kaynakların dağıtımına ilişkin alınan bütün kararlara dahil olma mücadelesine evrilecekse eğer, bu parklarda yapılan forumlar. Biz bunlara nasıl katılabiliriz ve bizim meslek örgütümüz? Şu an tarihi bir uğraştayız. Yani tarih şu anda bizim yaptığımız şeyle bizi yazacaktır. Çok önemli bir andayız. Bir kentsel mücadelenin toplumsallaştığını görüyoruz. Biz bu forumlara nasıl katılacağız?

Necati Bey başlangıçta bu projelerden bahsetmişti, her şehirde var. Buradaki meseleleri orada nasıl anlatacağız? Bu mesele üzerinden nasıl siyasallaşacağız, toplumsallaşacağız ve bu mücadeleyi yükselteceğiz? Burada meslek örgütlerinin hepsinin tarihsel bir sorumluluğu vardır. Çünkü nihayetinde geriye dönüp bakıldığı zaman, bu dönemde yapılanlar, olanlar, sokakta yaşananlar, meslek odalarının, örgütlerin bununla nasıl ilişki kurduğu ve nihayetinde bunun tahlili yapıldığı zaman bunların hepsi yazılacaktır, tahlil edilecektir.

FUAT ERASLAN- İki tane soru yöneltmek istiyorum. Biri biraz daha magazinsel olacak, onu ikinci soru olarak soracağım. İlki, biraz daha Çağatay Hocaya doğru yönelteceğim soruyu. Gezi parkının geçmişine baktığımız zaman Ermeni Mezarlığı,

işte Topçu Kışlası ve en nihayetinde de parka evrilen bir alan. Bunların zaman dilimlerine baktığımız zaman da, bir şeyler ifade ettiğini düşünüyorum; özellikle Topçu Kışlasının yıkılması ve gezi parkının yapılması. Türkiye Cumhuriyetinin kodlarının, aslında bir anlamda da mekâna meydanlara işlenmesi; yani öyle de düşünebiliriz.

Hatta yanlış bilmiyorsam oraya İsmet İnönü'nün heykelinin dikilmesi söz konusuymuş, ama o zamanki durumun konjonktürüne bağlı olarak başka bir yere taşınmış. Şimdi İstanbul'da evinin önünde o heykel duruyor. Yani bu çerçeveden, yani milliyetçi muhafazakâr çerçeveden kodların işlenmesi çerçevesinden bakarsak, Topçu Kışlasının yeniden oraya konumlanması neyi ifade ediyor? Bunu Marks'ın Alman ideolojisinde tartıştığı "*maddi üretim araçlarına sahip olanlar, aynı zamanda zihni üretim araçlarına da sahip olurlar*" cümlesindeki anlamamı işaret ediyor diyeyim.

İkinci soru da, Taksim Dayanışmasından gelen misafirlerimize olsun. Sırrı Süreyya'nın kepçenin önüne atladığını biliyoruz. Özellikle Can Bey bir milletvekilimiz olarak bahsetti. Sonrasında dayanışmayla Sırrı Süreyya arasında bir bozukluk oldu mu? Ankara'dan bakınca biz bunu çok anlayamadık. Magazinsel olarak da bu soruyu cevaplırsanız çok sevinirim.

DEVRİM SAYKAL (Şehir Plancısı)- Sorumu size yöneltmek istiyorum Necati Bey. Şimdi gündemimiz gezi parkı bağlamında Türkiye'deki kentsel rantın paylaşımı, kentin talan edilmesi, doğanın ve çevrenin talan edilmesi, ama bu işin içerisinde kendi yerimizi de doğru bir şekilde konumlandırmamız gerektiği kanaatindeyim. Başta söylediğiniz gibi, konuşmanın başında, bu işin altında bir şehir plancısının imzası var ve Türkiye'de şehircilik bildiğiniz gibi, 80'lerden sonra çıkan 3194 sayılı İmar Kanunuyla özelleştirilmiş durumda. Türkiye'de şehirciliğin kamusal olmamasının en büyük nedeni, yaşanan gerçeklerden hareketle kurumsal olmaması; yani Türkiye'de şehircilik, hepimizin bildiği gibi özel şehircilik bürolarında üretilen piyasa mekanizması içerisinde arz ve talep dengesinin kuran bir şekilde icra ediliyor. Şehircilik, yani en önemli kamusal faaliyeti olan şehircilik, Türkiye'de serbest piyasa üzerinden temin edilen bir hale gelmiş durumda.

Şimdi bu noktada biz burada ne kadar şey konuşursak konuşalım, şehirciliği kamusal, kurumsal bir boyutta icra edemedik, nasıl toplumsal bir şehircilik üreteceğimize nasıl karar verebiliriz ya da bu işi nasıl başarabiliriz? Öncelikle sorum bu. Sizin de Plancılar Odası olarak şehirciliğin kamulaşması ve kurumsallaşması adına serbest piyasa mekanizmasından çıkartılarak devletin şehirciliği, bölge planlamayı yeniden üstlenmesi gerektiği konusunda herhangi bir çalışmanız var mı? Bunu sormak istiyorum.

ALİ ULUSOY (Mimar)- Öncelikle çok teşekkür ediyorum, İstanbul'dan mücadelenin içerisinden gelip, mücadelenin deneyimlerini bizlerle paylaştıkları için arkadaşlara.

Elbette bütün yüreğimiz sizinleydi, İstanbul'daki gezi parkında mücadele eden dostlarımızıydı. Bizler de benzer bir dayanışmayı Ankara'da göstermeye çalıştık. Neredeyse eşzamanlı olarak sabah o şafak operasyonu ile gezi parkına müdahalenin ardından, Ankara'da da Kızılay kent merkezinde ve bütün mahallelerde dayanışma

eylemleri baş gösterdi. Daha sonra da Türkiye'nin bütün her tarafına yayıldı bildiğiniz gibi.

Şimdi biraz önce konuşmacılar da ifade ettiler. Gezi parkı elbette önemli ve gezi parkı meselesinden bütün Türkiye'de bir isyana tanıklık eder hale geldik. Yani birçok kesim, bugüne kadar yan yana duramayan birçok toplumsal kesim bir araya geldiler ve inanılmaz bir dayanışma örneği gösterdiler.

Şimdi elbette ki bunu tetikleyen en önemli unsur gezi parkıydı. Çünkü gezi parkı uzun süredir İstanbul'un ve Türkiye'nin gündemindeydi ve birçok sivil toplum örgütü, meslek odası gezi parkı üzerinden bir şey örgütlemeye çalışıyorlardı. Aslında gezi parkına gelene kadar birçok kentte, özellikle İstanbul merkezinde üçüncü köprü tartışmaları son zamanlarda çok yoğun yapılmaya başlandı. O tartışmalar, onun öncesinde Galataport, biraz önce arkadaşlar ifade ettiler. Çamlıca'ya cami yapılması meselesi, Emek Sineması tartışmaları. Aslında bu örnekleri çoğaltabiliriz. Haydarpaşa, uzun süredir orada da bir arkadaşlarımız direniş gösteriyorlar.

Şimdi bütün bunlara baktığımız zaman, hatta bu örnekleri bir miktar da Ankara üstünden vermek belki tartışmayı daha da anlamlı kılacak diye düşünüyorum. Atatürk Orman Çiftliği üzerinden yürütülen tartışmalar ve siyasi iktidarın bu alana da, bu kamusal alana da bir anlamda Cumhuriyetin değerlerinden, çok önemlilerinden olan kamusal alana müdahalesi, orayı ortadan kaldıracak birtakım projeleri hayata geçirmesi. En sonunda da bildiğiniz gibi başkanlık sarayı binasının yapılıyor olması. İşte bunun arkasından da, işte çiftlik içerisinde birçok ağacın ortadan kaldırılması ve yolların geçirilmesi meselesi. Güvenpark bunlardan bir tanesi, daha önce Ankara'da çok yoğun arkadaşların hepsi hatırlayacaktır ve benzer tartışmalar.

Bütün bunlar aslında bize şunu gösteriyor: Yani bunlar yeni tartışmalar değil. Buradan bir yere gelmek istiyorum. Gezi parkı da uzun süredir Türkiye'nin gündemindeydi, Atatürk Orman Çiftliği de uzun süredir belki de hepimizin gündemindeydi. En son biliyorsunuz Amerikan Elçiliğine Atatürk Orman Çiftliğinin arazisinin tahsisi de söz konusu.

Şimdi bu tartışmanın sonucunda bir şey oldu. Yani gezi parkında yaşananlar, gezi parkındaki tartışmalar, siyasi iktidara karşı topyekûn isyana ve başkaldırıya dönüştü. Bütün bunlar önemli, biraz önce arkadaşımız ifade etti. Bunlar yaşanırken bir taraftan da HES'lerle ilgili Türkiye'nin neredeyse bütün o doğal dokusunu ortadan kaldıracak projeler hayata geçirilmeye başlandı. Bununla ilgili de uzun süredir bütün Türkiye'de insanlar HES'lere karşı mücadelelerini yürütüyorlar ve örgütleniyorlar.

Aslında bir şey oldu, yani ideolojik bir hesaplaşmanın belki de biz tam kavşak noktasında bütün bu itirazlarımızı dile getirmeye başladık. Gezi parkı belki de bunun önünü açtı. Sadece yapılanlar bunlar mıydı? Yine Taksim'le ilgili belki "*Taksim'e cami yapacağım*" açıklaması ve ifadesi de bence son derece önemli diye düşünüyorum. Çünkü bunun arkasında yatan da, yine Cumhuriyet değerleriyle, Cumhuriyetin kamusal alanlarıyla ve ideolojik olarak onun görüşü ve bir hesaplaşmanın sonucunda ortaya getirilen ve ifade edilen görüşlerdi.

Sizlere belki bir parantez içerisinde bunu soracağım. Yani Taksim'e cami yapılma meselesi de önemli diye düşünüyorum, onu nasıl değerlendirdi gezi parkı platformu? Onun ötesinde AKP iktidarının Türkiye toplumu üzerinde kurmuş olduğu baskıcı ve otoriter ...96.51 o faşizan uygulamaları, bütün o yasal süreçleri de dahil ederek söylüyorum ve insanların yaşamına müdahale etmesi giderek.

Şimdi içki yasaklanması meselesinden tutun da, işte sanatsal alanlara ve gençlerin nasıl davranacağına ilişkin birtakım düzenlemeler yapılması, bence bunda son derece etkin hale geldi. Yani herkes kendinden bir şey buldu. Bunun arka planında yatan tam da AKP'nin Türkiye tahayyülü, Türkiye'yi başka türlü inşa etme projesi ve bu projeye ilgili de adım adım birçok alanda bu sözünü ettiğimiz uygulamaları hayata geçirmesi.

Bunu şunun için söylüyorum. Çünkü gezi parkıyla ilgili sokağa çıkan insanların birçoğu 90 kuşağı diye ifade ettiğimiz çocuklar. Bir tanesi de benim çocuğum, 90 doğumlu. Yani bugüne kadar hep eleştirdiğimiz, ya bu çocuklar apolitik, bunlara hiçbir şey öğretilmediğimiz dediğimiz çocukların sahaya inmesi. Şimdi bunların sahaya inmesi tek başına gezi parkıyla açıklanacak şeyler değil. Onun arkasında yatan sosyolojik nedenleri de mutlaka bizim oturup tartışmamız gerekiyor. Esas olarak benim söylemeye çalıştığım şu: Bu Taksim'e cami yapılması meselesi ideolojik bir yaklaşımdır. Tıpkı Çamlıca tepesine cami yapılmasıyla ilgili, diğer kamusal alanların dönüştürülmesi, büyük kanal projesi de bunların bir parçasıdır. Aslında bütün bunların arkasında küresel sermaye ve onun yerli işbirlikçisi AKP eliyle kendi varlığını, kendi ekonomisini yeniden inşa etme, var etme projesinin bir parçasıdır diye düşünüyorum.

Bu tartışma uzayabilir, ama esas olarak yediden yetmiş herkesin sokağa inmesi ya da orta sınıfın proleterleşmesi tartışmaları bence bu kapsamda yeniden yapılması gerekir diye düşünüyorum. Niye bunu söylüyorum? Çünkü sadece orta sınıf yoktu oralarda, orada sosyalistler vardı, orada devrimciler vardı, orada örgütlü kesimler vardı. Bütün bunlar bu gezi parkı meselesinde omuz verdiler, sahip çıktılar meseleye ve Türkiye'nin dört bir tarafında onlar o direnişin ön saflarında yer aldılar. Ama hiçbirisi kimliğini öne çıkarmadı, ortak hedef gezi parkı üzerinden Türkiye'de baskıya, otoriteye ve faşist uygulamalara karşı bir başkaldırıydı.

Ben böyle değerlendiriyorum. Sadece İstanbul meselesiyle bağlantılı olarak Taksim'e cami yapılma meselesi nasıl değerlendirildi? Bu da ideolojik bir hesaplaşmaydı. Bu konudaki görüşünüzü almak istiyorum.

ÖZER BOSTANOĞLU- Peki Hocam ben kesin kanımı ya da sentez kanımı söyleyerek başlayayım. Kamusal arayışından bahsedildi konuşmacılar tarafından. Doğrudur, biz de kamusal arayışı olarak yorumluyoruz, ancak kamusallığın mekânsal, siyasal, ekonomik hedeflerinden ziyade, bir ulusallık yönünde bir arayış olduğu kamusındayım. Bunu Sayın Atalay'ın konuşmasına da değinerek bir soruyla bağlamak istiyorum.

Dedi ki; Kürt gençleriyle, Atatürkçü teyzelerin birlikte mücadelesine tanık olduk. Biz

tabii Ankara'dan izlediğimiz kadarıyla, Kürt gençlerini pek göremedik, ama birtakım Kürt flamalar yükseltildi, BDP'nin bir köşede bayrak gösterdiği zamanlar oldu. Ancak son saldırıdan üç saat önce onlar nasıl olduysa haberdar edildi ve meydanı terk ettiler.

Şimdi benim burada sormak istediğim; bu bir buçuk yıllık Taksim gezi parkı örgütlenme macerasında ya da sürecinde, Kürt unsurunun nasıl yer aldığını ya da alması için davet vesaire yapılıp yapılmadığını merak ediyorum. Bunu öğrenmek istiyorum.

HASAN SARIKAYA (İşçi Blokları Mahalle Muhtarı)- Konuşmacılara ve Şehir Plancıları Odasına böyle bir düzenlemeden dolayı teşekkür ediyorum.

Benim birinci yürek yanığim olan, içimin yanığı olan 16 aydır ki Birlik Parkı mücadelesini biz devam ettirmekteyiz. Kamuya ait olan bir yeri, Büyükşehir Belediyesi ticaret ve konuta çevirdi. Bizler burada mücadelemizi 16 aydır ki devam ettiriyoruz. Bu mücadelemize ek olarak da, gezi parkına uyanan insanlara teşekkür ediyorum. Bunlar da böyle bir mücadeleye katkı verdiklerinden dolayı.

Bu palangaları, yani korku palangalarını bir türlü kırmalıyız. Nasıl kırmalıyız? Mahallelerimizde olan kamusal alanları, kamuya ait olan yerleri nasıl edilip, vatandaşın kullanma hakkını yok eden insanlara karşı mücadele etmeliyiz.

Teşekkür ediyorum bütün dinleyicilere ve konuşmacılara, sağ olun.

NECATİ UYAR (Şehir Plancıları Odası Genel Başkanı)- Sağ olun teşekkürler. Ben konuşmacılara konuşma sırasıyla kısa söz vermek istiyorum. Siz sorulardan üzerine alındığınız, yanıt vermek istediklerinizi yanıtlayın. Buyurun.

BAŞAK ÖZER (TMMOB Peyzaj Mimarları Odası İstanbul Şube Sekreteri-Taksim Dayanışması)- Özgür Hanım'ın soruları vardı. Bunlardan biri 79 ilde 2,5 milyon kişinin terörist ilan edildiği, diğer iki ilin hangileri olduğu. Bingöl ve Bayburt hiçbir şekilde eylemlerin yapılmadığı yerler.

Yapılar, sendikalar, belki siyasi partiler bu süreci nasıl ördüler, geride mi kaldılar diye bir sorunuz vardı. Evet, bir şaşkınlık süreci bütün yapılarda oldu, ama bunu daha net bence Can tarifleyecektir diye düşünüyorum.

Kamusal alanlarımız yeniden tarifleniyor. Kamusal alanları kullanma biçimlerimiz bana göre *-tabii kişisel dayanışma olarak değil de-* yeniden tarif ediliyor diye düşünüyorum.

Nuran Hanımın soruları vardı, Taksim Dayanışmasının gelecek örgütlenmesi. Buna dair hem ulusal, hem uluslararası anlamda aslında dayanışma mail de alıyor. Yani bu süreci nasıl yürüteceğiz, nasıl işleyeceğiz, ne yapabiliriz diye. Bizim en temel aldığımız karar yerellere taşımaktı aslında, en son o şekilde hareket etmiştik.

Kentli hakları üzerinden, evet kentli hakları ve doğal alanlarımıza ilişkin çok hak mücadelelerimiz oldu. Dayanışmanın bir buçuk yıllık sürecinde de aslında bir buçuk yıl geçti. Yani bu mücadeleye başlanınca hemen karşılığını alamadık, çok geriye düştü-

ğümüz zamanlar oldu. Hani olabilecek mi, kamusal hassasiyet yaratabilecek miyize gitti, ama gezi parkı özelinde belli bir politik ve çoğunluğu gerçekten apolitik olan, polis şiddeti sonrasıyla gelen. Hani araştırmalarda dediğiniz gibi, polis şiddeti sonrası da daha çok gelen. Böyle sanki sanal bir dünyada, ilk günlerde benim izlenimim odur; bir bilgisayar oyununda canlı kahramanlar olarak gören gençlerimiz oldu kendilerini. Yani ben öyle algılıyorum. Çünkü mantıklı hareket yok, ama sanki bir afet anı eğitimi almışız gibi de, her şey çok doğru gidiyor. Yani az önce Can'ın dediği gibi, İstiklâl Caddesi –*atıyorum*- genişlik olarak 50 kişiyi alıyorsa, 25 kişi öndeki barikatlara doğru gidiyor, 25 kişi geri geliyor yorulmuş ve biber gazını yemiş ve hepsi birbirini alkışlıyor. Yani giden hadi rasgele diyor, öbürü de emeğine sağlık arkadaşım diyor.

Böyle hani mantıken çözemeyeceğimiz, ama garip bir sistem işledi. Politik bir söylem yoktu, çünkü politik bir altlık, temel anlamda söylüyorum. Tabii ki siyasi görüş, siyasi partilerdeki dayanışmanın 118 bileşeninden 8'i de siyasi partiler. Yani siyasi bir karşılığı temelde yoktu, onu söyleyebilirim.

Kendi araştırmamız benim bildiğim kadarıyla yok alana dair araştırmalar, ama bu anlamda bizi besleyen arkadaşlarımız var. Meslek örgütlerinin tarihsel bir sorumluluğu olduğuna dair Mehmet Beyin bir yaklaşımı vardı. Buna kesinlikle katılıyorum, böyle bir sorumlulukla da zaten aslında bunu yine üzerine alan, bu yükü taşıyan öncelikle Mimarlar Odası ve Şehir Plancıları Odası oldu İstanbul'da. Sonra da bizler ve diğer meslek odalarımız geldi. Bu anlamda bence tarihsel sorumluluk anlamında TMMOB ve bağlı odaları çok ciddi emek sarf etti ve sarf edecektir de.

Bundan sonraki süreç, yani iş artık gezi parkı eylemliliği yerelden çıktığı için, 9 ağaç ya da bir park olayını aşan bir durum olduğu için, tabii ki bizleri de aşan zaman zaman durumlar oldu diyebiliriz.

Gezi parkının geçmişine baktığımızda, kesinlikle bir ideolojik süreç olduğunu görüyoruz. Gerçekten dediğiniz gibi bir Ermeni Mezarlığı, sonrasında Topçu Kışlası. Bunun işte 18 Mart ayaklanmasının yapıldığı yer olması. Taksim'e cami yapılmasını zaten yıllardır çok denenen ve toplumsal muhalefet de olmayan bir durumdu. Biz bir buçuk sene önce dayanışma olarak bir araya geldiğimizde, yine amacın cami yapılmak olduğunu da biliyorduk aslında, ama bu söylem üzerinden hiç kendimizi var etmedik. Yani cami karşıtlığı üzerinden de kendimizi hiç var etmedik.

Sırrı Süreyya hakkında sorduğunuz magazinel soruyu Can'a bırakıyorum.

Şimdi şöyle bir durum var. Bildiğim kadarıyla yıllar önce “hayalet yapılar” diye bir çalışma vardı. Sanırım çoğunluğu İTÜ'lü akademisyenler tarafından yapılan bir çalışmaydı, yanılıyorsam düzeltiniz. Aslında bu Topçu Kışlasının yeniden ihyası, şu an çok gündemde olmayan, ama bildiğim kadarıyla, Mücella Hanımdan aldığım bilgiler kadarıyla 200'e kadar eski yapının, o Dolmabahçe'nin orada filan işte ihyaları. Yani saçma sapan yapıların tekrar var edilme çalışmaları süreçlerini biliyoruz. Bunların ilham kaynakları maalesef ki böyle bir süreçten geliyor.

Kürt teyzeyle Atatürkçünün bir araya gelmesi, Sayın Bostanlıoğlu'nun bir sorusu vardı, Kürt sorunu nasıl yer aldı diye. Biz bir buçuk yıllık süreç içerisinde Kürt sorunu üzerinden götürmedik. Yani meydan, park ve bize ait olan kamusal alanı yeniden almak ve meydanımızı 1 Mayıs alanı başta olmak üzere taleplerimizi iletebileceğimiz bir alan üzerinden kurgulamıştık.

Bence korkunun mülkiyeti de değişmiştir Hasan Bey diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

NECATİ UYAR (Şehir Plancıları Odası Genel Başkanı)- Teşekkür ederiz. Can.

Av. CAN ATALAY (Taksim Dayanışması)- Bütün sorulara ya da katkılara ilişkin kimi şeyler söylemeye çalışacağım, ama kuşkusuz eksik kalacaktır. Çünkü çok fazla katkı-soru arası söz kullanıldı.

Önce Özgür'ün söylediğinden başlayayım. Taksim Meydanında yapılmaya çalışılan şey, Taksim Meydanının, Taksim Meydanı dediğimiz Taksim Gezisini hukuken de içerir içerir, devletleştirerek piyasalaştırmaya, piyasalaştırarak devletleştirmeye girişimidir.

Adalet ve Kalkınma Partisi hükümetinin kamusal alana ilişkin tasarrufu esas itibarıyla budur. Devletleştirerek piyasalaştırır, piyasalaştırarak devletleştirir. Esas mesele budur ve eğer dinsel bir kulp takabiliyorsa da bunu tercih eder. İnsanların toplanma biçimlerini tayini için bir uhrevi elbise giydirebiliyorsa bunu da kaçırmaz yapar. Yani tip imar yönetmeliğinden değişikliklerinden başlamak üzere bunun bin tane örneği var, ama Taksim Meydanı bunun en güzel örneklerinden bir tanesidir.

Yani Tarlaabaş'ında, Emek Sineması Tarlaabaşı hattından yukarıya kadar, Mete Caddesine kadar yaptıklarına teker teker bakarsak da ortadaki durum şudur. Ben Topçu Kışlası meselesi ile ilgili, büyü konuşuyorum ama, geçmiş olsun dilekelerimizi ilememiz gerektiğini düşünüyorum. Bir daha bu parka kolayına dokunamayacakları kamısındaayım.

Şimdi eğer oraya böyle bir yapılaşma olmayacaksa, bir tane olasılık kalıyor Taksim açısından. Tarlaabaş'ındaki, Tarlaabaş'ında yeni bir şey yaparlarsa su maksemnin arkasındaki alan;. otoparkına, Kasımpaşa Spor Kulübünün işgalcisi olduğu otoparkın bulunduğu alan. Orasıyla ilgili de 82'de kesinleşmiş bir mahkeme kararı var, yapılamaz.

Fakat sorun şu: Adalet ve Kalkınma Partisi Hükümetinin bizi çağırmaya çalıştığı zemin bu zaten. Cami istiyor musunuz, istemiyor musunuz? Vallahi benim yapabileceğim bir şey yok. O tarafta park var, bu tarafta da kesinleşmiş mahkeme kararı var. Benimle alakalı bir durum değil yani. Recep Tayyip Erdoğan kaderine küsmeli bence.

Bu kadar yalın, yani hukuken konuşacaksak bu kadar yalın. Bu kadar rahat konuşmak gerekir; çünkü bu konuyla ilgili çeşitli kereler harekât yapmaya çalıştılar ve bütün demokratik kitle örgütleri bu konuda çok özenli bir dil tuturmaya çalıştılar. Meramımı

anlatabildiğimi umuyorum. Yani yer yok, yapabilecek bir şey yok yani; olsa dükkân Tayyib Beyin.

İkincisi, şimdi sendikalar geride kaldı mı? Vallahi uzun uzun yazılması gereken bahis, evet demeyeceğim, ama politik bir doğruculuk içermediğini de kabul edeceğim bunun. Siyasi örgütlerimiz geride kaldı mı total olarak? Evet, ama şunu da söyleyeyim ben. Sosyalist hareketin ana öbekleri başta olmak üzere Cumhuriyet Halk Partisi bir yere kadar, Barış ve Demokrasi Partisi, hatta siyaseten çok mesafeli olmama karşın haklarını teslim etmek gerekir Türkiye Gençlik Birliği son derece sorumlu davranmışlardır. Beklenmedik bir uyumla, birbirini gözeterek davranmışlardır. Bence bu önemli bir kazanımdır. Yani çok esaslı gerilimler bu saydığım hareketlerin ortak sağduyusuyla giderilmiştir, tolere edilmiştir, bunun adını koymak lazım.

Ama ortadaki sorun şu: Arkadaş ideolojik politik, siyasal, ideolojik önderlik dedi, hanımefendi Taksim Dayanışması bunu işte kırlara yaymayı filan. Vallahi Taksim Dayanışmasının, Başak ne der bilmiyorum, ama eti belli budu belli, önünde bir tane iş var. Şöyle saçma sapan bir şey yaşıyor yani. Çağrı yapıyorsunuz. Twitter üzerinden sadece çağrı yapıyorsunuz, budur yani. Kitlelerle Taksim Dayanışması arasındaki hukuk da budur. Cumartesi 150 bin civarında insan geldi ve bize rağmen gitmediler. Gece saat 02.30'a kadar çatışma sürdü. Bence tercih etmediğimiz bir durum. Biz bu dönem artık çatışma tercih etmemeliyiz, ben etmiyorum. Hiçbir dönem etmiyorum, ama şu anda hiç etmiyorum. Çünkü parklar İstanbul'da başka bir şey hedeflemeli.

Soruyu şöyle sorayım: Biz evde otururken, burada hava sıcaklığı 5 santigrat dereceye düştü, pencere açık, 5 santigrat dereceye düşmesinde pencerenin açık olmasının da esaslı bir etkisi var. Ben kalkayım bu pencereyi kapatayım diye mi düşünürüz. Yoksa kalkarız, pencereyi kapatırız ve sonra evet hakikaten soğuk olmuştu mu deriz? Siyaseti nasıl okuyacağız biz, toplumsal mücadeleleri nasıl okuyacağız?

Ortada iki tane durum var arkadaşlar. Bunun adını koyalım. Bu şu ana kadar okuduğumuz kitaplarda, bizim öyle kolayına deşifre edebileceğimiz metinler halinde bulunmuyor şu yaşadığımız pratik. Adını koyalım. Bu toprakların böyle bir kitle hareketi gördüğü en yakın tarih 1908 olabilir ki, ben bunun 1908'den de daha kapsamlı olduğu kanaatindeyim. 15-16 Haziran'dan sınıfsal karakter olarak daha geridedir, ama 79 il, milyonlarca insan... 5 milyondan fazla insanın katıldığı tahmin edilen bir kitle hareketinden bahsediyoruz. Buradaki siyasi ve ideolojik önderliği meslek odaları yapamaz, sendikalar yapamaz, siyasal ikameciliktir bu. Siyaseti ikame etme çabasıdır, Türkiye solunun başına çok iş getirmiş bu hatayı bu sefer yapmamalıyız.

Mevcut örgütlerimizin, özellikle sosyalist solun tüm kurumları çok önemli bir sına vermiştir. Birkaç dergi çevresine gönül koymuşluğumuz olmasının bir önemi yoktur; sosyalist sol olumlu bir sınav vermiştir. Ama sorun şu: hayat böyle devam etmez. Böyle bir kitle hareketinin karşısında var olan yapılar, var oldukları şekliyle kalamayacaklardır, kalamazlar, kabul edilemez kalmaları. Çeşitli cephe, ara norm örgüt, bir dizi toplumsal politik odağa ihtiyaç vardır. Bu sorunun muhatabı kişisel olarak ben

kendimi görürüm mesela, ama bu soruyu yanıtlayacak, bilmiyorum Başak ne dersin, Taksim Dayanışması mıdır? Ben olduğu kanaatinde değilim.

Şimdi bu şaşkınlık, yükselen dalganın gerisinde kalma meselesi de bununla alakalıdır. Şimdi arkadaşlar şöyle bir şey olabilir mi? En işçici, işçi sınıfı dışında hiçbir meselenin önemi yoktur, sadece işçileri örgütlememiz gerekir diyen arkadaşlar, polise en önde direndiler. Böyle kitapta durduğu gibi durmadı yani mesele. Bence durum şudur: Bence sınıf mücadelesinin mekân bağlamında bir görünümüdür, ideolojik bir bahistir. O yüzden bu kadar ateşliydi ve burada hat tuttuğu için sosyalist hareket, sol hareketler önlerine bundan önceki otuz yılda olmayan hitap kanalları açıldı. Bunun hakkını verip veremeyeceğimizi göreceğiz ve cadı avının boyutunu da bu belirleyecek. Yani AKP'nin bundan sonraki hamlelerinin boyutunu da bu belirleyecek. Biz hep birlikte bunun hakkını verebilir miyiz, veremez miyiz? Bu sorunun yanıtı bu memleketin geleceğinde tayin edici olacak.

Taksim Dayanışmasının kuruluş bildirisinde çeşitli siyasi partilerin imzası var. Bakın "Taksim Meydanı Yayalaştırma Projesi İmar Planı" isimli garabet ile ilgili olarak Cumhuriyet Halk Partisiyle ilgili esaslı bir sorunumuz olmasına rağmen, Cumhuriyet Halk Partisi de Taksim Dayanışmasının kuruluş bildirgesinde imzacıdır.

Öte yandan, aynı bildiriye Barış ve Demokrasi Partisinin de imzası var. Soruya yanıt olsun diye söylüyorum. Özellikle altını çizmek isterim, şu çok büyük haksızlık: Haber aldılar ve üç saat önce bayrakları topladılar. Hayır öyle olmadı. Şimdi ben biraz önce söyledim, sabah 05.00'e kadar toplantı sürdü arkadaşlar. Sabah 05.00'e kadar olan toplantıda şu yapılar karar açıkladılar. Cumhuriyet Halk Partisi, Barış ve Demokrasi Partisinin de içinde olduğu Halkların Demokratik Kongresi adına Barış ve Demokrasi Partisi İstanbul İl Başkanı, Özgürlük ve Dayanışma Partisi, TKP, Sosyalist Demokrasi Partisi ... daha fazla saymayayım bütün bu partiler. Öte yandan, KESK, DİSK, TTB, TMMOB de ortak olarak, yani ayrı bir kanaldan dediler ki, kurum çadırlarını kapatıyoruz, flamalar iniyor ve tek bir Taksim Dayanışması çadırına, büyük bir çadıra topluyoruz. Barınma çadırları müstesna, ortak çadırlara geçmeyi hedefliyoruz, ortak karardı bu. Buna ikna olmayan üç politik topluluk oldu.

Biz dedik ki bu karar uygulanacak, toplantı saat 05.00'de böyle kapatıldı. Bu karar uygulanacak, yani fiilen bir engel niteliği de kalmamış olan Mete Caddesindeki ve özel olarak da Taksim Gezisi'nin merdivenlerindeki barikatlar kaldırılacak. Taksim Meydanındaki kamusal hayatın sürmesini biz sağlayacağız.

Anılan noktalardaki barikatlar kaldırılırken, BDP'li arkadaşlar da olumlu bir inisiyatif alıp, önce kendi bayraklarını indirmişlerdi. Alandan ayrılmadılar, yani alanda olanlara sorabilirsiniz, oradaydı arkadaşlar. Bu yanlış bilgidir, böyle konuşmak bizim işimizi kolaylaştırılmaz zorlaştırır. Yani bu ortak alınan kararı kendileri açısından uygulamışlardır. Bu işin aslı budur ve polis, ayrıntıyı da söyleyeyim. Saat 15.00'de bir açıklama yapıldı. Biraz önce de söyledim, radikalleri bırakın siz çıkına karşı bir tutumdu. Çıkıyoruz devam ediyoruz. Saat 19.00'daki açıklamada da kimseyi bırakmıyoruz, direniş sürüyor, tüm Türkiye'de sürüyor, biz de Taksim Gezisinde ve Taksim

Meydanında sürdürüyoruz açıklamasından sonra, bir saat sonra polis panikle saldırdı. Meseleyi doğru okumakta yarar var diye düşünüyorum.

Sırrı Süreyya Önder meselesine gelince; ne diyeyim, nasıl diyeyim bilemedim ... Şimdi bir; konuşmasına ilişkin bir karar yoktu. Taksim Dayanışmasının şu ana kadarki etkinliklerinin hiçbirinde siyasi temsil üzerinden kürsü kullanılmadı. Yani oradaki insanlar ortak metinler ve/veya toplumsal örgütlenmeler üzerinden konuştular. Bunun istisnası 28 Mayıs günü ve ondan bir sonraki gün Sırrı Süreyya Önder oldu, sadece bu nedenle daha sonra kimi CHP'li milletvekillerine söz vermek durumunda kalındı.

Miting günü (9 Haziran), böyle bir konuşma olsaydı, yine başka milletvekillerine, başka siyasi parti genel başkanlarına söz vermek gerekecekti. Bu konuda esaslı bir refleks vardı. Bu sorunu çözmek için, özel olarak da iki arkadaşınız inisiyatif kullandı, tartışmaya katıldı. Sorumluluk üstlenilmesi bekleniyorsa önce bununla ilgili derli toplu bir tartışma yapılsın, mesele tüm yönleri ile açıklıkla konuşulsun sorumluluk da üstlenilir. Ama şunu da söylemeden geçmek istemem; Bbr siyasi hareketin, bir toplumsal mücadelenin temsilinin salt parlamenter temsili olduğunu düşünmüyorsak, yani parlamenterist değilsek, alandaki hale bakmak ve onun hakkını vermekte yarar var bence. Bu tartışma bu bağlamda kurgulanması gereken bir tartışmadır.

Son olarak şunu söyleyeceğim bitireceğim. Çok veri zenginliği meseleyle karşı karşıyayız. Analizler açısından da mücadeleyi ileri taşımak açısından da. O yüzden skolâstik tartışmalara girmektense, bu neşeli şenlikli mücadele halini sürdürmek ve bunun içerisinde tartışmayı başarmak durumundayız diye düşünüyorum.

Teşekkürler.

NECATİ UYAR (Şehir Plancıları Odası Genel Başkanı)- Teşekkürler Can. Hocam bir sonraki oturumdan çok zaman çalmış durumdayız, hemen onu hatırlatarak söz veriyorum. Kısa tutarsak...

Doç. Dr. ÇAĞATAY KESKİNOK (ODTÜ Öğretim Üyesi)

Nuran Talu'nun işaret ettiği HES'ler konusu çok önemlidir. HES'lere karşı verilen mücadele, geleneği olan bir mücadeledir; emperyalizmin iktisadi sömürüsüne ve çevre talanına karşı bir mücadele geleneği yaratmıştır. Diğer yandan, Bütünşehir Yasası olarak kamuoyunda ifade edilen yasal düzenleme, kırsal kesimde ciddi bir yıkım yaratmaya adaydır.

Fuat Eraslan'ın yorumları üzerine birkaç şey söylemek isterim. Eraslan siyasi bir bakış açısı getirmektedir. Ancak konu bu şekilde koyulduğunda kimi olguları açıklamak güçleşiyor. 20. Yüzyılın başında Dünya siyasal ve toplumsal tarihine yön vermiş iki devrim var. Birincisi Sovyet Devrimi, diğeri Türk Devrimidir. Türk Devriminin ayırdedici özelliği, eski toplum düzeninin, emperyalizme karşı verilen mücadele ile birlikte yıkılmış olmasıdır. Bu, emperyalizma karşı verilen mücadele yani vatan sa-

vunması ile feodalizmin tasfiyesi mücadelesinin içiçe geçmesidir. Buna “milliyetçimuhafazakâr” dediğimiz anda iş bitiyor, sonraki olayları açıklamak zorlaşıyor. Bu devrim, yalnızca İstanbul'da değil, çağdaşlaşma ve toplumsallaşma mekanları olarak kent parklarını, kentlerin kıyısında köşesinde değil tam da merkezlerinde yaratmıştır. Bu ideolojik bir tutumdur; kadın erkek ayrımını getiren feodal kültürün yıkılmasıdır. Gezi Parkı yaratılan bu parklardan biridir. Bu parklar tarihsel olarak toplumsallaşmanın ve modernleşmenin mekanları olarak gelişmiştir.

Parkın gerçekleştirildiği tarihten bu yana geçen 70 sene bu gerçeği değiştirmiyor; tersine güçlendiriyor. Gezi Eylemleri ile biz bu değere sarılıyoruz; bu değeri savunuyoruz. Nesnel gerçeklik budur. O bakımdan, esas olarak bu nesnel durumdan hareket etmekte yarar görüyorum. Yani Gezi Eylemlerini buradan düşünmeye başlamak gerekir.

NECATİ UYAR (Şehir Plancıları Odası Genel Başkanı)- Teşekkür ederim Hocam. Ben de iki konuda açıklama yapıp, oturumu sonlandırmak istiyorum. Yapılan işin altında evet bir şehir plancısının imzası var. Evet, eskiden beri Şehir Plancıları Odası bu meslek alanının kamusal bir meslek alanı olduğunu, özel sektör eliyle, piyasa eliyle yapılmaması gerektiğini ya da piyasacı bir anlayışla yapılmaması gerektiğini savunur. Bu savunusundan vazgeçmemiştir.

Ancak değişen koşullarda geldiğimiz şöyle bir nokta var. Bu örnekten, Taksim'in gezi kışlası örneğinden yola çıkarsak; bu savunduğumuz kamu eliyle yapılan bir plandan söz ediyoruz, doğrudan belediyede üretilmiş. Yani piyasada üretilmiş bir plan değil yapılmış olan. Ne yazık ki, hâkim olan anlayış, iktidar anlayışı; piyasacı yaklaşımın çok daha iyisini keşfetti. Sözleşmeli personel eliyle işi yapma gibi. Yani Aralık ayı geldiğinde işten kovabileceği, sürekli bir iş tehdidiyle kamuda görev yapmakta olan meslektaşlarımız oluştu ve şu anda Ankara Büyükşehir örneğini biliyoruz ki, yüzde 90'ı aşan oranda sözleşmeli personel eliyle planlar yapılıyor. Çünkü kamu güvencesine, kamu personeli güvencesine sahip olan meslektaşlarımız orada ya direndiler, ya sürüldüler, ya bir yerlere gönderildiler, istifa etmek zorunda kaldılar, iş değiştirmek zorunda kaldılar.

Aynı durum İstanbul Büyükşehir Belediyesi için geçerli. Ne yazık ki aynı durum diğer belediyeler için de geçerli. Dolayısıyla burada bu işin kamusal olduğundan hâlâ kuşku yok, ancak özerkliği konusunda ciddi bir sıkıntı var. Kamu güvencesi 657 sayılı Yasa da artık yetmiyor planlama meslek alanında özerk olarak bu kararların üretilebilmesi için. Burada bambaşka yeni bir şeye daha ihtiyaç var, yeni bir düzenlemeye, yeni bir tanımlamaya ihtiyaç var. Artık bu kamu eliyle yapılması, kamusal olması söyleminde yeni bir noktaya gelmemiz gerekiyor. Biz de bir taraftan da yıllık şehir plancısı mezununun 500'ü aştığı, bu yıl eğitime başlayan plancı sayısının, planlama bölümlerinde eğitime başlayan öğrenci sayısının 845 olduğu, 2012-2013 yılı için 845'e çıktığı bir ortamda, meslektaşlarımızın planlama yapmaya çalıştıklarını. Eğitim kalitesini hiç dikkate almadan konuşuyorum. Ne yazık ki şu anda odanın en önemli gündemlerinden biri ki, Çağatay Hocam o işin içinde başından beri ciddi

emeği var. Mesleki etik konusunu acaba biz nasıl daha etkin bir şekilde dile getirebiliriz, daha çok meslek alanında etiği geçerli kılabiliriz, yapılan ürünlerin meslek etiğine daha saygılı olmasını sağlayabiliriz çabasını da bir taraftan sürdürmeye çalışıyoruz.

Bu önümüzdeki dönemde de gerçekten odanın önündeki ciddi sorunlardan biri olarak duruyor. Bu mücadelenin bundan sonrası için, tarih yazacak evet, bence de yazacak. Mehmet Penbecioğlu'nun söylediği doğru. Şehir Plancıları Odası 10 ilde örgütlü. Bu 10 ilin üçünü dışında bırakırsak, 7 ilde hukuksal olarak mücadele bugüne kadar sürdürdü, sürdürüyor.

Mücadele yöntemi farklıydı. Belki bugün elde edilen, bunca kavgayla elde edilen başarıdan çok daha önemli bazı kazanımlar. Eğer bunu bir projenin engellenmesi, yanlış olduğu için durdurulması anlamında bakarsak, çok daha önemlilerini başarmıştı bu meslek örgütü çok eskiden bu yana. Örneklerini hemen verdim. Ankara'da çok sayıda bu şekilde alınmış karar var, İstanbul'da var. Galataport'u konuşuyoruz. Galataport'u durduran meslek odası Şehir Plancıları Odasıdır. Hukuksal bir mücadeleyle durdurulmuştu.

Artık, ama öyle bir döneme geldik ki, yasa eğer engel oluyorsa, bir gecede yasal değişiyor, yönetmelik engel oluyorsa iki saat içinde yönetmelik değişiyor. Böyle bir ortamda hukuksal mücadele yürütme şansı da kalmadı.

Evet, böyle bir dönemi tarih yazacaksa böyle yazacak. Evet, artık hukuksal mücadelenin de yetmediği bir mücadele alanı ortaya çıktı ve halk da artık kendi mücadele yöntemini geliştirmeye ve her alanda yeni bir yöntemi ortaya koymaya başladı. Hiç kimse öne çıkmıyor Taksim Dayanışması içinde. Hep kişileri orada görüyoruz. Evet, bu cadı avından en çok zararı göreceğ olan önümüzdeki günlerde ne yazık ki oradaki arkadaşlarımız olacak. Biraz öne çıkanların bu işten zarar göreceğini ve görmeye başladığını da görüyoruz ne yazık ki. Bunu göze alarak bu çalışmanın içinde olan insanlar, gerçekten hiç hak etmedikleri eleştirilerle de son bir haftada karşı karşıya kaldılar, hiç hak etmiyorlardı, hiçbiri hak etmiyordu. Bundan sonraki dönemde de göreceğiz ki, en çok zarar görenlerin içinde ne yazık ki onlar da olacaklar.

Ben mücadele yönteminin değişerek gideceğini bundan sonrası için ve bu mücadelenin en azından ara vereceği ilk tarihin Mart 2014 olduğunu, o tarihe kadar ara vermeyeceğini seçimler nedeniyle ve kentlerde kentsel alandaki sorunlara ilişkin belediye seçimlerindeki tartışmaların eskisinden çok farklı olacağını ve artık belediye başkanları adaylarının ya da genel seçimlerdeki adayların çılgın projelerle halkın karşısına çıkamayacağını ve tepki göreceğini düşünüyorum.

Hepinize sabrınız için teşekkür ediyorum.

İkinci Oturum

Oturum Başkanı: **Orhan SARIALTUN**

TMMOB Şehir Plancıları Odası

Ankara Şube Başkanı

Deniz ZEYREK

Radikal Gazetesi Ankara Temsilcisi

Av. Sedat VURAL

İbrahim GÜNDOĞDU

ODTÜ-Araştırma Görevlisi

Selim TULUMTAŞ

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası-Ankara Şube Başkanı

ORHAN SARIALTUN (Oturum Başkanı)- Sıralama yapmadık, ama eğer izin verirlirse arkadaşlarım, yine ilk oturumdaki kurgu gibi, genelden biraz daha özeldeki örnek konularına incek şekilde ayarlamaya çalışacağım ben.

Deniz Zeyrek Hocamızın erken ayrılması gerekeceği için, eğer izin verirse, uygun görürse onunla başlamayı düşünüyorum. Radikal Gazetesi Ankara temsilcisi; konuya ilgisi yazdıklarıyla da ortada olan arkadaşımız, onunla başlayabiliriz.

DENİZ ZEYREK (Radikal Gazetesi Ankara Temsilcisi)

Merhabalar, Deniz Zeyrek ben. 1988'den beri Ankaralı sayılıyım. Üniversite için geldim ve Ankara'ya yerleştim. 94 yılından beri gazetecilik yapıyorum. Onun için vakit darlığının da farkındayım. İki bölüme ayıracağım anlatacağım şeyleri. Birincisi, gazeteci olarak, kent gazeteciliği nedeniyle yaşanan sorunlara dikkat çekeceğim ve bugün geldiğimiz noktanın kent gazeteciliğindeki sıkıntıların ürünü olduğu noktasını biraz açacağım.

İkincisi de, bir vatandaş olarak, bir Ankaralı olarak yaşadığım kentte, hani şehir plan-cıları gibi uzman olarak değil, ama vatandaş olarak bir kentten bazı şeyler bekleyen bir insan olarak, Ankara'ya dair görüşlerimi paylaşacağım. Yani İstanbul gezi parkı yeterince detaylı tartışıldı, ama Ankara'daki sorunların bence popüler olmamasından kaynaklı olarak, çok daha büyük, çok daha derin olduğunu düşünüyorum çünkü.

İşin gazetecilik kısmı şöyle; biz gazeteciler olarak bu gezi parkında mümkün olan en iyi sınavı vermeye çalıştık. Bunu bir kere baştan söyleyeyim. Ne yazık ki eylemlere katılanlar, eylemleri destekleyenler, çalıştığımız kurumların yönetimlerini-patronlarını hedef almak yerine, zaman zaman da sahada, zaman zaman hatta sıklıkla polis şiddetine de maruz kalan gazetece emekçilerini, basın emekçilerini de hedef aldılar. Zaman zaman tabii aramızdan hani ruhen de devletin söylemlerini destekleyen arkadaşlar çıktı, onlar hedef alındı vesaire. Ama netice itibarıyla biz bu sürecin hem hükümet kanadından, hem eylemci kanadından dayak yiyen tarafı olduk.

Şimdi Ankara'da yaşıyoruz, Ankara'da dört-beş gazetenin Ankara ekleri var. Bazıları her gün yayımlanıyor. Özellikle büyük gazeteler bunu yapıyor. Ankara eki nasıl çıkarılır, Ankaralıya nasıl ulaşır ya da büyük bir gazetenin tirajı Ankara ekinden dolayı artar mı? Bunların hepsini bir düşünmekte yarar var. Ne yazık ki kent gazeteciliği çok yerleşmediği için, kentle ilgili özel çalışmalar yapan Ankara gazetecileri, kent gazetecileri, özel bir okuyucu kitlesi yaratamamakta. Daha çok büyük gazeteyi satın alan insanların fırsat bulduklarında baktıkları bir gazete yapmaktalar. Bu da o gazetenin varlığını sürdürmesi noktasında çalışanları çok çirkin bir cenderenin kucağına itmekte. Ne yazık ki o kentin yöneticileriyle iyi ilişkiler kurmak zorunda bırakmakta.

Kentin yöneticileriyle iyi ilişkiler kurmak da, ne yazık ki Ankara eklerinin vatandaşın taleplerini, beklentilerini ve eleştirilerini içeren kent gazeteleri değil de, devletin belediyelerin, valiliklerin propaganda piar çalışmalarının bolca yer aldığı gazetelere dönüşmekte. İşte bunun bir noktada kırılması lazım. Yani hep bize gezi parkından beri

şunlar soruluyor: İşte Ankara'da şu park yıllardır şöyle bir sıkıntı yaşıyor, bunu niye duyurmuyorsunuz? Atatürk Orman Çiftliği talan edildi, bunu niye duyuyor musunuz? Bunların ulusallaşamamasının altında da bu kent gazeteciliğinin eksikliği yatmakta.

Ne yazık ki, bu bahsettiğim büyük gazetelerin kent eklerinin dışında, özel olarak Ankara için üretilen gazetelerde, kendi ayaklarının üzerinde durma, yaşama, hayatta kalma becerisini gösterecek kadar tiraj yakalayamıyorlar, gelir elde edemiyorlar, kendi yağlarında kavrumaya çalışıyorlar. Bu da o kent gazeteciliğinin gerçek hedefine ulaşılmasını gerçekten engelliyor.

Şimdi biz ulusal boyutta gazetecilik açısından, gezi olaylarında nasıl bir sınav verdik? Onu da söyleyeyim. Başlangıçta aslında anlayamadık. Ben şahsen Ankara'da siyaset girdabının içinde çalışan, işte diplomasiyle, siyasetle, ekonomiyle uğraşan bir gazeteci olarak, İstanbul'da olup bitenleri ilk 24 saat içinde kavrayamadım ki, üniversite yıllarımdan, gençlik hareketleri konusunda da deneyimliyimdir. O motivasyonu, o dinamizmi, kimdir, nasıl çıktı, nereden çıktı diye çok zor analiz ettik.

Mesela ilk başta birkaç tane ünlü aktristin aktörün Twitter'dan yaptığı çağrılarının etkili olduğunu düşündük, ama sonra başka bir motivasyonun, o sabah müdahalesinden sonra gördük. Aradaki diğer gençlik motivasyonunun önündeki perde, o sabah 05.00 müdahalesinde ortaya çıktı ve bizzat sahadaki arkadaşlarımızdan gelen raporlarla, haberlerle işin boyutunu fark ettik.

Bazı arkadaşlarımız gördükleri karşısında o kadar çok etkilendiler ki, polis müdahalesinin orantısızlığı şiddeti karşısında, bazen gazeteciliği bırakıp eylemci gibi haberler göndermeye başladılar. Eylemin bir parçası gibi yazmaya başladılar. Bu tabii o genel gazetecilik klişesi, hani gazeteci objektif olmalıdır, tarafsız olmalıdır açısından tartışılabilir, ama eğer doğrunun tarafındaysanız, tarafsız olmak gibi bir lüksünüz yok. Doğruyu anlatmak, gerçeği yansıtmak biz gazetecilerin boynunun borcudur netice itibariyle. Dolayısıyla da o günden sonra ben en azından çalıştığım gazete açısından bunu rahatlıkla söyleyebilirim. İşin boyutlarını anlamaya çalışarak yansıttık.

Görsel medyaya gelince; iş biraz tabii başka boyutlara da varan nedenlerle, işte siz de biliyorsunuz NTV önündeki o kitlesel eylem yapılarına kadar devam eden bir görmezden gelme söz konusuydu. İşte penguen belgesellerini biliyorsunuz, başka tekrar sıralamamın bir anlamı yok. Bu aslında orada çalışan gazetecilerin tavrı değildi. Bu ne yazık ki son 10 yılda Türkiye'de medyanın, gerek sahiplik yapısı açısından, gerek hükümetle kurulan ilişkiler açısından geldiği noktanın en çarpıcı sonucudur.

Yani bunu ben bir gazete çalışanı olarak söylüyorum. Bir hani kurumun Ankara temsilcisi sıfatıyla bunu söylemem zor, ama 20 yıldır bu işin içinde olan, emekçisi olan, gazetecilik örgütlerinde sendikasında görev alan, yöneticilik yapan bir gazeteci olarak söylüyorum. Ülkemizde çarpık bir medya sahipliği yapısı var; yani devletle iş yapan insanların girdiği bir sektör medya sektörü, dolayısıyla da devletle ilişkilerin iyi tutulması gereken bir alan. İşte tamamen matematiksel hesaplar devreye giriyor, banka hesapları devreye giriyor ve onların geleceği düşünülüyor ve ona göre tavırlar belirleniyor; tabii siyasi müdahalelerin olmadığını söylemek zor.

Yani ben burada şimdi size isim vermeyeceğim, ama yani 1 Mayıs'tan beri, sırf 1 Mayıs yayınları hükümet tarafından beğenilmediği için, hükümet yetkililerinin, AK Parti yetkililerinin boykot ettiği televizyon kanalları var. Bu gerçekten, yani demokrasilerde bırakın yaşanmasını, düşünülmesi bile zor şeyler. Basın özgürlüğü açısından, basın özgürlüğünün geldiği nokta açısından. Bu tür yaptırımların daha da ağırları var. Yani biraz önce bahsettiğim sahiplik yapısından kaynaklanan ağır yaptırımlar da, patronları bu noktaya itti. Artık hükümet bir gazeteciyle ilgili doğrudan devreye girmek zorunda değil. Gazeteciler hükümeti rahatsız eden şeyler yazmış olma ihtimalleri, söylemiş olma ihtimalleri nedeniyle kendi çalıştıkları, bağlı oldukları kurumların yöneticileri ya da işte sahiplik yapıları tarafından da önlem olarak birtakım tedbirlere maruz kalabiliyorlar.

Şimdi ben açıkçası bu süreç içerisinde, yaklaşık iki-iki buçuk haftadır mümkün olduğu kadar objektif olmaya çalıştım ve yani başta 68'li babam olmak üzere, herksten; ya biraz dikkat et, işte işini kaybedeceksin, hedef olacaksın, işte Ankara temsilcisisin, sıradan bir muhabir değilsin, biraz dikkat et, bugünler gelir geçer, işini kaybetme vesaire gibi telkinler aldım.

Bu telkinleri gerektirecek şeyler de yaşadım. Ciddi, hani hem işte Twitter üzerinden kampanyaların hedefi de olduk. Karşılaştığımız yerlerde birtakım siyasetçilerin doğrudan eleştirilerine de maruz kaldık. Ama netice itibariyle gazetecinin şunu kavraması lazım: Hiçbirimiz gazeteci olarak doğmadık, gazeteci olarak da ölmeyeceğiz. Dolayısıyla da vicdanen başımızı yastığa rahat koyacak bir tavır almak benim açımdan en doğrusuydu, ama bazı meslektaşlarımız açısından böyle bir ihtiyaç olmadı. Önemli bir kutuplaşma oldu medyada.

Bu eylemleri yapan insanlara kulak verin, polis şiddet uygulamasın, siz daha kapsayıcı, siyasetçiler olarak iktidar olarak daha kapsayıcı söylemler kullanın diyen gazeteciler, işte bir şekilde fişlendiler, bir cadı avcının hedefi oldular. Ama diğer taraftan ne yazık ki benim en çok üzüldüğüm şey, özellikle hükümetin yanında yer alan kurumlarda çalışan gazeteci arkadaşlarıma, meslektaşlarıma hep aynı şeyi söyledim. Bunu hani kendilerine de söylediğim için, burada söylememde de bir sakınca görmüyorum. Dindar insanlar, iyi Müslümanlar vicdanlarına daha çok kulak vermek durumundadırlar ve ne yazık ki öyle olduğunu bildiğimiz, en azından bugüne kadar öyle görünmeye çalışan insanlar, insan yaşamına karşı bile duyarsız kaldılar.

Mesela hiç kimse, başta Başbakan olmak üzere, hiçbir destekçisi, gazeteciler, danışmanlar, milletvekilleri, siyasetçiler Ankara'da kafasından vurularak öldürülen Ethem Sarısülük'ten bahsetmedi bugüne kadar. Hepsi, işte 70 milyon zarar var, 100 tane otobüs yandı, işte şu kadar cam kırıldı vesaire gibi, tamamen eylemcileri marjinalize edecek, işte onları kendi seçmen tabanında izole edecek, kendi seçmen tabanını pekiştirecek söylemler kullandılar. Bu açıdan açıkçası Türkiye'de basın kötü bir sınav verdi. Yani gazeteciler kötü bir sınav verdi demiyorum, çünkü haksızlık ederim. Bu süreçte çok doğru noktalarda duran, fedakârlık yapan arkadaşlarımız meslektaşlarımız da oldu, ama genel itibariyle Türk basını kötü sınav verdi.

Diğer taraftan, işte BBC, CNN vesaire gibi yabancı kuruluşların neden Türkiye'yi yayın yapıyorlar, işte neden? Sadece basit bir cevap vermek istiyorum. Bugün büyük gazetelerde görmüşsünüzdür, işte Hürriyet de dahil. “Yunanistan’da insanlar çocuklarını yetimhaneye bırakıyor” diye manşetler var. Şimdi biz Yunanistan’ı bölmeye mi çalışıyoruz? Yani Yunanistan’la ilgili birtakım planlar mı yapıyor Türkiye Cumhuriyeti. Türk basını Yunanistan’ı bu şekilde hedef mi aldı? Yani bu soruyu söylemek bile yeterli.

Çünkü şuna alışamadık. Yani özellikle AK Parti döneminde, medyanın doğal reflekslerini değişik komploların ürünü gibi göstermeye alıştılar. Yani CNN İnternational aksiyondan hoşlanan bir kanal. Birçok kere de kendi çıkarları için, Amerikan’ın çıkarları için çok çirkin şeyler de yapmıştır, bunu hepimiz biliyoruz. Ama İstanbul’daki habercilik refleksini kalkıp, işte amaç faiz lobisinin desteğiydi vesaire gibi birtakım yerlere çektiler. BBC’ye yönelik, örneğin BBC’den bir muhabir arkadaşımıza, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanının iki gündür sürdürdüğü kampanya linç boyutlarına ulaştı ve ne yazık ki, yine çuvaldızı kendimize batıracağım. Örgütsüz olmamızdan kaynaklı olarak, hiçbir ses getirici tepki ortaya konulamadı. Ne Türkiye Gazeteciler Sendikası’ndan, ne gazetecilik örgütlerinin çatısı altında bulunduğu G9 organizasyonundan hiçbir etkileyici tavır gelmedi.

Daha fazla uzatıp, açıkçası sıkıkmak istemiyorum sizi, ama özetlemek gerekirse; sizden rica ediyorum, medya çalışanlarıyla, medya kuruluşlarını aynı kefeye koymayın. Çünkü bu süreçte eylemciler de medya çalışanlarını çok ciddi hedef aldı zaman zaman. Bunu ben bizzat katıldığımız programlardan sonra görüyorum. Özellikle işte moderatörlere vesaire gelen mesajlardan, küfürlerden görüyorum. Biraz gazete emekçilerine, basın emekçilerine farklı bakmaya çalışmakta yarar var.

Ankara’ya gelince; ben Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek’le bir iki kere televizyon programına katıldım. Bunlardan birincisi, hatırlarsınız bir su krizi vardı. Sular akılmıyordu, işte Kızılırmak’tan su getiriliyordu. Orada şunu fark ettim: Bütün meslek odalarına, özellikle Şehir Plancılarına, Tabip Odasına. O dönem tabii o gelen suyun sağlıksızlığıyla ilgili de yorumlar yapılıyordu. Melih Gökçek kendisi o alanlarda uzmanmış gibi aşağılıyordu, işte ötekileştiriyordu, onların bilimsel verilerini hiçe sayıyordu. Ben de mesela canlı yayında, işte Kızılırmak’tan gelen sudaki nitrat oranının çok fazla olduğuna dair bilgileri paylaşıyordum ve kendisine de şunu söyledim. Bakın dedim, siz doktor değilsiniz, altı yıl tıp okumuş, işte dört yıl uzmanlık yapmış insanların söylediklerine biraz saygı duyun. Şehir plancılarının söylediklerine, uyarılarına saygı duyun. Ben böyle istedim, şu köprüyü şöyle çizin deme lüksünüz yok. Biraz yönetim açısından, iyi yönetim açısından ülkenin aslında sorunlarının büyük bir bölümü buradan kaynaklanıyor.

Yani Başbakan, aynı zamanda hekim; işte kürtaja karşı çıkıyor, sezaryene karşı çıkıyor. Aynı zamanda şehir plancısı, Taksim’i dizayn ediyor. Aynı zamanda modacı, işte Türk Hava Yolları hosteslerinin kıyafetlerini dizayn ediyor vesaire. Bu zorun bütün yöneticilere sirayet etmiş. İşte Melih Başkan dedi ki, ben nitrat deyince, sen ne anlarsın nitrattan, bana diyorsun ki uzman... Ben de dedim ki, Melih Bey ben kimya

okudum, yani üniversitede kimya okumuştum, nitrata da bilirim etkilerini de bilirim, isterseniz de anlatayım size dedim ve sustu.

Yani bir sonraki programda ODTÜ'nün durumunu konuştuk. Ben 93 yılında ODTÜ'de öğrenciyken, biz yol geçmesin diye çok ciddi bir eylem yaptık. Yani aslında durdurduk da o projeyi, kendimizi ağaçlara bağladık. O zaman polis daha ODTÜ'ye girmemişti, jandarma vardı ve biz zannedersen başarılı olduk ve o proje kaldı o zaman. Ben bunu, hani ODTÜ'ye neden bu kadar sahip çıkıyorsun diye sorduğunda yanıtlım çok açıktı ve netti. Ben ODTÜ'ye beş tane ağaç ekdim. Yani her sene o kampusta Nisan ayında giderdik bir yerlere ağaç ekerdik, bu nedenle sahip çıkıyorum dedim ve o ağaca da kendimi bağlamayı bugün de tercih ederim.

Şimdi bu canlı yayında kahkaha attı Melih Gökçek. Yani bunu, bu tavrı bir geri zekâlının işi gibi düşündü herhalde. Ya geri zekâlı mısın diyemedi, ama aklından geçen cümlenin ne olduğunu ben fark ettim. “*Kendini niye ağaca bağlıyorsun*” der gibi bir bakış attı. Neden tünel yapmıyorsunuz dedim mesela, tünele ODTÜ yönetimi karşı çıkmıyor bildiğim kadarıyla. Pahalı oluyor. Peki, yani mesela Konya yolundaki refüjleri dört kere yapıp söktünüz, dört kere işte ağaç satın alıp söktünüz vesaire, bunlar pahalı olmuyor mu?

Mesela bugünlerde bizim gazetenin olduğu bölgede Söğütözü'nde acayip bir kentleşme –*tırnak içinde söylüyorum*- hamlesi yaşanıyor. Koca koca gökdelenler dikildi. Yollar o kadar cılız kaldı ki. Mesela tam Halk Bankasının Genel Müdürlüğünün olduğu yerin karşısında iki tane gökdelen var. Oradaki kavşak mesela şimdiden alt geçit yapılabilirdi belki, ama normal yapıldı. Burada isterseniz sizinle bahse girelim. Eğer bir daha seçilirse Melih Gökçek, iki yıl sonra ben o kavşağa Melih Gökçek'in bir alt geçit inşa edeceği konusunda hiç şüphe duymuyorum. Yani iki yıl sonra, bugün inşaat halindeyken, daha orası plan halindeyken yapmadığı işi iki yıl sonra yaparak, hem oradaki günlük hayatı rezil edecek, hem işlevsiz oradaki inşaat sırasındaki uyulması gereken kurallardan kaynaklı kısıtlamalarla çirkin bir şey yapmayı tercih edecek.

İşte bu 20 yıldır böyle. Şunu düşünün: Ankara'nın 94'ten beri bütçesi milyarlarca dolar, 30 Milyar Dolar civarında bir şey olabilir. Peki, toplayın Ankara'daki alt geçitleri, üst geçitleri vesaire, kaç milyar dolar eder? Yani metro inşa edilemedi, kentin trafik sorunun çözecek öyle büyük milyar dolarlık projeler inşa edilemedi. Sadece işte atıyorum, hadi söyleyelim 40 tane alt geçit üst geçit inşa edildi. Toplasanız 2 Milyar, 3 Milyar lire eder. Peki, diğer şeyler nereye gitti? İşte bu kötü yönetişimin bir ürünüdür. Bizim onu takip edemememizin, özellikle de bu işte kent haberciliğinden kaynaklı olarak, kent gazetelerini yapanların belediyelere bağımlılığından kaynaklı olarak yansıtamadığımız durumlar nedeniyle böyle bir kentte yaşamaya mecbur bırakıyoruz.

Özetle söylemek gerekirse; ben şahsen gazeteci olarak bu kötü kentlerde yaşamaya mecbur bırakıldığımızı, bunda bizim de çok büyük bir günahımızın olduğunu düşünüyorum. Yani son olarak yine o yayından size bir anekdot anlatarak bitireyim. Dedim ki, siz dedim hafta sonu eşinizle birlikte neler yaparsınız? Bize bir şey önerin, biz de

hafta sonu yapalım. Ama lütfen şu sizin rekreasyon alanlarından birine gidip piknik yapmak olmasın ya da bir alışveriş merkezine gitmek olmasın, bana bir şey önerin dedim. Yani biz hafta sonu gidin şunu yapın çocukla, eşinizle vesaire şunları yapın deyin dedim. Bana dedi ki, Çukurambar'da çok güzel restoranlar var. Şimdi bu bence her şeyin özeti; yani "neden böyle bir kentte yaşıyoruz" sorusuna verilebilecek en güzel yanıt.

İşte gezi parkı halkın kentine sahip çıkması konusunda beni çok umutlandırdı. Yani bütün siyasi mesajları vesaire bir kenara bırakıyorum, ama gezi parkından çıkan bence en önemli mesaj; halk artık yaşadığı şehirlere sahip çıkmak istiyor, artık kendi beklentileri doğrultusunda şehirler inşa edilsin istiyor. Ben de bu nedenle bu sürece açıkçası orada ortaya konulan o bütün makul taleplere elimden geldiği kadar destek olmaya çalışıyorum. Dinlediğiniz için teşekkür ediyorum, sağ olun.

ORHAN SARIALTUN (Oturum Başkanı)- Deniz Bey konuşmaya başladığında bir şeyi hissettim, aslında hepimiz bunu hissetmişizdir. Gezi parkı herkesi çok farklı noktalardan; hem yaptığı iş açısından, hem ailesinde, yakın çevresinde öyle ya da böyle etkiledi. Özellikle de doğru yerinden bakmaya çalışan insanları.

Aslında yine Deniz Bey'in konuşmalarından bir açıklama yapayım. Biz bugün bu salonu ayarlama amacımız aslında Gezi Parkı etkinlikleri değildi, çok önceden ayarlanmıştı; Ankara ulaşımını konuşacaktık. Ona göre hazırlıklar yapmıştı. Bu ODTÜ'den geçen yolu da belki orada tartışacaktık, o özelde daha çok tartışacaktık. Fakat Gezi Parkı'yla birlikte gündem öyle bir değişti ki tüm ülkede, biz önce dondurduk bekledik, sonra gelişmelere göre de, özellikle Ankara'daki yansımalarını da düşünerek böyle bir toplantıyı organize ettik.

Toplantıyı organize ederken de, kamuoyunda bir algı hatası değil de, odaklanma olabilir. Bunda gazetelerimizin de belki payı var, basınımızın. Kentsel dönüşüm dediğimizde, sadece akla özellikle gecekonduların işte TOKİ veya belediye eliyle toplu konut alanlarına dönüştürülmesi geliyor. Oysa gezi parkında yaşananlar da bir kentsel dönüşüm konusu. Belki ulaşım adına yapılan bazı uygulamalar bu battı çıktılar, katlı kavşaklar yine onun uzantısı konular veya işte Ankara özelinde söyleyecek olursak, havagazının bir AVM'ye dönüştürülme çabası da kentsel dönüşüm konusuydu.

İşte bu vesileyle, sadece toplu konut alanları ya da gecekondu dönüşümü değil, işte parklar için konular da kentsel dönüşüm konusudur da diyebiliriz. Deniz Beyin bahsettikleri de bunu da biraz daha açıklamış oldu.

Kurgumuzda şöyle bir ufak düzenleme yapacağız. Deniz Beyin erken ayrılması gerekecek. Sonuna kadar kalacak, ama son forum bölümüne katılamayacağı için, özelden Deniz Beye soracağınız soru varsa, onları şimdi alabilirim.

ESRA OĞUZ (Şehir Plancıları Odası Yönetim Kurulu Üyesi)- Deniz Bey'e şunu sormak isterim. Radikal Gazetesinde şöyle bir durum tespiti yaptım. Hani Ankara deyince hep siyaset konuşuluyor Radikal'de, ama İstanbul deyince, onun yağmuru, ulaşımı, işte bütün kamusal alanları, her şeyi haber konusu olabiliyor. Maalesef Ankara'yı çok fazla Radikal Gazetesi özelinde bir haber konusu olarak göremiyoruz. Ben bu noktada biraz daha Radikal Gazetesinin Ankara kent haberlerini daha yer vermesini isteyeceğim.

İkincisi, sorum şöyle bir şey; bu süreçte gezi parkı olayları sırasında, hem bazı bilgi alamadığımız şeyler oldu, bir de dezenformasyonlar oldu. Son derece işte yalan-yanlış bilgiler dolaştı. Şimdi buraların en büyük tanığı gazetecilerdi, muhabirlerdi. Yani Başbakan da mesela mitinglerde bu yalan-yanlış haberleri kullandı ve halka karşı da

aslında kışkırtma olarak kullandı bunları. İşte en somut örneği, bir kadının park içerisinde çocuğuyla beraber tacize uğradığı, işte çok şiddete uğradığı şeklinde haberlerdi bu. Ya da işte ne bileyim, camideki içki olayı ya da işte bir çocuğun köprüden atılması gibi.

Ben bütün bu olayların aslında gazetecilerin gözü önünde, onların objektifiyle görüldüğünü biliyorum. İçki olayı çok gündeme geldi, ama mesela bu kadının parkta tacize uğramasıyla ilgili medyada yalanlayan haber-fotoğrafa ben rastlayamadım. Ya da ne bileyim, çocuğun köprüden atılmasıyla ilgili o haberi, o bilgiyi yalanlayan bir şeye rastlayamadım. Ben gazetecilerin böyle bir görevi yok mudur acaba? Böyle ortada yalan bilgiler dolaştığı zaman, hayır işin aslı böyledir aslında deme gibi bir sorumluluğu da var mıdır? Bunu soracaktım.

ORHAN SARIALTUN (Oturum Başkanı)- Evet, oraya ulaştırırsanız. Sanıyorum üstü çıplak yüz erkek varmış o esnada, saldıranlardan.

KATILIMCI- Nuran benim adım. Yani uluslararası, özellikle yazılı basın, yazılı basında da çünkü çok günceldik biz. Bir gazeteci gözlüğüyle ve Radikal Gazetesi gözlüğüyle biraz bu ilgiyi yorumlayabilir misiniz? Yani bu geçti mi, yapıldı geçti mi? Mesela “*The Economist*”i ben okudum. Hemen hemen yarısına yakın makale vardı içerisinde bizimle ilgili. Yani bu geleceğe nasıl bir mesaj verdi uluslararası basında, yani yazılı basında özellikle. Öbürleri daha medyatik olabilir görsel anlamda.

DENİZ ZEYREK (Radikal Gazetesi Ankara Temsilcisi)- Şimdi bu Radikal’ın Ankara haberleri verme meselesini biz her gün kavgasını veriyoruz. İstanbul bu konuda Bizans; yani ne yaparsanız yapın, İstanbul’la baş edemezsiniz. Bu eleştirileri biz de kendilerine söylüyoruz. İstanbul’da kar yağdı mı Türkiye’ye kar yağdı. Yani isterse Bahçesaray’a dokuz ay ulaşılmasın, hiç umurlarında değil.

Bunu için bizi biraz sıkboğaz etmenizde fayda var. Yani ben haberler aktığı sürece, bizim ne yazık ki işte 15 kişilik bir büromuz var, her yere yetişme şansımız yok. Haberler aktığı sürece kayıtsız kalmamız imkânsız. Yani haber olduğuna inandığımız, insanları ilgilendirdiğine inandığımız her şeyin üzerine gideriz. Bize yeter ki aksın.

Diğer taraftan biz mesela camide içki meselesinin üstüne gittik. Belki okumuşsunuzdur, o elinde içki tuttuğu söylenen genç arkadaşı da bulduk, onun fotoğrafının daha geniş çözümlenmesini yaptık, kola kutusu olduğunu bulduk vesaire. Başbakanın elindeki görüntüyü izledik, orada sadece bir küçük bira, ezilmiş bir bira kutusunun dışarısında rafın üzerinde olduğu tespit ettik vesaire.

Fakat bu dövülen kadın konusunda ne yazık ki, bence üstüne çok gidilmemesi gereken bir durum söz konusu. Yani ben şahsen görmedim, ama çok güvendiğim bazı meslektaşlarım MOBESE kameralarını izlediler. Orada ben gezi eylemleriyle bağlantı kurulmasını iğrenç buluyorum. Çünkü saldırı tamamen insanlıktan çıkmış diyebileceğim insanlar tarafından yapılmış bir saldırı. Yani bunun geziye bağlanması bence etik açıdan kabul edilemez. Oradaki o saldırganları geziciler diye genellemek kabul edilemez, ama onun şimdilik bence şeyde kalması, Türkiye’de toplumsal barış açısından da önemli.

Ben şahsen bunu her yerde söylüyorum. Hükümetin üzerine düşen, bunu bir propaganda malzemesi olarak kullanmak yerine, o saldırganların hepsini tek tek tespit edip, yargının önüne çıkarması ve yargılaması, cezasını da vermesi. Onu kalkıp bütün geziciler böyledir demeleri açıkçası kabul edilemez; yani ne yazık ki orada öyle bir insanlık dışı durum söz konusu. Bunu da gerçekten hani güvenebileceğiniz gazeteciler bu şekilde izlediler ve biraz da basınla ortaya çıkan bir konsensüs nedeniyle o görüntüler anladığım kadarıyla saklı tutuluyor.

Şunu da söyleyebiliriz: Gerçeği öğrenme hakkı herkesin vardır, gerçekler ortaya çıksın, sonuçlarına da katlanırsınız denilebilir. Bu bir tercihtir, ama ben şahsen vicdanen hem gezi eylemcilerine çok büyük propaganda açısından, o genelleme açısından büyük zarar vereceği kanaatindeyim. O nedenle çok gazeteciler belki de bilinçli bir şekilde üstüne gitmiyorlar.

Uluslararası basının ilgisi, biraz önce de söylediğim gibi, basının olması gereken ilgisi gibiydi. Yani ben dış haberlerde çalıştım. 1995 yılında Bosna’da çalıştım, 96’da Afganistan’da çalıştım, Bağdat’ta çalıştım. Yani biz oralara o ülkeleri karıştırmak için gitmedik. İşte Mısır’da görev yaptım. Oralarda olup biteni kendi okuyucularımıza birinci elden ulaştırmak için gittik. Yani medyanın uluslararası alanda önemli konuları takip etmesi en doğal görevidir. Haliyle de kalkıp, işte bu uluslararası basına “*bunları niye haber yaptınız*” diye sormalarını ben tuhaf karşılıyorum. Diğer taraftan da şunu düşünüyorum: Ekonomist gibi bir yayının, Türkiye’yi görmezden gelmesi kabul edilemez. Yani bu BBC için de geçerli. Hem diyeceksiniz ki biz ekonomimizi ilk ona sokacağız, bu kadar iddialısınız, dünyanın süper gücü olacaksınız. İşte dünyanın önde gelen ülkelerinden biri olacaksınız. Yani insanların sizinle ilgilenmesine karşı çıkacaksınız, sizin yani bütün detaylarınıza kadar inip onu okuyucularına taşımaya karşı olacaksınız. Bu hakikaten çok da kabul edilebilir bir söylem değil, ama ne yazık ki hükümet kendi söylemleriyle, yani “*Türkiye büyük devlet, Türkiye güçlü devlet*” söylemleriyle de çelişerek bunu yapıyor. Ne yapmaya çalıştığını ben açıkçası zaten son 25 günde olup bitenleri anlayamadığım gibi, bunu da anlamıyorum. Yani neden böyle bir, belki de kendi kitlesini bir dış güç, dış mihrak yaratarak bir arada tutmak pekiştirme çabasıdır, ama anlayışla karşılanabilecek bir çaba değildir gazetecilik açısından.

ORHAN SARIALTUN (Oturum Başkanı)- Son bir soru Zafer Hocam.

SAVAŞ ZAFER ŞAHİN- Merhabalar. Şunu sormak istiyorum Deniz Bey’e. Şimdi belki gezi olaylarının en önemli iletişim mecrası sosyal medyaydı. Burada da gazetecilerin ben farklı bir rol üstlendiklerini düşünüyorum. Bazı gazeteciler, işte bu viral yayılma denilen, gelen tweetleri çeşitli kanallara yönlendirerek, aslında böyle bir odak noktası rolü üstlendiler. İşte Can Dündar gibi birtakım gazeteciler.

Sizce bu tür olaylar gazetecilerin rollerini daha böyle yarı aktivist, yarı gazetecilerin ortaya çıkmasına sebep olacak mı? Bu medyanın gidişatını ve mecrasını değiştirme potansiyeline sahip mi?

DENİZ ZEYREK (Radikal Gazetesi Ankara Temsilcisi)- Şunu bir kere çok samimi bir şekilde söylemek durumundayım. Bir gazeteci için iki önemli şey var. Biri görevini yerine getirmek. Yani halkın haber alma hakkını karşılama görevidir bu da. İkincisi de, hayatını idame ettirmek. Şimdi ben mesela Can Dündar kadar rahat olmuyorum, çünkü Can Dündar başarılı bir gazeteci ve bizden daha eski bir gazeteci ve şu anda gazeteciliği bıraksa, işte kitaplarıyla, belgeselleriyle hayatının geri kalanını sürdürebilecek noktada bir gazeteci.

Ben öyle değilim, benim maaşım dışında herhangi bir ve donanımım dışında herhangi bir şeyin yok. Yani buradan işsiz kalırsam, başka bir yerde iş bulmaya çalışırım. Onu da yapamazsam memlekete dönüp, belki gerçek sığırlarla uğraşırım vesaire. Böyle bu, yani bunun, hani biraz önce dediğim, hani gazeteci doğmadık, gazeteci olmeyeceğiz şeyi bunun içindi.

Burada işte baba, benim 13 yaşında bir kızım var. Bir şekilde o da sosyal medya üzerinden bu eylemlerin ucundan bucağından takip ediyor. Çok şükür mesela Mc Donalds ve Burger King'e gitmemesi için çok çaba harcıyordum. İstanbul'da eylemcileri almadıkları için içeri, 20 gündür bizimki boykot ediyor. Umarım bu sürekli bir eyleme dönüşür. Yani şunu söyleyeceğim: İşte Ece Temelkuran, Banu Güven vesaire gerçekten ben hepsini de çok severim de, desteklerim de, çok da birçok noktada çok düzgün tavırları ortaya koyduklarını da düşünüyorum. İlk çabaları seslerini duyurmak, gazetecilik olarak görevlerini sürdürmek, yani halkı bilgilendirme çabası olarak görüyorum. Yani hükümet onları hep başka noktalara çekmeye çalıştı, ama ben açıkçası onların yaptığı şeylerde şu konuda imtina ettim.

Mesela birçok yerden bize birçok fotoğraf geliyor. İşte o mesela Çanakkale'de kaza geçiren çocuğun fotoğrafı gibi. Biz belki de hani, şu anda bir medya kuruluşunda çalıştığımız için, elimizdeki fotoğraf arşivinden vesaire onları tarayıp, kontrol edip, doğruluğunu tespit etme şansına sahibiz, ama bu belki şu anda ana akım medyanın dışına savrulmuş o meslektaşlarımız açısından mümkün olmayabilir ve aktivizm heyecanı ile da paylaşıp, daha çok takipçiye ulaştırabilirler onu. O da ne yazık ki sizin söylediğiniz gibi, hükümet tarafından aleyhte kullanılacak sonuçlar doğurmakta.

Ben şunu biliyorum mesela. İşte siz genç arkadaşlar daha iyi bilir. Troller var, yani Twitter'da Facebook'ta, muhalif gibi görünüp, ama aslında AK Partili olan troller var. Bunlar mesela bir fotoğraf ortaya atıyorlar. İşte Libya'daki bir kurşunlanmış bir gencin fotoğrafını. İstanbul'da plastik mermiyle o hale gelmiş gibi servis ettiler ve daha sonra işte muhalifler, işte eylemciler, muhalif gazeteciler onu yaymaya başladılar. Nasılsa 10 dakika içinde hemen fotoğrafın aslı bulundu ve bakın yine işte provokasyon fotoğrafı diye.

Aynı şeyin mesela o çocuk fotoğrafında da olduğunu düşünüyorum ben. O arkadaşların, hepimiz aktivistiz. Biraz önce söyledim, gazetecilik objektiflik gerektirir, ama doğrunun yanında taraf olmayı da gerektirir. Eğer doğruysa bir şey, siz vatandaş olarak insan olarak onun yanında konumlanırsınız. Ama iki tarafın da görüşlerini aktarmak durumundasınız, bu sizin objektifliğinizin gereği.

O nedenle hani yaptıklarının kendi kişisel duruşları olarak doğru olduğunu düşünüyorum. Aktivist gazeteciler döneminin önümüzdeki dönemde çok daha yaygın olacağını düşünüyorum, ama bunun hani genel olarak gazeteciliğin gidişatını internet dünyası kadar, sosyal medya kadar etkilemeyeceği kanaatindeyim. Bizi asıl şu anda sıkıntıya sokan gazetelerin okunmaması. İşte insanların, hani gezide gazeteler haber vermedi, onun için sosyal medyaya yöneldik deniliyor, ama bu doğru değil. Gezi eylemlerinden önce de insanlar gazetelere zaten ilgi göstermiyorlardı. Yani ben Radikal’de çalışıyorum diye söylemiyorum, ama Radikal’in iyi bir gazete olduğunu düşünüyorum. Ama bugün 25 bin 30 bin bandında emekleyen bir gazete olduğuna da üzülerek tanık oluyorum.

Bunun sosyal medyanın etkisi olduğu kanaatindeyim. Bild Gazetesi, Almanya’nın en çok satan gazetesi, dünyanın en çok satan gazetelerinden biri, 300 bin tiraj kaybetti son dönemde. Fakat internet tirajı 2,5 milyon civarında arttı. Fakat 300 bin basılı gazetenin reklâm kaybı, o 2,5 milyon internet okuyucusunun reklâm getirisinin neredeyse dokuz katı. Yani böyle bu tür sıkıntılar medyanın geleceğini ciddi anlamda sıkıntıya sokuyor. Bu boyutlarla da gazetecilik yeniden tanımlanacak zaten.

ORHAN SARIALTUN (Oturum Başkanı)- Az önce karanlıktan görememişim. Son bir soru, ama kısa olursa çok sevinirim, aşıyoruz süreyi.

OSMAN AKKUŞ (Uluslararası Çevre Gazetecileri Derneği)- Aslında o kadar doluyum ki, hiç kısa kesemeyeceğim gibi geliyor bana, ama yine de kısa keseyim.

Deniz Bey biraz önce Can Dündar’dan bahsederken bir karşılaştırma yaptı ve ben aslında biraz da böyle cevabımı aldım gibi. Fakat yine de sormak istiyorum. 90’lı yılların başından 2000’li yılların başına kadar “Çepeçevre” diye bir gazete çıkardım İstanbul’da. Bu arada Osman Akkuş ben, Uluslararası Çevre Gazetecileri Derneğinden...

Yayıncılığın veya bir yayın organı çıkarmanın ne kadar zor olduğunu biliyorum. Hazır Deniz Beyi yakalamışken, Can kardeş de buralardaydı, Can kardeş duyuyor mu bizi acaba? Kendi medyamızı oluşturabilir miyiz? Oluşturabilirsek. Çünkü bu son olaylarda ben çok samimi söylüyorum evde saç-baş yolduk, sadece işte internet üzerinden, biraz Halk TV ve Ulusal TV’ye, o da böyle araya bir yığın da reklâm girdi. Kendi medyamızı oluşturabilir miyiz? Bu oluşturulursa siz gönüllü olarak bize destek verir misiniz ya da bu oluşuma destek verir misiniz?

Benim de üç tane çocuğum var. Çok samimi söylüyorum, ben de onlar için kaygı duyuyorum ve bugün eğer biz –sen diye hitap edeyim meslekaşın olarak kabul edersen sen ve ben, bizler bedel ödemezsek, çok samimi söylüyorum çocuklarımız gelecekte çok daha ağır bedeller ödeyecekler.

Can kardeş burada olsaydı, ona da şeyi soracaktım. İtalya’da benzer bir devre geçirmiş. Orada yine böyle bir işadamının desteğiyle, sanırım çapulcular –tırnak içinde oradaki çapulcular- partilemişler ve şu an Meclise girmişler. Can’a bunu soracak-

tım. Size de sorayım; böyle bir şey var mı, konuşuluyor mu? Gezi parkındaki arkadaşlar tarafından, böyle bir çatı örgüt veya işte hazır Deniz Bey de buradayken...

ORHAN SARIALTUN (Oturum Başkanı)- O alternatif medya, yalnız onu siz dışarıda ayrı konuşun. Deniz Bey'in sorusunu almış olalım, ondan da rica edelim, çok kısa olsun.

DENİZ ZEYREK (Radikal Gazetesi Ankara Temsilcisi)- Şimdi şunu söyleyebilirim. Biz elbette kendi yayın organımızı yapabiliriz, ama benim için her zaman, işte biraz önce Radikal için de söyledim. Yani böyle genç entelektüel arkadaşlar, hani bazen Radikal'de çalıştığımı söylemeden sohbet ederken soruyorum hangi gazeteyi okuyorsunuz? İşte Radikal okuyorum. Radikal okuyorum diyenlerin sayısı, belki de Radikal'in tirajının on katı filandır.

Önemli olan çıkardığımız ürünün ne kadar insana ulaştığı; bu tamamen arz talep meselesi. Bizim ne yazık ki gazeteciliğe başladığımız yıllarda yöneticilerimiz hep şey derdi; arkadaşlar siz Hemingway olmayacaksınız, gazete ticari bir metadır, önemli olan yarın kaç tane gazete satacağımızdır, bu ayın sonunda maaşlarınızı alıp alamayacağımızdır, ne kadar reklâm elde ettiğinizdir vesaire gibi birtakım yaklaşımları vardı. Yani ne yazık ki bu cendereden henüz kurtulmuş değiliz.

Ben sizin mesela Çepeçevre konusundaki emeklerinizi biliyorum, onun ne kadar sıkıntılı bir şekilde deneyim ettiğinizi de biliyorum. Ne yazık ki, yani gidin çevre eylemlerine... Bırakalım çevre eylemlerini, yani gezi parkına artık devlet itiraf etti, 2,5 milyon gösterici katılmış. Yani hadi onların bir kısmı tekrar olsun, 1 milyon olsun. Türkiye'de Radikal gibi gazeteler, çevreci gazeteler ya da solcu gazeteler 1 milyon tiraj yapabiliyor mu? Yani bu dinamiği yakalamak çok zor görünüyor. Ama ben şuna inanıyorum: Özellikle ekonomik koşulları nedeniyle sosyal alan, dijital alan çok büyük bir manevra sahası yarattı.

Örneğin, Harrington Post takip ediyorsunuzdur, yani inanılmaz bir mecra açtı, inanılmaz bir Amerikan medyasında âdeta bir devrim yarattı. Türkiye'de de mesela T24'ü bilmiyorum takip ediyor musunuz? Ben şahsen bu gezi eylemlerinden sonra T24 deneyiminin iyi okunması gerektiği kanaatindeyim. Türkiye'de söyleyecek bir şeyleri olan, hani kendi mesleki etik değerlerini korumaya çalışan, duruşlarını bozmamaya çalışan insanları çatısı altında topladı ve bugün Türkiye'nin en çok okunan haber siteleri arasında ilk 10'da gelmekte.

İşte böyle bir olanak yaratılıyor, böyle bir olanak ortaya çıkıyor. Belki hani matbaalar, onların maliyetleri, dağıtım maliyetleri vesaire ortadan kalktığında, insanların evinden ulaşabileceği böyle bir mecra yaratılabilir. O mecrada insanlar seslerini daha iyi duyurabilir.

Ben şunu da itiraf edeyim: Halk TV kötü bir deneyim verdi. Yani her yerde olmaya çalıştı, ama ne yazık ki muhabiri olmadığı için, yani sokaktan rapor edecek, haber verecek gazetecisi olmadığı için sıkıntı yaşadı. Deneyimsizliğinin sıkıntısını yaşadı.

Ben en az dört tane alandan canlı yayın yapan vatandaşın da takip ettim gelişmeleri; yani bu da mesela müthiş bir olanak. Yani bir internet sitesi üzerinden, dün Dikmen’de olup bitenleri baştan sona canlı izledik. Çünkü bizim oraya gönderdiğimiz iki muhabir her şeye hâkim olamıyorlar. Bu tür olanaklar önümüzü açıyor. Gerçekten bu açıdan da kendimizi şanslı hissediyorum.

ORHAN SARIALTUN (Oturum Başkanı)- Şimdi hızla devam edeceğim, zaman kaybettik biraz. Şimdi bizim meslek örgütümüz için de önemli bir noktayı vurgulayarak sözü Sedat Vural’a bırakacağım. Meslek örgütleri ve kendi alanlarında hemen her yere yetişmekte zorlanıyorlar. Kısıtlı bir profesyonel kadroyla çalışıyoruz, yönetimdekilerin hepsi gönüllülük esasıyla çalışıyorlar zaten. Dolayısıyla da bir yere kadar ulaşabiliyoruz, ama sonraki adım için halkımıza ihtiyaç oluyor.

Yani bu Gezi Parkı’nda da aynı şey geçerliydi. Güvenpark’ta yaşadığımız deneyimde de geçerliydi. Geçmişte de, ben o zamanki yöneticilerimizi aradım, hani o deneyimleri aktarınlar diye. Onlar benzer bir işareti gösterdiler. Dediler ki; aslında bir avukatın işaret fişeğiyle hepimiz sarıldık ve o işte biliyorsunuz Kızılay’ın hemen her yerine yayılan mücadeleyi verebildik ve Kızılay’daki yayaları yerin altına mahkum eden, Kızılay’ın yayalaştırma projesine, yayalardan arındırılma projesine dava açan avukatı işaret ettiler. Sedat Vural, bu ve benzeri birçok konuda öncülük etmiş bir avukat. Sözü ona bırakıyorum şimdi.

Av. SEDAT VURAL- Teşekkür ediyorum. Ayrıca söz vermeniz yanında, beni davet ettiğiniz için de teşekkür ediyorum. Sayın Başkanım konuşmasını bitirirken, işte hukuksal şeylerde biz mücadele ettik, ama iş artık hukuku da aştı, dolayısıyla daha yapılacak başka şeyler var dedi, ama ben hukuksal mücadelenin de çok önemli olduğuna inanıyorum.

Şimdi sonuçta Başbakanın geldiği nokta bir yargı kararı; yani bunu dışlamayalım. İkincisi, tabii benim söyleyeceğim, çok teşekkür ediyorum veciz sözleriniz için ayrıca. Bir 68’li olarak ben de bu gençliği çözmeye çalışıyorum. Yani biz tabii ki sosyalist birikim, onun felsefesi, materyalizm, 68 yılında çalıştık, dünyaya bir bakış açımız oldu felsefemiz oldu. Kurumları, kuralları o felsefeyle betimledik, ama bizim daha ziyade toplumcu yönümüz vardı. Ama şimdiki gençlerin mücadele biçimi, benim mücadele biçimimle çok örtüşüyor.

Yani çok örgütlü bir yapımız olmadığından mı bilemiyorum, benim felsefi düşünceme göre de; hukuk, kültür, din ve işte bunlar bir üst yapı kurumudur, alttaki egemen kimse ona göre biçimlenmiştir. Yani dünyada o üretim biçimlerini düşündüğümüz zaman, hukuk feodalizmde başka, kapitalizmde başka, sosyalizmde başka. Kim ki alt egemen güç güçlü, hukuk da ona göre biçimleniyor.

Ben de bireysel olarak Sedat Vural, dedim ki ben alttaki egemen gücün egemenlerinin emekçiler olmasını istiyorum, çalışanlar olmasını istiyorum, düşünenler olma-

sını istiyorum. Mağdur olanlar, zulme uğrayanlar, işkence görenler olmasını istiyorum. Elimden geldiğince, o alttaki insanların haklarını savunmak konusunda hep hukuku kullandım.

Şimdi neden önemli bu? Şimdi cumartesi günü şeye gittim, 26 tane yavrumuz, yani çeşitli diller geliştiriliyor. Bunlar tabii biz çok üzüyor. Marjinal, biraz evvel Halk TV'den bahsetti arkadaş. O da, aman marjinallere dikkat edin. Yani konu geldi, hukuksal bir boyuta, yani herkes bunun istismarını yaptı. Ama 68'de 12 Mart'ta cezaevinde olan, 12 Eylül'de avukat olan, şimdi ise sade bir vatandaş olarak hiçbir zaman mücadeleden kopmadım, halen avukatlığımı yapıyorum, çok büyük toplumsal davalara taraf oldum. Ama benim 12 Mart'ta ve 12 Eylül'de yaşadığım sanık veya avukat olarak, genç bir avukat olarak yaşadıklarımı şimdi daha katmerli görüyorum.

Şimdi neden hukuk önemli? Bilerek yapıldı. Bütün dünya bu protestonun bir haklı ve demokrasinin güvence altına aldığı bir gösteri olarak yorumluyor. İlk başta yargı şaşırıldı, bütün yavrularımızı bıraktılar. Ne zaman ki Başbakan "yargı burada görevini yapsın" dedikten sonra, üzülerek söylüyorum. Kendilerine çok saygı duyarım, çok sevdiğim insanlar var yargıçların savcılarının içerisinde, fakat çarşıdan örgüt aradılar. Ankara'da, İstanbul'da, İzmir'de gösteri yürüyüşüne katılan ve bütün dünyanın hak olarak kabul ettiği bir eylemi örgütsel bağıyla, bizim hukukumuzun zayıf noktasıyla, kişilerin tutuklanmasının ön şartı olan örgüt suçuna sokarak, zannediyorum 100'e yakın insan tutukladılar.

Burada bu sitemi yapma Sedat Bey diyeceksiniz. Yapıyorum, barolarımıza yapıyorum. Şimdi bir savcının benim 12 Mart'ta yargılandığım iddianamenin suç şekli. Yani şunun altını çiziyorum; egemenlerin hukuk anlayışı hiçbir zaman değişmedi. Yavrum bir gösteri yapmış, gösteriye katılmış, suçlamalara bakın beyefendi. İddia; terör örgütü üyesi olmak ve örgüt adına suç işlemek, örgütün propagandasını yapmak, halkı kamu düzenine karşı suç işlemek amacıyla tahrik etmek, terör örgütü faaliyeti çerçevesinde patlayıcı yakıcı yaralayıcı patlatmak, 50 tane suç. Bir özgürlükçü hâkimi zor durumda bırakacak, tutuklanmasını sağlayacak stant. Altyapısını kim hazırlıyor bunun? Emniyet hazırlıyor; yani dolayısıyla hukuk şimdikinden daha önemli.

Hani çok sık söyledi, Radikal de bunun şeylerini verdi, orada da çok sevdiğim bir kardeşim var benim Mesut; çok da uğraşiyor çocuk. Cadı avı, bunu engelleyecek olan tabii ki herkesin kendi çapında mücadelesidir, ama en önemlisi hukukçulardır. Bunun bir giriş olarak söylüyorum. Bunu da burada bırakmayacağımı da belirtmek istiyorum. Yani bu yavrularımızın böyle tutuklanması için zoraki yaratılan, anayasal ve evrensel bir hakkın kullanılmasını, eğer biz buraya gelirsek cadı avı denilen olay genişler. Biz bunu çürütemezsek hukuksal olarak, bir anayasal hakkımızı biz yargıya da kabul ettiremezsek ve barolar olarak bunun mücadelesini veremezsek, bu sonuçta herkese gelir. İşte biz gezi parkıyla yapılan o eylemin, işte sadece bir çevre hareketine bağlı olarak çok ayırmak istediler biliyorsunuz. Onlar işte iyi çocuklar, alandakiler kötü çocuklar diye, ama sonuç bu herkesi bağlar.

Gelelim Ankara'ya. Efendim ben Ankara için ilk davamda, Melih Beyle 2000 yılında

Bayındırlık Bakanlığı Hukuk Müşavirliğinde hasbelkader hukuk müşaviri olarak çalışıyordum. MHP'li bir bakan geldi, o da beni görevden aldı. Allah razı olsun, iyi ki almış. Kızım da o ara hukuku bitirdi, beni sürdürdü. Hukuk müşaviri sürülür mü? Bizler avukatlığımızı, daha önce yaptığımız avukatlığımızı da saydırarak, bir yıl, bir buçuk yıl daha çalışsak hukuk müşavirliğinden emekli olacakken avukatlıktan emekli oldum ve serbest avukatlığa başladım.

O emekliliğimde de aynı başta söylediğim, kimin haklarını savunacağım konusunda büro açarken de tekrarladım gelen dostlarıma. Yani şimdi baktığınız zaman Sedat Vural'ın mesela en son davamı söyleyeyim; en son davam benzine gaza gelen zam, bireysel başvuru için alınan harç. Çok enteresandır, hayvan hakları bir insan hakkıdır diye AİHM'e götürdüm, AİHM esastan incelemeye aldı, çok uzun.

Ankara için de söylüyorum, ilk davam; bir baktım adam şeyi referanduma sunacağım dedi. Sayın Zeyrek bu ilk karardır söyleyeceğim karar. Bu amblemin referandumu; sonuçta ben bunu yargıya taşıdım. Sadece yargının Danıştay'dan geçen ve anayasal hüküm olarak da herkesi bağlayan bir içtihadıdır. Yargımızın neden referandum? Belediyeler şimdi söyleniyor ya. Onu da sulandırdılar, plebisit. Hep kavram kargaşalığı yaratılacak ya, işte referandum. Hâlbuki ikisi de halk oylamasıdır. Yani işte biz plebisit yapacağız, referandum değil. İşte kavram kargaşalığı orada da yapılıyor.

Burada 10. Daire, bu Danıştay tarafından onandı. İşte biliyorsunuz kendine göre bir süreç başlatacak o dönemde Büyükşehir belediyesi bu referandumla. Kendi denetimi altında, gözetimi altında. Sonunda dedi ki; *-fakat bu referandumla ilgili bir karardır-* uyuşmazlık konusunda olayda davalı idare tarafından dava konusu işlemin icrai bir nitelik taşımadığı, yalnızca Ankara'nın amblemi konusunda halkın görüşlerine başvurulmasına ilişkin olduğu ve referandum olarak nitelendirilemeyeceği ileri sürülmekte ise de, dava konusu işlemin içerisinde yapılacak oylama sonucunda ortaya çıkacak neticeye göre, Ankara'nın ambleminin mevcut amblem veya Hitit Kursu olarak kabul edilmesine karar verilmiş.

Böylece dava konusu idari işlem içerisinde yapılacak oylama sonucu, doğrudan idareyi bağlayacak karar da alınmış bulunduğundan, dava konusu idari işlemin Ankara'nın amblemi konusunda salt halkın görüşlerine başvurulmasına ilişkin olmadığı ve referandum niteliği taşıdığı ortadadır. Referandum yapılacak oylamada çıkan sonuç itibarıyla idareyi bağlayıcı kararı içerir. Her ne kadar halkın düşüncelerini öğrenmek idare açısından yararlı ve gözetilmesi gereken bir husus olup, toplumu ilgilendiren konularda halkın oyuna başvurulması demokratik sistemin gereğiye de, Belediye Yasalarının hemşerilerinin oy kullanma hakkını içeren bu hükme dayanarak, idareye oy kullanım sonucuna göre işlem tesis etmek ve en baştan idarenin kendisini bağlamak olanağını tanımaz. Aksi görüş demokrasiyi çoğunluğun istediğini yaptığı biçimindeki eksik ve yanlış anlamıyla kavramak olur.

Belediyelere bu içtihatla beraber, siz halkın görüşüne de başvuramazsınız. O başvuru sonucunda kendinizi de bağlayamazsınız. Esasında Melih Gökçek o dönemde buna niye gitti biliyor musunuz? Şimdi de aynısını yapıyorlar. Sizi de o yönden kutluyo-

rum. Demokratik kitle örgütlerini muhatap almaması, onlara karşı duyduğu kompleks, onların örgütlü gücü. Hâlbuki asıl olan, bu odalarımızla beraber, doğru olan sivil toplum örgütleriyle beraber bir yerel yerdeki sorunu onlarla veya halkla beraber çömez.

Neyse ben sonuç olarak bağlamak istiyorum. Hukukçu olarak yapılacak çok şeyin de olduğuna inanıyorum. Bu çerçevede ben Kızılay Meydanını biliyorsunuz bariyerle kapatmıştı, onun iptalini sağladım. Şimdi tek tek okumak istemiyorum. Yüksek Seçim Kurulu da aynı böyle karar verdi Sayın Zeyrek; Belediyeler referandum yapamaz diye. Akay kavşağı kapatılmıştı, her gün bakıyorum, yani niye Başkan bunlar gerekli? Akay kavşağı, son zamanlarda davalar öyle boyut kazandı ki, benim işte müdahale etmem gereken davalar. İşte 10 yıllık tutuklama sürecini AİHM'e taşımak, Başbakanın verdiği işte 26 Milyonluk çeki durdurmak filan. Şimdi Akay kavşağını, özür dileyerek söylüyorum, iki tane taksiye bindim. Yani ilerici çocuklar, ikisi de Çankaya Belediyesine küfrediyor. Nedir? Ağabey belediye karar almış kapatıyor burayı, Melih Gökçek açtırmak istiyor, adam uğraşılıyor. Ben bunun için açtım ve bir televizyon programında da çok şiddetli tartışmamız oldu, telefonu kapatmak zorunda kaldı.

O çerçevede yine de söyleyeyim, Başkanım yine de katkısı olmuştur, lütfen bir tarafa bırakmayın. 50 kilometre hız sınırını girişlerde iptal ettirdik hukuk sayesinde. Recep Tayyip Erdoğan ismini veriyorlardı Esenboğa yoluna, yine hukuk sayesinde iptal ettirdik. Abdullah Cevdet Sokak ismini değiştiriyorlardı, bir tarihi geçmiş olarak hukuk sayesinde iptal ettirdik. Yani bu mücadelemizin önemli bir parçasıdır hukuk. Hele şimdi o gençlerimize çok gerekli olan bir şey.

Hepinize teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

ORHAN SARIALTUN (Oturum Başkanı)- Biz teşekkür ederiz. Genel Başkanım hukuktan vazgeçmeyi kastetmedi. Dayanağı olan yönetmelikler ve yasalar kolayca değiştiriliyor hale geldi, sonuç almakta zorlanıyoruz. Artık diğer argümanları daha fazla öne çıkartmamız gerektiğini kastetti.

Tam da bu noktada, evet çok sayıda davamız var Türkiye genelinde, başta da Ankara'da. Bu süreç içerisinde, yani tüm kesimlerde yaşanan bir şeyi oda olarak biz de yaşadık. Bu sadece Gezi Parkı süreci değil, aslında son belki üç-dört yıldır başımızda olan bir konu. İşte bizler siyasi örgütlenmeyle oluşmuş meslek olmadığımız için, bir meslek örgütü olduğumuz için, meslek alanımız Anayasayla gelen görevimiz gereği, meslek alanımıza ilişkin sözler söyleme ve gerekli gördüğümüzde davalar açmak durumunda olan odalar olduğumuz için, yine kitlemizin içinden çok farklı görüşler de geldi.

Kimisi işte “size ne bu davaları açıyorsunuz, sıkıntı yaratıyorsunuz” kimisi, mesela “bu gezi parkı sürecinde neden bu kadar ön plandasınız” diye eleştirenler de oldu. Onun dışında daha doğru ve düz bakanlardan da “niye geridesiniz” diye eleştiriler de

aldık. Bunlara üzüldüğümüzü söyleyemem, çünkü bu diğer taraftan bizim uğraştığımız konulara ilgiyi de arttırıyor üye kitlemiz içerisinde.

Bir de yine doğru yönden bakıp da, biz de sürece dahil olmak istiyoruz, hani “*yönetimlerin gücü hakikaten yeterli olmaz kendi kitlemizden destek almazsak*” diyenlerimiz oldu. Bunlardan birisi de İbrahim Gündoğdu idi. ODTÜ’de araştırma görevlisi arkadaşımız. Buyurun İbrahim Bey.

İBRAHİM GÜNDOĞDU (ODTÜ-Araştırma Görevlisi)- Merhabalar. Ben de Gezi Parkı direnişi ya da halk isyanı olarak adlandırabileceğimiz bu büyük toplumsal olay hakkında siyasal iktisat perspektifinden bir kaç şey söyleyeceğim. Ve özel olarak, bu momentte ne tür bir mücadele stratejisine ihtiyaç var sorusuna bir yanıt önermeye çalışacağım. Tabii, gerek olayın muhtevası gerekse bulunduğumuz konum açısından bu stratejiyi, özeld meslek odalarının yaklaşımı üzerinden ifade etmeye çalışacağım.

Bu saatte kavramlar üzerinden filan çok yoracak bir sunuş yapmak niyetinde değilim, tersten giderek daha somut olaylardan, daha kavramsal birtakım referanslara ulaşmaya çalışacağım.

Oldukça geniş ölçekte ve katılımı ilerleyen bu halk isyanının şu eşikte belirli bir kavramsal çerçeve içinde değerlendirmek erken görülebilir haklı olarak. Tamam bitti dediğimiz bir uğrakta yeniden alevlenen ve başka bir biçim altında ilerleyen bir direniş yaşıyoruz. Bu nedenle şu eşikte söyleyeceğimiz bir çok şeye belirli kayıtlar koymayı ihmal etmemek gerekiyor.

Gezi Parkı olaylarıyla başlayan direnişin iki temel muhtevası var gibi. Birincisi, otorite karşıtlığı, yani siyasal otoriterleşme diyebileceğimiz, siyasal düzeydeki otoriterleşmeye karşı bir itirazdı bu. İkincisi ise, bu hareketlerin kentsel diyebileceğimiz bir karaktere sahip olması. Örneğin hareketin öncüsü olan kesimler açısından değerlendirildiğinde, olumlu bir şey atfetmeden kentli diyebileceğimiz kesimler öne çıkıyor. Buna orta sınıf deniyor, bu da tartışmalı bir kavram, ama kentli diyebileceğimiz genişlikte sosyal kesimlerin öncülük ettiği bir hareket sözkonusu. Bir de kentsel mekâna, parka, onun üzerinden de kente dair haklar üzerinden genişleyen bir hareket bu. Ben bu ikisinin arasında bir ilişkiye değineceğim, elbette ikincisine ağırlık vermek niyetindeyim.

Kısaca ama bu otoriterleşme karşıtlığı meselesine dair bir iki vurgu yapmak istiyorum. Bu noktaya vurgu yapanlar Paris 68 gençlik olayları ile paralellik kuruyorlar. Bir itirazım yok şu aşamada ancak Gezi ile başlayan isyanın daha çok siyasal düzeyde yoğunlaşan bir güç birikmesine itirazla beslendiğini belirtmek gerekiyor gibi. Başbakanın üzerine toplanan siyasal bir otoriterleşme, geniş kesimlerde bir itirazı, isyanı besledi. Bir süredir toplumun değişik kesimlerinde bu birikimi gözlemlemek mümkündü. Kadınlar tecavüzcü erkek düzenine, üç çocuk üzerinde kurulu beden politikasına, gençler geleceksiz ve şaibeli eğitim sistemine, Aleviler devletin yoğunlaşan

Sünni mezhepçiliğine, memurlar atama kriterlerine vesaire... bir süredir itiraz halinde idi. Bugün açığa çıkan toplumsal isyanın gerisinde bu direnişlerin birikimli bir etkisi olduğu çok açık.

Bu çok bariz çok açık ve kabul etmemiz gereken bu otoriterleşme eğilimine tepkiden dolayı, benim liberal bakış dediğim bakış; bunu başbakanın mizacına tepkiyle sınırlı bir düzeyde ve onur haysiyet direnişi vesaire üzerinden anlatma yanlısı. Bunun oldukça yetersiz bir anlatım olduğunu düşünüyorum, isyanın gerisindeki toplumsal dinamikleri görmemizi engelleyen bir yanı var bu açıklama biçiminin. Bu yaklaşımın yetersizliğini vurgulamayı önemli buluyorum. Çünkü yaşamakta olduğumuz süreç, aslında Türkiye'de yakın dönemde hakim olan bir söylemin iflasını açığa vurmakta. Bu söyleme göre, özetle, piyasa ilişkilerinin önündeki engeller kaldırıldığı ölçüde daha demokratik ve özgürlükçü bir toplum ve devlet yapısı ortaya çıkacaktı. Ne ki, tarihin en piyasa-merkezli toplumsal dönüşümünün uygulandığı bir dönemde belki de en otoriter nitelikte bir iktidar ortaya çıktı. Bir başka deyişle, neoliberalizm denilen sürecin özgürlük ve demokrasi alanını genişleteceği büyük bir yalandan ibaret olduğu ortaya çıktı. Tam tersine, siyasal düzeyde gücün tek merkezde yoğunlaştığı bir otoriterleşme ile ele ele gelişmektedir.

Başbakanın otoriterliği, aslında bir tür neoliberal ekonomik politikalarını, 2000'li yıllarda Dervişle başlayan ekonomik politikaların artık tesis ettiği noktadaki açığa çıkmıştır. Liberal perspektiften bir yazar, Başbakan eskiden demokratı ancak son yıllarda otoriterleşti diye yazıyordu geçen gün bir gazetede. Bu yaklaşım, bugünkü isyanın kaynağını, yani otoriterleşmeyi bir tür sapma, olağan bir işleyişin dışına çıkan kişisel bir durum olarak görmemize yol açacaktır. Halbuki, daha yapısal bir gelişmeye, neoliberalizm ile otoriterleşme çiftine, işaret etmek bugün çok çok önemli gözüküyor. Liberal anlatının aksine, neoliberalizm/piyasa ilişkilerinin hakimiyeti ile siyasal otoriterleşme birbirinin olmazsa olmaz parçaları. Çünkü neoliberalizm sadece ekonomi politikalarından oluşmuyor. Yani evet, bunun iktisadi bir boyutu var. Kâr oranlarının düşmesine karşı işte artı değeri arttıracak yasalar vesaire, sermayenin hareketliliğini hızlandıracak şeyler, ama neticede bir de bütün bunları gerçekleştirebilecek, işyerlerinden tutun da hayatın her alanında bir iktidar ilişkisini de gerektiriyor ve bu ekonomi politikaları iktidar ilişkisiyle beraber giden bir şey. Dolayısıyla çalışanların daha az sesi çıkmalı, işçiler daha fazla performansa dayalı çalıştırılmalı ve kentsel düzeyde de değerlendirirsek, aslında piyasa değerinin egemen olduğu bir toplumsal düzende, kentsel mekanda daha fazla alınır-satılır biçimlere dönüştürülmeli.

Bu meseleyi çok fazla uzatmıyorum, burada daha fazla ikinci boyut ile ilgili konuşmak anlamlı. İkinci boyutu isyanın kentsel karakteri olarak ifade etmiştim. Harekette öne çıkan öznelerle baktığımızda, gerçekten kentli kesimler denilen kesimler ve kentsel mekân üzerine son derece meşru talepleri dile getirmekte.

Bu noktada şu sorulabilir; yani ne oldu geniş bir kesim kentsel mekana yönelik talepleri bu ölçüde geniş bir toplumsal isyanın merkezi bir unsuru haline getirdi. Kentsel bilinç denilen şeye mi sahip oldu. Buna evet dememek güç böylesi bir kentsel isyanın içinde, ama bu değişimin özellikle son on yılda yaşanan bir sürecin ardından

geldiğini belirtmek gerekiyor. Akp iktidarı döneminde Türkiye bir taraftan ekonomi alanında neoliberal politikalar eksenin köklü bir dönüşüm yaşarken, aynı zamanda kentler ve kentsel mekan üzerinden de kapsamlı bir dönüşüm yaşadı. Aslında sadece kentler değil, doğal kaynaklar, dereler, meralar, orman arazileri piyasa eksenli politikaların konusu haline getirildi.

Benzer bir soruyla devam edeyim. Mesela tesadüf mü bu dönemde Brezilya'da da benzer bir şekilde kent mekânını ya da kent yönetimi üzerinden alınan bir karar, bir kentsel politika kararına karşı ciddi bir isyan gelişti. Bilindiği üzere, Türkiye ve Brezilya son dönemde ekonomik büyüme başarılarıyla model olarak gösterilmekte. Bu iki model ülke de, benzer biçimde, gelişmelerinin önemli bir bölümünü kentsel mekan ve doğal kaynakların piyasalaştırılması üzerinden gerçekleştirmiştir. Oyle ki, iki ülkede de bu süreç benzer temellerde geniş toplumsal isyanların gelişmesine yol açtı. Gezi direnişi, bu bağlamda, bir süredir yürütülen kısmi nitelikteki kentsel dönüşüm karşıtı ve doğa mücadelelerinin kümülatif bir ifadesidir.

Burada kentsel niteliğin bu ölçüde baskın çıkmasının bir başka yapısal nedeni aslında, yaşanan son on yıldaki dönüşümün Türkiye'de kentleşme serüvenin tarihsel bir kırılma anlamına gelmesiyle de ilişkisi var. Bu on yıllık dönem, Türkiye'nin 80 yıllık diyelim kentleşme pratiklerinin toplumsal özelliklerini bütünüyle değiştirmiştir. Yoksulların, düşük gelir gruplarını dahi bir biçimde gecekonda, imar affı, tapu tahsis belgeleri gibi uygulamalarla bir ölçüde dahil edildiği ve kentsel rantların daha çok küçük ve orta ölçekli müteahhitler arsa spekülörleri arasında paylaşıldığı kentleşme biçimi, önemli ölçüde tasfiye oldu. Bu dönemde kentsel gelişme sermaye birikiminin önemli bir parçası haline geldikçe, uluslararası ve ulusal bankalar, büyük ölçekli inşaat şirketleri, TOKİ gibi aktörler öne çıktı. Bu dönüşümün bir diğer yüzü, kent planlarının yerine büyük ölçekli kentsel projelerin ve parçacı planlama kararlarının ikame edilmesi, ilçe belediyelerinin işlevsizleştirilmesi, büyükşehir ve hatta bakanlıkların planlama sürecinde tek belirleyici haline gelmesidir. Özetle, çok geniş ölçekte bir dizi sosyal aktör ve onların bir biçimde temsil edildiği kurumsal yapılanma, kentsel politikalarının karar alam sürecinden dışlanmıştı. Ve merkezi ve otoriter bir kentsel politika pratiği ortaya çıkmıştır.

Ne var ki, bu ölçüde geniş kesimlerin dışlandığı ve piyasa dinamiklerinin otoriter uygulamalar eşliğinde yönlendirdiği kentler aynı zamanda geniş toplumsal kesimlerin yoğunlaştığı toplumsal ihtiyaçların örgütlendiği ve gündelik hayatın yaşandığı somut toplumsallaşma mekanlarıdır. Dolayısıyla, böylesi bir dönüşüm oldukça çelişkili bir toplumsal gelişim anlamına da gelmektedir. Bir süredir bu çelişki, görece kısmi mücadeleler içerisinde yaşanmakta idi. Gezi Parkı olayı, bu mücadelelerin biriktirdiği kentsel çelişkilerin merkezi bir alanda ifade bulmasına yol açtı.

Son olarak, zaman kısıtı içerisinde, birkaç noktada toparlayayım. Böyle bir bağlamda, yani neoliberalizmin otoriterleşmeyle, neoliberal otoriterleşmenin de kentleşme pratikleriyle içiçe geçtiği bir sürece geniş bir toplumsal itirazın belirdiği bir bağlamda, sendikalar ve meslek odaları nasıl bir mücadele yürütmelidir?

Toplumsal mücadelenin yerleşik ilişkileri ve yapıları bu ölçüde yeniden belirlediği bir dönemde, sendikaların ve meslek odaların da geleneksel 'yasal' sınırlarına bağlı bir mücadele yürütmesi mümkün değildir. Örneğin, sendikalar bugün artık çok daha belirgin biçimlerde, işçilerin fabrika sınırlarının ötesindeki ilişkileri en temelde üyelerinin konut, ulaşım ve sağlıklı kentsel yaşam taleplerini dile getirmesi gerekmektedir.

Meslek odaları da benzer biçimlerde yerleşik mücadele biçimlerinin dışına çıkıp, daha fazla kentsel mücadelelerin etkin bir parçası olması gerekiyor. Meslek odalarının mücadelelerini oda binaları ya da kapalı salon toplantılarının ötesine taşıyacak deneyimlere ihtiyaç var. Burada Kızılay'da yaya trafiğinin yasaklanma girişimi üzerine avukat hocamızın anlatımı, o dönemde yürütülen mücadeleyi hatırlattı. Gezi Parkında üç beş ağaçla başlamasına benzer biçimde, bu dönemde o mücadele aslında Kızılayda belediyenin her yere büfe yerleştirme uygulamasına karşı itiraz etmekle başlamıştı; buna karşı sadece basın açıklaması yapmak yerine o dönem, Kızılay'ı kullananlar arasında farkındalık yaratmak için sokağa çıktık, el ilanları, afişler ile kamusal mekanların parçalanmasına ve özelleştirilmesine itirazımızı dile getirdik. Bu dönemde Büyükşehir belediyesinin yaya trafiğini yasaklama kararı vermesi, o mücadeleyi başka bir eşiğe taşıdı. Bu uygulamanın zarar vereceği bölge esnafı da bir biçimde meslek odalarının yürüttüğü bu mücadeleye katıldı. Geniş bir imza kampanyası ve Kızılay kent merkezinde haftalık kitlesel basın açıklaması yapıldı. Neticede 30 bin imza toplanıp, valiliğe iletilti. Yaratılan kamuoyu baskısıyla, hem hukuki alanda hem de idari alanda sözkonusu uygulamanın iptali yönünde kararlar çıktı. Belki bugün erek yargı gerek ifari alanda benzer yarıklar sözkonusu değil, daha merkezi ve otoriter karakterde bir iktidar örgütlenmesi sözkonusu. Ancak, Gezi sürecinde olduğu gibi, meşru bir talep kitlesel bir tepkiyle dile getirildiği ölçüde sonuçlarını öngörmek mümkün değil. Dolayısıyla bu tür geleneksel meslek odası pratiklerinin ötesine geçecek deneyimlere ihtiyaç var. Bu çerçevede sendikalarla ya da diğer toplumsal örgütlerle bir tür mekân temelli mücadeleler etrafında etkin ilişkiler geliştirmek gerekmektedir.

Bununla birlikte meslek odaları açısından netameli bir boyutu da dile getirmek gerekli burada. Netice bu yönde mücadeleciler bir meslek odası pratiği aynı zamanda mücadeleciler bir meslek odası yönetimi ve örgütünü de gerekli kılmaktadır. Açıkça konuşma gerek, özellikle Gezi İsyanı yerleşik toplumsal mücadele örgütlerinin eksiklerini ortaya çıkardığı bu günlerde, eleştirel değerlendirmeler yararlı olacaktır. Şehir Plancıları Odası için bu henüz çok daha cılız düzeyde yaşamıyor, ama meslek odalarında ciddi bir sınıfsal dönüşüm de var, ciddi bir şirketleşme olgusu var. Dolayısıyla meslek odaları piyasa ilişkilerinin dışında ve ötesinden sınıfsal olarak homojen yapılar değil. Bu anlamda, piyasa ilişkilerinin taşıdığı otoriterleşme eğilimi meslek odaları ve meslek pratikleri kapsamında da geçerlidir. Önceki bölümde bir arkadaş soru olarak iletmişti, tüm eleştirelere rağmen aslında bu kentse dönüşüm uygulamalarının neticede plancıların yaptığı planlar eşliğinde ilerlediğini ifade edildi. Bu tür uygulamalara karşı, meslek odası yönetimlerinin etkin mücadele yürütmesi gerektiği çok açık. Bu kapsamda, gerekli mesleki denetim ve disiplin uygulamalarını geliştir-

mek gerekiyor. Ama ne yazık ki, sözünü ettiğim şirketleşme eğilimleri meslek odalarını da ciddi ölçüde etkilemekte. Oda yönetimlerinde, odanın toplumsal düzeyde savunduğu değerlerle uyuşmayan mesleki uygulamalar yürüten bulunabilmektedir. Dolayısıyla, meslek odalarının toplumsal mücadelesi sadece dışarıya yönelik bir mücadele değil aynı zamanda meslek örgütü içinde de bir mücadeleyi gerektirmektedir. Bu bağlamda, bugünlerin mottosuna uyararak, diren ücretli plancı, diren işsiz plancı, diren halkçı-kamucu plancı diyecek bir aşağıdan örgütlenme meslek odaları açısından elzem görünmektedir.

ORHAN SARIALTUN (Oturum Başkanı)- Evet, İbrahim'in sunumu tam da benim ona pas atarken ki formatta devam etti. Ben de oradan bir-iki söz söylemek istiyorum. Şimdi öyle bir dönemdeyiz ki, özellikle de az önce söyledim, bu da bir kentsel dönüşüm konusu. Kentsel dönüşüm konusunda halkı yanımıza çekmek çok önemli. Yani biz istediğimiz kadar bazı şeyleri anlatalım, doğruları söyleyelim. Bazen aynı noktada örtüşemeyebiliyoruz.

Mesela kimi zaman bir kentsel dönüşüm konusunda, toplu konutla ilgili kentsel dönüşümler konusunda; orada insanların başını sokacağı bir ev söz konusu iken, biz meslek odaları olarak, burada hiç ev yapılmamalı noktasında kalabiliyoruz. Orada ortak noktayı bulmakta zorlanabiliyoruz. Bir ikinci ev söz konusu olmamalıyı ısrarla söylüyoruz.

Diğer taraftan hatırlayanlarınız vardır, bu ilk Akay kavşağı tartışmalarında, o dönemde yönetimde idim, o yüzden çok net hatırlıyorum ve hiç unutamadığım da bir şeydir. Melih Gökçek'in organizasyonu ile tüm dolmuşlara ve taksilerin arkalarına "*herkes kendi işini yapsın, Şehir Plancıları Odası da kendi işini yapsın, bizim işimize karışmasın*" türü bir şey asmışlardı. Yani o katlı kavşakları olumlayan afişleri taksilerinde taşımışlardı. Ama sonra onlar da gördü ki, yolcu alacak yer bulamadılar bir süre sonra o katlı kavşaklar nedeniyle. Kızılay'a sokulmadılar, birçok kere giremediler.

Zorlandığımız en önemli konulardan birisi, hani Gezi Parkı bunu aştı, bu da çok önemli bir örneği bizim açımızdan. Yani halkı doğru amaçla, doğru noktada dahil etmek. Dahil olmadığı zaman ne kadar dava açsanız da değişen çok şey olmuyor. Bugün Ankara özelinde söyleyeyim, kazandığımız birçok dava var, ama binalara baktığımızda hepsi hayata geçmiş durumda. Sadece ruhsatlarını bekleyenler var veya bir şekilde yaşam devam ediyor. Böyle olunca da, emek verenlerin direnci de kırılıyor zamanla.

Şimdi yine tam bu mücadelelerde birlikte davrandığımız, TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu sekreteryasını da üstlenen İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şube Başkanı Selim Tulumtaş'a sözü veriyorum. Birçok davamızda, AOÇ dahil birçok davamızda, ulaşım davalarımızda İnşaat Mühendisleri Odasıyla da birlikte davranıyoruz.

SELİM TULUMTAŞ (İnşaat Mühendisleri Odası-Ankara Şube Başkanı)- Teşekkür ederim. Merhaba arkadaşlar. Öncelikle bu demokratik halk hareketinde katledilen, canlarını yitirenlerin yakınlarına başsağlığı, yaralananlara acil şifalar diliyorum ve bu halk hareketine omuz veren, gövdelerini bu halk hareketinin altında bulunduranları da buradan selamlıyorum.

Şimdi biraz önce arkadaşlarım bir haber getirdiler, kaynak olarak Cumhuriyet'i gösteriyorlar. Ethem Sarısülük'ü vuran polis Ahmet Şahbaz önce 13. Sulh Mahkemesi tarafından serbest bırakıldı, gerekçesi meşru müdafaa diye. Bunu da okuduktan sonra, şimdi bu Gezi Parkına ilişkin olarak tabii ki birlikte davrandığımız, yaptığımız birçok çalışma var. Arkadaşlarıma da bu süreç içerisinde hem İKK, hem TMMOB odalarının yaptıklarına ilişkin bir hazırlık yaptırmıştım. 11 sayfalık bir özet çıkardılar.

Ancak bu günün o gün olduğunu düşünmüyorum. Yani biz şu kadar şey yaptık, şunları yaptık. Çünkü gezi sonrası gerçekten birçok şeyi, biz kavramını bile değiştiren birçok şeyi önümüze koydu.

Şimdi kendim açısından da bazı tahlillerimi ve bakışlarımı da bir şekilde özetlemek istiyorum. Aslına bakarsanız ateşleyici bir gezi parkı olayı var, gezi parkı var. Ama temelde baktığımızda, özgürlük talebinin bulunduğu bir halk hareketi var. Bu halk hareketi çok kısa zamanda yüzlerce fasikül, binlerce sayfalık yeni bir ansiklopedi yazdı ve bu ansiklopediye her gün yeni sayfalar ekliyor. Umuyorum bu sayfalar gittikçe de artacaktır.

Ancak tamamlanmaması nedeniyle harf sırasına dizilmedi, içindekiler sayfası yazılmadı, dizini yok. Bu nedenle de, işte tartışmalarımızda kendi alanlarımızdan buna ilişkin görüşlerimizi söylemek üzerinden devam ediyor.

Geçen hafta içerisinde bir muhabir arkadaş bana dedi ki, Sayın Başkan bütün bu olaylar da sizin sektörden çıkıyor, sizin sektör projelerinizden çıkıyor. İşte üçüncü havaalanıdır, üçüncü köprüdür, Gezi Parkıdır, HES'lerdir ve benzeri. Gerçekten de bir açıdan bakıldığında, inşaat sektörüne ilişkin tüm projeler bu tür tepkilere de yol açıyor. Çünkü bu projelerin çoğunluğu, çoğunluğu değil hepsi direkt insana dokunan, bazı yerlerde insanı çok acıtan şeyler.

Kapitalist devlette bu sermaye birikimi ya da kaynak yaratıp, sermaye lehine bunun aktarılması temel işlevlerden birisi. Bu temel işlevin yerine getirilmesinin en önemli araçlarından birisi de görünen o ki inşaat sektörü. Bu sermaye artırımını ya da bu işlevin yerine getirilmesindeki davranış biçimleri, bu özü değiştirmezken biçimleri değiştirebiliyor. Yani çok herkese sorarak, siz bir projeyi gerçekleştirebilirsiniz, projeyi yapabilirsiniz ya da hiç halkası olmadan çok ceberut biçimde dersiniz ki bu böyle olacak, şöyle olacak ve aktardığımız miktar da çok farklı olabilir; bu bir biçime ilişkin bir şey.

Biz bu hareketlerde, hareketin başlangıcında ve şu andaki geldiği noktada, bu biçime yönelik olarak belirli bir uyanmanın mevcut olduğunu ve bu biçime karşı da bir hareket olduğunu çok net olarak görebiliyoruz. Ancak temelde öze ilişkin hareketin ge-

liştirilebilmesi, çok daha önemsememiz gereken bir şey olarak önümüzde duruyor.

Biraz önce de söylediğim gibi, inşaat sektöründeki birçok şey, gezi parkı öncesinde de HES'lere karşı mücadele, kentsel dönüşüme karşı mücadeleler çok gündemimizde yer aldı ve buna karşı da tüm odalar sözlerini söylediler, gerekli mücadelenin içerisinde yer aldılar. Ancak bu etkinin daha da öze yönelik olarak geliştirilmesi, birlikte davranmayı, özellikle önyargısız birliktelikler yaratmayı çok gerekli kılıyor.

Yine bir şey açısından, bu biraz önce söylediğim gibi bu hareketin temelinde bir özgürlük talebi yer alıyor. Ancak biz bir şeyi kurduğumuzda, özellikle demokrasiye giden yolu kurmaya çalıştığımızda bir üçlemeyle konuşuyoruz. Örneğin, eşitlik, özgürlük ve demokrasi diye. Şimdiki talebin özgürlükten başlaması, bunun eşitlik yönünün de yükseltilerek, öze yönelik bir dayanışma ve mücadele biçimine dönüştürülmesi daha sonraki günlerde daha mutlu, daha insanca yaşamın da yollarını açacaktır diye düşünüyorum.

Sözlerimi şu şekilde tamamlamak istiyorum. Biraz önce de söylediğim gibi, çok kısa zamanda ansiklopedi niteliğinde olabilecek çok şey yazıldı. Evet, bizler odalar olarak bu ansiklopediye yeni sayfalar ekleme yönünde uğraşlar elbette ki vereceğiz, ama temel işlemimizin bu yazılanları kayıt etme, diğer sayfaları anlama, analiz etme, anlatma, paylaşma yönünde olması gerektiğini söylüyorum. Halkı yanımıza çekmek değil, halkın yanında bulunmanın çok daha önemli bir uğraş biçimimize dönüşmesi gerektiğini de sizlerle paylaşıyorum.

ORHAN SARIALTUN (Oturum Başkanı)- Etkinliğin ismini de dikkat ettiyseniz Gezi Parkının karşılığı olarak birçok yeri söyleyebilecektik Ankara'da, ama hani kent merkezindeki yeşil alan üzerinden çıkarak Güvenpark'ı söyledik. Çünkü benzer tartışmalar da Güvenpark'ta çıktı.

Bir de mesela tüm Ankaralının çok da hissetmediği mahallelerimizde parklar var. Birçok mahalleden farklı bir şekilde bir mücadele yürütüldü, birçok mahallelerde de bu park kayıpları yaşandığı için söylüyorum. Yüzcüncüyıl'daki Birlik Parkı, yine odamızın da dava açtığı bir konuydu, çok da olumlu gelişmeler oldu, ama sürekli yeni plan değişiklikleriyle, sürekli yeni dava süreçleriyle de devam ediyor.

Fakat bu esnada orada yaşayan muhtarlarımızın da desteğiyle, orada yaşayanların korumak amacıyla mücadele edip ki, destek için gittiğimizde benim de polislerin tacizlerine şahit olduğum. Buna rağmen oradaki halkın sahip çıktığı bir Birlik Parkı örneğimiz var Ankara'da. Onun sözcüsü olan Ahmet Nedim Kaya Birlik Parkı Platformundan.

AHMET NEDİM KAYA (Birlik Parkı Platformu)- Teşekkür ederim Başkanım. Ben mimarım arkadaşlar, Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesinin bizi de dikkate alarak davet etmesine teşekkürlerimi sunarım. Gerçekten etraflıca bir program hazırlamışlar.

Şimdi Birlik Parkı konusu gazetelere zaman zaman çıkan bir konudur. Burada yine adını sıkça her Ankaralının andığı şahsa gideceğiz mecburen. Birlik Parkıyla ilgili tarihçe olarak kısaca şöyle, başınızı ağrıtmak istemiyorum. 2011 yılı başında Büyükşehir Belediyesi burada bir plan değişikliği hazırlığı içinde olduğunu biz haber aldık. Bunu odamızdan aldık, belediyedeki olan arkadaşlardan aldık ve bekledik, nasıl bir plan çıkaracak diye.

Birlik Parkı alanı kadastro alan olarak 135 bin, yani 135 dönüm bir alana sahiptir kadastro olarak, ilk hali. Bu bugüne kadar kırpıla kırpıla 42 bin metrekareye düşürülmüş durumda. Yani şu anda bugün için fiili alan 42 dönüm yerdir ve altyapısı mükemmel olarak, yine Büyükşehir Belediyesi tarafından hazırlanan, insanlara sunulan bir parktır.

Gezi parkının yanlış okumadıysam, 52 bin metrekare olduğunu literatürde gördüm. Yani gezi parkı tabii ki İstanbul'un kapsamına göre olaylar itibarıyla de elbette büyüktür, ama Birlik Parkı da Ankara ölçeğinde bir Gezi Parkı niteliğinde, içerik olarak da gezi parkından farklıdır. Yani fonksiyonlar açısından bakarsak. İşin siyasi boyutunu bir tarafa ayırarak, teknik bilgi vermek istiyorum öncelikle.

Bu çıkan 2011'de çalışılan plan sonbahar aylarında filan askıya çıkarıldı 2011'de. Bunu Mimarlar Odası, Şehir Plancıları Odası, Peyzaj Mimarları Odası ve bölge halkından site sakinleri dava açtılar bu konuda. Dört tane dava açıldı ve ilk dava Mimarlar Odasının açtığı dava, yürütmeyi durdurma vermeden dahi esastan iptaline gitti. Oradaki heyetle de görüşmelerimiz oldu bizim dava sürecinde ve buna itiraz etti belediye. Kendinin haklı olduğunu ifade ediyor, Danıştay'a temyize gittiler. Danıştay'da da uzamadı konu, orada da belediyenin haksız olduğu ve verilen 15. İdare Mahkemesinin kararını Danıştay da tasdik etti.

Şimdi bu dönüşü olmayan bir noktaya gelerek dava sonuçlanmış oldu. Yani bunun artık itiraz edilecek, üzerinde konuşacak hiçbir tarafı yok; belediye veya hükümet nezdinde. Ancak belediyelerin, şehir plancısı arkadaşlarımızın çok iyi bildiği gibi, hileyi serileri var. Bir plan iptal olduysa, o planda bazı değişikliklerle yeniden gündeme getiriyor. Burada da aynı senaryoyu gördük.

Uzun bir arsadır bu, yani boyu eninin yaklaşık üç buçuk dört misli şeklinde. İlk planda, iptal edilen planda kuzey tarafına imar açmak istiyordu. Yani açmak serbest, 16 bin metrekare yapı alanı, işte meşhur bu hükümet neslinin hastalığı AVM hastalığı, bir altında AVM üstü konut olarak düzenlenmişti. Plan iptal edildikten sonra güney tarafına planı çevirdiler. Ben o planı yapmıyorum, tamam iptal edildiyse, planı böyle yapacağım diye güney tarafında yine benzeri yoğunlukta bir plan kararı çıkardılar; 1/1000'lik, 5000'lik planları onayladılar. Ancak kendilerini biraz takviye etmek istercesine, bu bölgede bazı küçük parkları da içine katarak, kentsel dönüşüm proje

alanı kararı da çıkardılar; 1/1000'lik, 1/5000'lik ve kentsel dönüşüm kararı çıkardılar.

Ancak kentsel dönüşümün yasasında belirli şartlar var. Bunları, tabii bir taraftan cahillikleri de var, yani gerçekten bir cahillikleri var. Yasaya uygun olmadığını biz gördük çıkarılan kararın ve itiraz ettik buna. Yani gereken Bakanlar Kuruluna bu kentsel dönüşüm kararı gelmeden bu önlendi. Gereken mekanizmaları çalıştırdık ve bunun aykırı olduğunu, çünkü Bakanlar Kuruluna gelse onaylansa, ondan sonra dönüşü aynen Topçu Kışlası gibi ben yapacağım burayı inadına dönecekti iş.

Şu anda davalar açılmış durumda. Şehir Plancıları, Mimarlar Odası ve Peyzaj Mimarları müşterek dava açtılar, daha önce ferdi olarak kendileri başvurmuşlardı; bence müşterek dava açılması da daha doğru, çünkü gücün birleştirilmesi lazım, hukuk gücünün ve oda güçlerinin.

Dava sürecini bekliyoruz. Burada yeni bir bilirkişi tayin edeceklerini bekliyoruz doğrusu, ama ne hikmetse öyle bir bilgi ulaşmadı; tabii boyut farklı. Bunun perde arkasına baktığımız zaman, yine aldığımız bilgilere-haberlere göre Melih Gökçek burada yapı yapmak istemiyor güya bir açıdan. İşte hükümetin bazı yandaşlarının ısrarından dolayı böyle bir yollara gidiyor. Zaten Melih Gökçek çok zeki bir adam, ama zekâsını hep kötü niyete, art niyete kullandığı için, adam hakkında her gün fatiha okunuyor.

Şimdi davanın gelişmesini bekliyoruz. Bu arada biz şunu yaptık: Birlik Parkından istifade eden dört mahalle var. Yüzüncüyıl İşçi Blokları Mahallesi, muhtarımız burada Hasan Sarıkaya, beraber geldik. Çiğdem Mahallesi, Çukurambar Mahallesi ve Kızılırmak Mahallesi. Yani bunlar hemen parkın civarındaki mahalleler ve burada toplam yaşayan sakin sayısı 70 bin civarında. Tabii insanlarımızda da bir ciddi sorumsuzluklar var, kaçmalar var, korkuyorlar. İşte gözaltı, el altı, işte Ergenekon vesaire diye bunlar bile parkta insanları toplamakta bile zorluk çekiyorduk.

Adam emekli subay olmuş korkuyor, beni Ergenekoncu diye içeri alırlar diye veya işte devlette çalışıyor, ben bürokratım diyor. Gel iki cümle de sen et diyoruz, bizim orada bir filimiz var meşhur onun kullanıyoruz, onun üzerine çıkararak. Korkuyorlar insanlar. Tabii bu korkuyu bu gezi parkı olayları epey yırttı parçaladı yani. İnsanlar bir şey olamayacağını gördüler. Biz de çok bağırdık, Melih Gökçek'ten korkacağınız bir şey yok, Ankaralının yediden yetmişe herkes der ki, ya Melih Gökçek kafaya koymuşsa bunu yapar. Bu yapılamaz diyoruz. Senin yasal hakların var, medeni cesaretini ortaya koyacaksın, davranışını koyacaksın. Biz burada kimseye hakaret etmiyoruz, küfür etmiyoruz, şahsına bir şey söylemiyoruz ve bunu bir buçuk sene boyunca o filin üstünden bağırdık.

Başkanımın söylediği gibi, tabii sivil polisler ve resmi polisler bizden önce gelip sahada konumlarını alıyorlardı ve bütün konuşmaları, bütün hareketleri filme çekiyorlardı. Çekin dedik, zaten hoş geldiniz diye tokalaşırdık onlarla da. Artık onlar da bu işte hakikaten bir teröre benzer bir konu olmadığını görünce onlar da gevşettiler durumu.

Şimdi bizim bu platformun amacı, gerçekten yani temelde siyasi bir hareket değil. Bunu da biz baştan prensip olarak koyduk. Hatta meslek odalarımıza bunları görüştüğümüz arkadaşlara söyledik; Bülent Beyin kendisine, CHP ilçe başkanına. Yani biz onları davet ettik konuşmalara, Bülent bey üç kere geldi konuştu sağ olsun. Ancak burada siyasi bir amblem, bir bayrak, flama, bir pankart kullanmayacağız, bu halkın bir hareketi ve Ankara'da bu şekilde yola çıktık. Gazeteler de o zaman yazdılar, Ankara'da ilk defa sakinlerinin, insanların yaptığı bir hareket şeklinde ve bugüne kadar sağ ve sağlam kaldıysak, tahmin ediyorum bu yüzden. Yoksa Melih Gökçek adam hangi noktada nasıl bir canavarlık yapacağını çok iyi planlıyor.

Çankaya Belediyesini biz doğrudan doğruya yanımızda bulundursaydık ve onun güdümünde, şemsiyesi altında gitseydik, bunu da açıkça söyledik orada. “Çankaya'nın marifetleri bunlar, her zaman böyle yapar” diye işi sulandırıp, kozmopolit bir hale getirip, yine kendi karakterlerine uygun cılk bir hale getireceklerdi. O bakımdan dirayetli durduk. Dört muhtar ve bir Amerikalı sakinlerden birisi vardı, Catrin Hanım, o da TED'de öğretim üyesi. Onun da çok gayretleri olmuştur, onu anmadan geçemeyeceğim.

Şimdi bizim buradaki direnişimiz devam ediyor. Ne boyutta? Demin avukat hoca'nın söylediği boyutta ağırlıklı olarak devam ettiriyoruz. Yani insanlara şunu söylüyoruz: Mevcut yasa neyse diyoruz. Yani bu yasaları beğenelim beğenmeyelim, odaların bu konudaki tabii girişimleri çok önemli. Yani onlar olmasa bu iş bu noktaya kolay kolay gelemezdi. Orada bir site var Meko Sitesi diye, onu da söylemekte yarar görürüm. Onlar da çok iyi desteklediler. Gerek parasal olarak, gerek dava açma ve davaların takibi açısından.

Sedat Beyin bahsettiği hukuki yönden gitmekte şöyle yarar görüyoruz. Çünkü bu işi biz, bakış açımız böyleydi. Bunu gezi parkıyla karıştırmamak lazım. Biz bağırarak çağırarak yahut orada işte nümayişler mitingler yaparak, protestolar yaparak etsek, ne olacak? İşte oradaki polis belki bir otobüs daha polis getirecek dağılın filan iş bitecek. Oradaki yeşili görenleriniz muhakkak ki vardır, çok değerli. Yani benim gözümde Altınpark'tan sonra belki en değerli bir park. Çünkü hâlâ orada güvenlik görevlisi, bakıcıları ve her sene işte ağaçların budanması, çiçeklerin bakılması Büyükkşehir yapıyor sürekli bunları. Yani bir taraftan yaşatıyor parkı, bir taraftan da plan değişiklikleriyle güya üzerindeki baskılara cevap vermek istiyor. Ama orası biraz muğlak, gerçekten mi öyle? Çünkü bu adamların nasıl oyun oynadıkları, nasıl senaryo yazdıklarını olay gerçekleşikten sonra görüyor insanlarımız. Maalesef muhalefet de bu konuda böyle.

Yanlış değilse Kemal Kılıçdaroğlu'nun bir sözü var, onun üzerinden geldi bana da. Biz artık CHP olarak diyor, eğer oysa veya bir başkası, ama cümle güzel: “Biz artık ambulansın arkasından giden ticari taksi olmaktan vazgeçelim” diyor. Çok iyi bir tespit Türkiye için. Çünkü bildiğiniz gibi Başbakan yurtdışına giderken de veya işte belirli zamanlarda bir gündem açıyor. Arkasından onlar zaten o gündemin altyapısını oluşturmuş oluyorlar, yani yol yarılanmış oluyor. Onlar yarı yola vardığı zaman, muhalefet Mars'a daha yeni basıyor ve neticede yakalaması mümkün değil.

Şimdi hükümetin hallerinden şikâyet edeceğimiz, uygulamalarını önlememiz gereken konulardan şöyle ana başlıklar aldım. Bunların daha üzerine ilave edilecekler veya değiştirilecekler olabilir. Meslek odalarının işlevini, bir zaman biliyorsunuz kapatacaklardı. Çevre Bakanlığına bağlayıp, müdürlükler haline getireceklerdi. Yani işte nahiye müdürü vesaire gibi, yani nüfus müdürü gibi bir adam olacaktı meslek odaları. Bu belki siyasi baskılarla, belki başka bir sebeplerle, belki odalarımızın gücüyle şimdilik askıya alındı, ama bu adamların derdi imanı, her şeyi Türkiye'nin bütün yapısal donanımını TOKİ'ye bağlamak. Çünkü TOKİ'nin başında bir tane evrak memuru var, maalesef öyle, bürokrat adam, daha bakanlığı sindirebilmiş değil. Merhaba deseniz “merhaba, Başbakanım adına selamınızı alıyorum” diyecek noktada, her şeyi Başbakanıya yükliyor bu insanlar, bakanların zaten çoğu bu noktada.

Meslek odalarının üzerindeki bu baskının geriye dönüşü olmayacak şekilde kaldırılması lazım ve bu bir evraka kayda bir yere bağlanması lazım. Bu hükümet şekli değiştirir başka hükümet olur. Erbakan'da beş tane hükümet olduğu gibi, yine bu sisteme girerler. Milli parklarda yeraltı zenginliklerini bunlar kullanıma açıyorlar. Araştırma yapacağız bakacağız, petrol mü var, bilmem ne mi diye. Bugüne kadar Türkiye Cumhuriyetini milli park ilan etmek için hükümetler çalışma gelmiştir, ama milli parklarda böyle bir yeraltı çalışmalarına ışık tutmak veya imkân vermek ilk defa rastlanan bir şey. Petrol Yasasında arama ve işletme hakkını *-bunları takip edemiyoruz, oluştuktan sonra görüyoruz o ticari taksi gibi-* yabancılara açılması söz konusu. Yani petrol tamam çıkacak bir yerde. Bugüne kadar 80 senedir bulup kapattıkları gibi yabancılar gelecek. BP gelecek, Shell gelecek, Mobil gelecek, işte Türkiye'nin bir taraftan sömürüsüne devam edilecek.

Tabii bunlar bir kanun yasa ve Meclisteki çoğunluk meseleleri. Yeşil alanlar, şimdi bu belediyelerde ve hükümette bir yeşil alan saldırganlığı ve doymazlığı var. Yani nerede yeşil alan var, ben oraya bina dikeyim diyor. Şimdi bizim bu yeni ikinci planda, öyle bir plan yapmış ki Büyükşehir Belediyesi, yaklaşık 800 metrekare filan olan böyle parsellerin adanın köşesinde kalmış bir yeşil alanı, yine ticari alan olarak emsal vermiş, orayı da yapacağım diyor.

Yani artık ben şuna kendi adıma şöyle karar verdim. İstanbul Belediyesi ve zaten Ankara Belediyesini Başbakan idare ediyor da, belediyelerde de işte efendim şehircilik ilkeleri, plan notları veyahut da tekniğin, işte insanların sosyal donatı ihtiyacı vesair gibi konular yoktur. Bunun altını kesinlikle çizmek lazım.

Ne var? Bir sürü onların insanları var, böyle hani casus gibi dolaşan. Şurada şu saha var, onu ne yapalım? İşte orası boş tarla, buraya kentsel dönüşüm kararı çıkaralım. İnsan biraz yani utanır. Birlik Parkında kentsel dönüşüm kararının gerekçesini söyleyebilecek dünya üzerinde bir tane insan çıkmaz. Bakın, altyapısı, tartan pisti, yürüyüş alanları var, sulama tesisleri, aydınlatma tesisleri, spor aletleri, çocuk park alanı çok zengin. Yani burada neyin dönüşümünü yapacaksınız? Yani bu donanımlı parkı neye çevirmek istiyorsunuz? Bu tamamen ahtapot zihniyetinden başka hiçbir şey değil.

Şimdi İstanbul gezi parkı konusunda, biliyorsunuz sevgili avukatımızın da söylediği gibi, geldi geldi vatandaş, konuştu konuştu, en son yürütmeyi durdurma kararı var dedi Başbakan; yani Başbakanın donanımı da meydanda maalesef, danışmanlarının yapısı da meydanda. Peki, neredeydin bugüne kadar sen? Diyorsun ki referanduma sunacağım ve hâlâ referandum arkasına sığmıyorlar. Efendim Beyoğlu ilçesi mi referanduma girmeli, İstanbul mu girmeli? Ha İstanbul girmeli, çünkü onun altyapısı hazır veya hemen hazırlanacak.

Bundan başka şuna itiraz edilmesi lazım, kimseden ses çıkmıyor; ne basından, ne bizim meslek odalarından ben duymadım. Başkanım bu konuda cevap verebilir. Referandumu “*İstanbul Büyükşehir Belediyesi yapacak ha*” diyor. Yani başkasını kabul etmem diyor. Zaten sen tarafsın, zaten Büyükşehir Belediyesi taraf olarak böyle bir referandum veya plebisit adı neyse, onu yapmaya yetkin ve etik değil. Yani buna itirazın derhal konulması lazım. Burada sivil toplum örgütlerinin, belediyelerin de bir temsilci olur, gereken bazı bakanlıklardan olabilir. Yani bunun da gündeme getirilip, oluşturulması lazım. Yani adamlar ilerideki durumu garantiye almak istiyor. Mahkeme şayet plan burada yapılabilir şeklinde, işte Topçu Kışlası yapılar derlerse, garantiye alayım diyor; yani bunu görmek lazım. İstanbul’da da oy potansiyelleri yüksek, daha olmazsa sağdan soldan otobüslerle adam getirirler oraya, o işi de düzenlerler.

Burada tabii benim son olarak söyleyeceğim şu var. Türkiye niye gezi parkıyla böyle bir patladı? Tamam 9-10 ağaç meselesi olarak başladı ve samimi olarak başladı, daha sonra insanların iyice şurasına gelmiş, gırtlığına kadar gelmiş bir sürü siyasi kararlar ve ben yaptım, ben bilirim. Arkadaşlarımızın daha önce de bahsettiği gibi, Başbakan ve yandaşları her konuda uzmanlar hakikaten. Helikopterle işte adam üçüncü köprünün yerini tayin etti filan. Bunlar görülmüş şeyler değil.

Bu hareket, belki gezi hareketi Türkiye’de yeni bir siyasi akım ve yeni bir siyasi parti de doğurabilir. Benim doğrusu beklentim bu. Çünkü MHP’nin de, CHP’nin de bu işlerde herhangi bir hareketi görülüyor ve görülmeyeceği kesin. Bu gençler bu kadar farklı fraksiyonlara sahip, en sağdan en sola kadar olmasına rağmen bir araya geldiklerine göre, hem onlara bir ders verecekler, hem de inşallah yeni bir akım geliştirecekler de şu memleketin hali biraz toparlanacak.

ORHAN SARIALTUN (Oturum Başkanı)- Mahalli ölçekteki bir parkı korumak için yapılan mücadele bile, geniş bir çevre bilinci oluşturuyormuş. Sizin sözlerinizden onu çok rahat algılayabildik.

Çok kısa özellikle meslektaşlarımız için bir bilgi vereyim. Mahalli ölçekte bir park nasıl bu kadar büyük, neden büyük? Eski enerji nakil hattı boyunca yani yapılaşmaya olanak tanımayan bir alanda oluşturulmuş, o nedenle ince uzun şerit halinde, o yüzden de büyük ve bütün. Enerji nakil hattı nedeniyle yapılaşamayacağı için, mecburen bırakılmış bir alan. Nakil hattı kalkınca, orada güzel bir açık alanın olduğunu fark ediyorlar. O nedenle sürekli yapılaşma baskısı var.

Aslında kamuya terk edilmiş bir alan, ama şöyle bir plan notu var. Tüm alanlar, tüm kamuya terk edilmesi gereken alanlar terk edilmeden, yasal büyüklüğün dışındakiler, yapı ruhsatı verilemez gibi bir ibare. İki belediyenin, Çankaya ve Büyükşehir Belediyesinin ihmalinden dolayı takip edilmediği için, orada bence biraz bu işi baştan beri organize eden birkaç uyanık vatandaşın takip etmesiyle, o artık alanları toplamasıyla bir hak sahipliği, sahte bir hak sahipliği ortaya çıkmış.

Kamuoyundan duymuşsunuzdur. İşte yaklaşık 90 Trilyonu belediyenin parasını veremem türü laflar ediliyor. Bunlar o sahte oluşmuş inşaat hakkına ilişkin söylenenler. Bu alan tamamen planlı bir şekilde oluşturulmuş, kamuya terk edilmiş, hatta Büyükşehir Belediyesi para harcayarak, az önce söylediği gibi platform sözcüsünün, para harcayarak uygulamasını da sağlamış, son derece güzel bir park alanı. O bilgiyi de ek olarak vereyim.

Şimdi son sözü Mehmet Onur Yılmaz'a Solfasol Gazetesi yazarına bırakıyoruz. Ankara'daki çok ciddi bir eksikliği tamamladıklarını düşünüyorum. Yani kentsel konulara, planlama konularına, kent yaşamına müdahale edecek, söz söyleyecek bir yayın organına hep ihtiyaç vardı. Yani bu gazetelerin eklerinden ayrı bir yayın organı ihtiyacı vardı; onu tamamlayan ve tüm Ankara'daki bu tarz problemlere-konulara eğilen bir gazete. Onların da söyleyecek sözleri vardır diye davet ettik, en sona da özellikle bıraktık.

MEHMET ONUR YILMAZ (Solfasol Gazetesi Yazarı)- Bahsettiğiniz bu eksikliği tamamlamak biraz bizi aşar Hocam. Çünkü eğer ayda bir çıkan bir gazeteyle bu eksikliği tamamlıyorsak, çok ufakça bir eksiklik olsa gerek bu. İlk adım diyelim, çünkü biraz sonra da söyleyeceğim gibi, gerçekten bu ve benzeri başka araçların, mecraların, yöntemlerin geliştirilmesi lazım ve çok ciddi bir eksiklik olduğu doğru. Yeni siyaset araçları geliştirme konusunda yaratıcı olmamız lazım. Solfasol da bu siyaset araçlarına bir örnek bir deneme sadece. Gezi de bu konuda bize çok önemli ipuçları verdi.

Şöyle başlayalım; Solfasol nedir, ne zaman çıktı ve neden çıkıyor? 2010'da, geçen yerel seçimlerden hemen sonra, Ankaralı kentlilerin siyasi süreçlerde ya da kendilerini ifade etmekte daha fazla söz alabilmesi için, herhangi bir örgütü temsil etseler de etmeseler de, kendileri olarak bir şeyleri anlatabilmeleri, başka türlü bir şeyi söyleyenlerle bir araya gelebilmeleri, onların söylediklerini okuyabilmeleri, onlara bir şeyler söyleyebilmeleri için bir mecra gerektiğini düşündük. Solfasol bunun için bulduğumuz bir araç aslında.

Biz gazeteci değiliz. Solfasol içerisinde mesleği gazeteci olanlar var, ama ağırlığı gazetecilerden oluşan bir mecra değil Solfasol. 2010'un yaz aylarında başlayan yaklaşık 7-8 ay süren bir çalışma ve tartışmanın sonunda Ankaralılarla ilk defa 2011 yılının 1 Mayıs alanında buluşan ve yarın ya da öbür gün 26. sayısını çıkaracak olan bir gazete.

Tamamıyla gönüllü katkılardan ve dediğim gibi gazeteci olmayan bir çoğunluğun oluşturduğu bir yaekipten besleniyor Soflasol. Her ay 5000 ortalama basıyoruz, 600 civarında abonemiz ve destekçimiz var. Abonelerimizin desteğiyle 26 aydır matbaaya gittiğinizde niye geldiniz demiyorlar. Yani bir şekilde mali olarak kendini çevirmeye çalışıyor. Abonelerinin yanısıra olabildiğince fazla sayıda insana ulaşması için dağıtmaya çalışıyoruz. Çıkışta siz de göreceksiniz.

Başta Deniz Zeyrek'in söylediğiyle şöyle ilişkilendireyim. Biz daha adını bile koymadığımız süreçte Solfasol tartışmalarında hep şunu düşündük. Biz "biri"nin gazetesi ya da "biri"nin desteğiyle çıkan bir gazete olmamalıyız. Çünkü yıllar yılı işte aile gazeteciliğiyle bir şekilde bağımsızlığını koruyan Türkiye medyasının patronların eline geçince ne hale geldiğini görüyoruz. Artık değerlendirmelerimizde bile gazetelerle gazetecileri ayırmak zorundayız. Oysa bu kadar karışık olmamalı. Bağımsızlığımızı koruyabilmek için, bizim başta koyduğumuz fikir şuydu; Ankaralılar sahip çıkacaksa bu gazete çıksın; yani Ankaralılar abone olacaksa, Ankaralılar bu gazeteyi satın alacaklarsa.... Parayı veremeyene de biz yine onların desteğiyle ücretsiz ulaştırabilecekseniz bu gazete var olsun. Ancak bu şekilde olursa bir anlamı olur ve bu şekilde bağımsız olabilir. O yüzden de ağırlıklı olarak abonelerinin desteğiyle ve ufak da olsa bayi satışıyla ayakta kalmaya çalışıyor Solfasol. Herhangi bir kurumsal destek ya da sahiplik söz konusu değil.

Peki adı neden "Solfasol"? Bu belki konumuzla da ilişkili; Solfasol, Ankara'daki herkesin bildiği, ama çok azımızın gittiği bir yer. Yani biliyoruz ki Solfasol Ankara'nın

eski bir köyü, şimdi artık bir mahallesi. Nerede olduğunu bileniniz var mı? Havaalanı yolunda. Şu anda yeni yapılan yerden ısıtmalı kavşağa gelmeden sağa doğru giderseniz, yol sizi Solfasol'a götürür. Hacı Bayram'ın köyü olduğu bilinir, müzisyenleriyle ünlüdür vesaire. Ama Ankara'nın aslında öteki tarafıdır. Hepimiz için, özellikle de biz gibi "Çankaya bebeleri" için...

Biz 'Ankaralı' bir şey yapmak için yola çıkan bizlerin oraya gidip mutlaka tanışmamız gereken, konuşmamız gereken, ne söylediğini merak ettiğimiz insanlar var. Hem bunun için, hem de içinde iki kere "sol" geçen başka kelime bulamadık. Bir de bu mahallenin de adı bizi çok cezpt etti. "Solfasol", Ankara'ya ait ve Ankaralı olmayan kimse de kolay kolay ne olduğunu anlamayacağı ve bilmeyeceği bir şey olduğu için böyle bir isim tercih ettik. Yani bir tür parola bu Ankara için.

Buradan belki konuyu şuraya bağlayabiliriz. Gezi olayları sürecinin, büyüğü bir şeye, bir efsaneye dönüştürülmesi, biraz romantizminin yapılması, hakkında övgüler dizilmesi... Bunları çok iyi anlıyorum, bunu yapalım ve bunu kutlayalım, hiçbir itirazım yok. Hem unutulmaması gereken hem de kutlanacak çok fazla şey var Gezi'de. Ama bir yandan da bunun neye yol açtığını görelim.

Kendimizi ifade edelim derken çok büyük bir öteki yaratıyoruz, ya da yaratılmasına fırsat veriyoruz. Biz Solfasol olarak bunu dert ediyoruz Bu süreçte Solfasol Mahallesiindeki insanlarla bu gazete aracılığıyla konuşma fırsatım oldu. Bu salondakilerle Solfasol Mahallesiindikilerin pek çok ortak konusu, derdi, sevinci, umudu, üzüntüsü varken şu anda onlar bizim karşımızda duruyorlar ve ben onların ne düşündüğünü çok merak ediyorum ve çok önemsiyorum.

İşte Solfasol'un varlık sebebi, bence hepimizin de merak etmemiz gereken şey bu. Televizyon röportajına çıkıp, "ben Tayyip Erdoğan'ın götünün kılıyım" diyen kadının, Tayyip Erdoğan'ı neden bu kadar çok sevdiğini çok merak ediyorum. Diğer yandan bu insanın aldığı iddia edilen "50 lira için oraya gitti" denilerek aşağılanmasına da çok içerliyorum.

Olaya şöyle bakıyorum mesela; desteklediği partinin katılmak istediği bir mitingine gitmek için birisi ona destek veriyorsa, onu otobüsle evinden alıp götürüyorsa, gittiği yerde ekmek arası birşey ikram ediyorsa, onun varlığına değer verilmesi onu mutlu ediyor diye düşünüyorum. Onu hemen üçkağıtçı sınıfına koymakla ya da onu aniden ta öteki ucun en ucuna kadar kovalayan bir tavırla aşağılamakla ilgili bizim durup bir düşünmemiz gerekiyor. Hatta bu tavırla mücadele etmemiz gerektiğini düşünüyorum. Bu Gezi ile ortaya konan ayrısı gayrısı olmayan anlayışa terstir ve bence bizim açımızdan en büyük soru işareti budur.

Bunu aşmayı başaramazsak, Tayyip Erdoğan'ın son iki haftadır, özellikle Afrika'dan döndükten sonra bizi öteki yüzde 50'yle karşı karşıya getirme oyununa gelmiş oluruz diye düşünüyorum. İşte biz Solfasol olarak asıl sorun olarak bunu belirledik ve bu ötekiyi kırmak için çalışıyoruz. Bunu başarabildik mi? Henüz hayır. Çünkü, biliyoruz ki o iş o kadar kolay değil!

Başka bir ifadeyle, gece Dikmen'de direniş varken, Kennedy'de insanlar polisle çatışırken, Kuşulu Parkta sabahlarken, biz burada Gezi üzerine konuşurken Ulus'ta ne oluyor? ... Ulus'ta bir şey olmuyor; Ulus'un hayatında herhangi bir değişiklik yok. O yüzden bizim dönüp bu iletişim kanallarını nasıl açacağımıza bakmamız lazım. Biz, bu iletişim kanallarını nasıl açacağız, bunu yapmak için ne yapacağız? Örgütler olarak, basın olarak, kişiler olarak ne yapacağız? Bence bu noktadaki en önemli sorumuz budur. Bu kutlamaları çok uzatmayıp bunu acilen düşünmeye başlamamız gerekiyor.

İlk olarak, açık ki bir iletişim, kendimizi anlatma sorunumuz var. Gezi Parkı'nda ilk gününden beri direnişin içerisinde olan arkadaşlarla, daha Haziran'ın o ilk haftası sürecinde konuşurken dediler ki; "ortaya çıkan bu politik ortam bizim taleplerimizi anlatmıyor. Biz en iyisi Ankara'ya yürüyelim. Hem yürüyelim hem kendimizi anlatalım." Böyle bir ekip çıktı, bayağı hazırlık filan da yaptık, sonra durdular. Yürümekten vazgeçtiler, çünkü o kadar hızlı ilerliyordu ki süreç, kimsenin kontrolünde değil zaten. Olmadı, yapılamadı ama yapılmak istenen ise çok önemliydi. Yürürken, İstanbul'dan Ankara'ya geçeceğimiz yerleri düşünün. İzmit,'te, Sakarya'da, Bolu'da insanlarla da konuşarak gelelim dedik. Bize soru soran, bizi merak eden insanlarla da konuşarak gelelim, yavaş yavaş bir ayda gelelim diye plan yaptık. Böyle hızlı yürüyüp 15 günde gelmeyelim de, bir ayda gelelim, günde 15-20 kilometre yol alalım. Bence tam olarak ihtiyacımız olan şey bu.

İkincisi ise bir temsil sorunumuz var. İsterseniz önce olan bitene bakalım ve sorunu tespit edelim. Gezi Parkı direnişi, kadınların ve gençlerin –siyasi çoğunluğa göre– hiç beklenmeyen bir şekilde kendilerini öne atarak ve ortaya çıkararak ateşledikleri bir direniş hareketidir. Durum buyken bir de dönün Bülent Arınç'la görüşen heyete bakın, altı tane "adam". İçinde genç de yok, kadın da yok. Ya o gün 1 Haziran gecesi Beyoğlu'nda sabahlara kadar polisi parktan çıkarmak için direnen trans bireyler. O heyette onlar da yok.

Oysa, şöyle bir şey hayal ettim ben. Alanda giydikleri gündelik eylem kıyafetleri ile, hatta gaz maskeleri ve deniz gözlükleri yanlarında, aralarında liseli çocukların da, Beyoğlu'nun ara sokaklarında sabahlara kadar aslanlar gibi direnen transların da olduğu, kadımlı erkekli bir heyet düşledim, Başbakanlığın önünde. Silme laciler içindeki bürokratların arasında, şaşkınlıktan kıpkırmızı kesilmiş Bülent Arınç ile basına verecekleri olası pozunu düşündüm. Kadınlardan ve gençlerden almakta olduğumuz siyaset dersinin çerçeveletip asılacak fotoğrafı olacaktı; bir gün sonraki gazetelerin, uluslararası ajansların manşetlerinde 'işte değişim isteği' dedirtecek fotoğraf... Olmadı! Olmadı! Şu oldu: Konvansiyonel siyasetin araçları harekete geçti. Siyasi partiler, sendikalar, meslek odaları, dernekler... Kötülemek için söylemiyorum, bunlar bizim sahip olduğumuz yegane siyasi araçlar Ama önünde, isimlerinden uzun unvanları ile altı tane erkek çıktı devletin karşısına. Devletle aynı renkte takım elbiseleri ile heyet kim, hangisi Başbakanlık bürokratu ayırt edilmiyor. Eminim ve bir kısmını şahsen de tanıyorum, çok değerli insanlar bunlar. Ama günlerdir (en azından Ankara'da) alanda TTB hariç neredeyse hiç görünmeyen, eylemin ne çağrıcısı, ne yönlendiricisi olmayan, sadece bir parçası (maalesef küçük bir parçası) olan bu örgütlerin

temsilcilerinden (ama sadece onlardan!) oluşan bir heyetin Arınç ile görüşmesi ve bu heyetin tamamının erkeklerden ve yetişkinlerden oluşması Gezi Direnişi'nin gerçeğine de, bu direnişin diğer kentlerin sokaklarındaki ve toplumdaki karşılığına da denk düşmedi. Gezi hareketinin dinamiği olanların çoğu örgütsüzdü. Bunu örgütsüzlüğü övmek için de söylemiyorum. Olanı aktarmak için söylüyorum. Bu örgütsüzlükle bu örgütler buluşmaya çalıştı, ama olmadı. Bunu başaramadık mesela. Ta ki polis müdahalesinin olduğu gece öncesi parkta düzenlenen yedili foruma kadar. İlk kez o gün buluştu örgütlerle o örgütsüz toplum ve oradan sonra da park forumları ortaya çıktı. Ve daha yolun başındayız.

Bence bizim en sıkı sahip çıkmamız gereken kazanımlardan biri bu forumlar. Buradan tekrar örgüt çıkarmaya çalışmak için de, bence hiç acele edilmemesi lazım. Daha bir durun! Üç gün önce Beşiktaş Abbasağa Parkındaki foruma katıldım, ertesi gece Kadıköy'deki foruma gittim. Yani inanılmaz bir şey, gerçekten inanılmaz! 3000-4000 kişi Beşiktaş'ta. Bu kadar yıldır siz demokrasiyi içinizde mi sakladınız? Gayet medeni bir ortamda Türkiye'yi tartıştık, özeleştiri verenler oldu. Burada bize, yani yerel bir gazete olarak Solfasol'e ya da meslek odalarına ya da sendikalara düşen çok önemli bir görev var. Temsil etmek değil, biraz önce Selim Hocam söyledi, yanında durmak, hatta mümkünse peşine takılmak. Çünkü meslek odalarının çok güçlü bir geleneği, çok güçlü araçları var. Kendince çok önemli maddi kaynakları ve insan kaynakları var. Şu anda bu hareketin ise, her yerde; parklarda, meydanlarda, bu örgütlü gücün, meslek odalarının, sendikaların desteğine ihtiyacı var. Ama önderliğine değil, desteğine... Bu destek doğru ve alçak gönüllü bir şekilde sağlanabilirse, buradan çok şey çıkar. Onu da şu andan öngörebilen sadece kâhinlik yapıyordur büyük ihtimalle. Ne çıkacaksa o çıkar, ama kesin bir şey var ki kötü bir şey çıkmaz.

O yüzden ben ta baştan temsiliyette yapılan hatadan bir an önce dönülmesi ve parkın dağıtıldığı geceden önce forumlarla birlikte oluşan olumlu havanın beslenmesi gerektiğini düşünüyorum. Elinde maddi, insani ya da örgütsel gücü olan herkesin bu hareketin yanında durarak, ama önünde değil, yanında, mümkünse peşine takılarak buna destek vermesi gerektiğini düşünüyorum İkinci krizimizin çözüm noktası budur.

Bugün burada panelist olanların da erkek ağırlığına bakacak olursak, bu temsiliyet krizinin bir an önce aslında örgütsel olarak bir özeleştiri gerektirdiği açık. Mesela iki-üç saat sonra Kuşlu Parkta forum olacak. Ama gelin bakın çoğunluğunu hâlâ kadınlar oluşturuyor. İstanbul da öyle, parkların en azından yüzde 60'ı 70'i kadınlardan oluşuyor Beşiktaş'taki forumun da. Yani bu olguyu örgütsel olarak karşılayabilmeyi başaramazsak, tarih Gezi'yi yazacak, ama tarih bunu da yazacak.

Bunu yaparken bir yandan da bizi anlama çabası olsun ya da olmasın, ama öteki konumuna düşürülmüş olan ya da öteki olan ya da biz ötekileştirildiğimiz için orada kalan insanların ne söylediğini merak etmemiz ve onlara bir şekilde ulaşmamız gerektiğini düşünüyorum. Çünkü ben, Tayyip Erdoğan'ı, götünün kılı olacak kadar seven teyzeyle anlaşılamayacağımı düşünmüyorum. Gerçekten merak ediyorum ve ben onunla görüşüp konuşmak istiyorum. Biz bunu yapmazsak Gezi'nin vurduğu darbeyi atlatmak iktidar için çok kolaylaşıyor.

Son söz olarak, Solfasol olarak kendimize biçtiğimiz görev de bu kentteki var olma ve kendisini ifade etme taleplerine karşı açık olmak. Buyurun gelin... Tek kuralımız var; ayırıcılık yok, ötekileştirme yok. Onun dışında herşeye, her türlü fikre kapımız açık. İlla buyurun gelin Solfasol'da yapın da demiyoruz, ama bu tür araçlara ihtiyacımız var, siz oluşturun biz gelip okuyalım, yazalım. Başta da söyledim yeni siyaset alanları, mecraları yaratmakta yaratıcı olmalıyız. Bu tür araçları oluştururken de, biz ne bu yüzde 50'yiz ne de o yüzde 50'yiz; bu anlayışıyla hareket etmek lazım. Aksi takdirde iktidar sahiplerinin işini çok kolaylaştırırız.

SORULAR , KATKILAR, YANITLAR...

ORHAN SARIALTUN (Oturum Başkanı)- Temsiliyet konusunda o altılı için aynı eleştiriyi yaptığım için aldığım bilgiyi iletmek istiyorum. Tayfun Kahraman'a söyledim şube başkanımız, neden böyle bir şey çıktı ki, onun aktardıklarından biliyorum böyle bir ilk yapı yoktu. Ama daha çok sivil toplum kuruluşları, dernekler, işte odalar, işte bazı partilerle oluşan o ilk 118'di galiba, o örgütlenmenin ağırlık kazandığı için ve orada kişisel katılanların çok ön plana çıkmasının yanlış olacağı fikri nedeniyle gelmediklerini. Kadın olması gerektiğini, gençlerden olması gerektiğini hep tartıştıklarını, ama sonuçta böyle bir şey çıkınca da, böyle geri duruyor gibi bir görüntü de olabilirdi. O nedenle hiçbirimiz de geri adım atıyor görünümü vermemek adına dahil olmadık. Fakat bütün ısrarlara rağmen kadın ve genç olmadı maalesef dediler.

O kişisel temsiliyeti de, o yapının oluşumunda kişileri ön plana çıkartacak ya da bir siyasi düşüncüyü o platformun dışında ön plana çıkartacak bir şeyi yapmama kararlarından dolayı aldıklarını söylediler. Evet, görüntü hoş değildi bence de, ben de rahatsız olmuştum.

Cevap veriyor gibi olmayım, ama bende bu toplantıyı çok hızlı örgütledik. Hani buradaki panelistlerin şekillenmesi çok hızlı oldu, siz de biliyorsunuz. Ama yapmalıydık, yapmamız da gerekiyordu böyle bir şey. Gündemin hızlı gelişmesi nedeniyle de hızlı örgütledik, hızlı gelişmesi nedeniyle de bir ulaşım panelinden vazgeçtik, vazgeçmedik daha doğrusu ileri bir tarihe attık, güncel konumuzu tartıştık.

Artı bir amacımız da şuydu: Hem bizim odamız, hem diğer meslek odalarının biraz ders çıkartmasıydı. Sanıyorum hani gidise bakılırsa biz de bu konuşmalardan ders çıkartacağımızı düşünüyorum.

Forum bölümüne geçeceğim. Söz almak isteyen, en azından kalan arkadaşlarımıza ya da katkı yapmak isteyen...

KATILIMCI- Sayın arkadaşlarımız, şimdi Av. Sedat Vural Beyin biraz evvelki konuşmasında açıkladığı, bu yine gezi parkıyla ilgili söylemek istiyorum. Şimdi hükümet diyor ya, Büyükşehir Belediyesi yapacak bunun referandumunu. Şayet burada bina yapılırsa kararı çıkarsa. Yüksek Seçim Kurulunun belediyeler referandum yapamaz

diye bir kararından bahsetti Sedat Bey. Bu karar ve başka önleyici bir şey varsa, bunun hakkında bir bilgi isteyecektim. Çünkü millet bilmiyor, gazeteciler de bilmiyor bunu, ama bir hukuk uzmanı bunun böyle olduğunu söylüyor.

Av. SEDAT VURAL- Şimdi benimle Akşam'dan bir yazar, bir de Hürriyet'ten bir arkadaş konuştu. Bizim amblemle ilgili açtığımız referandum davası örnek dava. Şöyle söyleyeyim; Danıştay'dan da geçtiği için, Danıştay süreci hem temyiz, hem de bu mahkeme kararının içeriğine göre belediyeler kendilerini bağlayacak bırakın referandumu, yani çıkan sonuca göre işlem yapacak anket çalışması bile yapamaz. Çok önemli bir karar bu.

İkincisi, bir Melih Gökçek'in şovmenliği olduğu bu referandum yapacağım diye insanları aldı getirdi. Ben o zaman iki şey duydum. Yüksek Seçim Kurulu bunlara boya vermiş. Bu benim kitaplarımda var. İşte oy kullanmaları için. Hemen Yüksek Seçim Kuruluna başvurdum. Siz Kızılay alt geçitleri için, o iki yıl sonra oldu. Referandum biliyorsunuz 2000 yılında filan bu karar alındı. Birisi de 2003'te alındı Kızılay'ın alt geçitlerini referandumla belirlemek. Ben de o zaman zaten o işlemin iptali için idare mahkemesinde dava açmıştım. Fakat Yüksek Seçim Kurulu da o zaman, bir Yargıtay üyesi dostumuz bunlara boya vermiş.

Ben gittim anayasal suç işliyorsunuz, bu boyaları geri alın diye. Aynısında iki şey, referanduma müdahale ediniz durdurunuz. Referandum yapıyorum diyor, anket çalışması altında. İki tane karar verdi. Bir, Sedat Bey sunduğunuz mahkeme kararına göre biz bu şeyleri aynı gün istedik boyaları dedi, boyaları geri aldı Yüksek Seçim Kurulu. Bu kitabımda da var. İkincisi, belediyeler bu mahkeme kararına göre, çünkü Anayasaya göre herkesi bağlar, referandum yapamaz dedi. Yani Yüksek Seçim Kurulunun da kararı var. İki gazete bunu paylaştı. Zaten gündeme geldiği zaman ben sevgili dostlarıma da onları sunarım.

ORHAN SARIALTUN (Oturum Başkanı)- Gezi parkı konusunda da bu çok tartışılmış aktarılanlara göre. İlk heyette zaten farklı görüş bildirimini de vardı. Referanduma karşılık hükümetin kullanabileceği bir argüman olduğu için bunu dillendirmek istememişlerdi ilk aldıkları kararda. Çünkü çok kolay kullanılabilir bir şey. Böyle demokratik bir referanduma niye karşı çıkıyorsunuz gibi kullanılabilir, nitekim de kullanıldı. Ama şöyle de bir şey var, gerçi Cumhurbaşkanı sanıyorum söyledi. Yani "demokrasi sadece seçimden ibaret değildir" diye.

Aslında bu son tartışmalar, bizdeki eksik olan demokrasi deneyimini de değiştirecek. Yönetmelikleri geçiyorum, yasalar, Anayasa ve hukukun yanlış dediği bir şeyi referanduma götürmek kadar anlamsız şey yoktur. Kendi kişisel görüşümü de belirtmiş olayım.

NURAN TALU- Ben aslında bütün konuşmacılara teşekkür ediyorum, ama Solfasol'deki arkadaşımız çok ciddi bazı konuların altını çizdi diye özellikle söylemek istiyorum. Ötekileştirme meselesi, yani biz gezi meselesinden, gezi süreçlerinden sonra yeni bir örgütlenme işine gireceksek, asıl mesele iletişim ve etkileşimde ve ötekilerle de birlikte etkileşimde. Yoksa kendimiz çalıp, kendimiz oynamaya devam edebilir-

sek, kendimizin gazetelerini kendimiz okuruz, kendimizin sosyal medyasında kendimiz keyifle yazıyoruz. İşte zekâ ya da işte mizah patlamaları içerisinde devam ederiz. Ama eğer gerçekten bir hedefimiz varsa, içimizdekilerin hangi gruptan olup olmaması ya da fikirsel olarak ayrı olmamız çok önemli değil. Hedef net, bir şeyi indirmek istiyoruz aşağıya. Üstelik de zamanımız az. İşte ne bileyim siyasi anlamda bakıldığında Mart 2014 gözüküyor.

Forumlar diyoruz, tamam onun altını çok önemli çizmeliyiz. Dün saat 15.00'de "İletişim Etkileşim" diye bir forum vardı. Ben gidemedim vaktim yoktu, kızımı gönderdim. Hızla git, Güniz Sokakta oturuyorum, en önemseydiğim başlık buydu çünkü. Düşüncemde de bu süreçte iletişim stratejini nasıl oluşturacağız? Yani Solfasol belki bundan böyle sadece bir konuda Ankara'da bir iletişim meselesine değinecektir basılı medya olarak. Forumların önemi; sosyal medyadan çıktık sokaklarda anket yaptık meselesinden daha önemli. Çünkü birebir insanların yaşam ortamları içerisinde bir iletişim kuruyoruz.

Zeynep döndü geri, onun anlatımı ve ifadeyle şunu söylemek istiyorum. Kuğulu Park çok önemli, stratejikti, yani bizim gezimizdi, Ankara'nın gezisiydi. Ama orada bir zayıf bir megafon, yani hiç sesi çıkmayan, ne anlatıldığı anlaşılabilen, çok organize olamayan, çok az, yani sayıları kaç taneydi? 10-12 filan, belki o döndükten sonra epey bir saat, bir buçuk saat kaldıktan sonradan bahsediyorum, çoğalmış olabilirler. Ama eğer biz forumları stratejik olarak da bir şekilde modelleyemezsek. Tamam, doğaçlama noktalarına katılıyorum. O zaman da dağılır, söner gideriz gibi geliyor.

Sizin söylediğiniz, Solfasol'deki arkadaşşıma söylüyorum. Burada işte Ankara'nın, Ankara için konuşuyorsak, meslek odalarına, sivil toplum kuruluşlarına, sadece onlara görev düşüyor. Yani yanlarında olmak, halka çıkmak ya da o kolaylaştırıcılıklar için araçlar geliştirmek. Mikrofonsa onları koydurmak, çünkü mikrofonları yok. Düşündüm, neden mikrofon yok. Yani duyamıyorduk anne. Mikrofon yoksa acaba hani mikrofon, toplantı izni alma meselesiyle filan mı ilgili diye düşündüm, ama mutlaka bir çözümü vardır onun. Onun gibi şeyler ya da o forumların duyulması için, tamam çok renkli ve siyasi model olarak görebilirsiniz, ama bir arkadaşşımla arada konuşuyordum.

İşte küçük minibüsler giydirip, bilmem ne forumu, Birlik Parkının forumu cumartesi günü, bangır bangır bağırarak, ama hep yapmak, bıktırmak. Gürültü yapmadan, efendi bir şekilde şakacı ve neşeli olarak. Yani bunun gibi araçlar geliştiremezsek, mesela Solfasol'ü okuyorum. Hemen uçtum geziyle ilgili şey çıkmış mı diye, çıkmamış. Yani ne yazacak düşüncesinde olduğumdan, ama ben Ankara'da çok ilgili bir kadını, basın ve çevre adına bir sürü de iş yapıyorum. Birlik Parkının meselesini bugün ilk defa dinliyorum. Yani çok ciddi bir iletişim problemimiz var kendi aramızda ve ötekilerle. Asıl mesele de sizin söylediğiniz gibi ötekilerle ilişkiyi kurmak; yani bir adamı düşünenin ötesinde, demokrat olmak açısından önemli.

ESRA OĞUZ- Ben de tüm konuşmacılara teşekkür ediyorum. Mehmet Onur Yılmaz'ın söylemine katkı olsun diye şunu anlatmak istiyorum. Başbakanın en çok mi-

tinglerde kullandığı dilin onlar, bunlar, biz şeklinde olduğu, yani sürekli ayrıştırıcı bir dil kullandığı zaten sosyal medyada da çokça konuşuldu dillendirildi. Ben de aynen katılıyorum, bu oyuna düşmememiz lazım. Ne onlar göbeğini kaşıyan bidon kafalı adamlar, ne biz boğaza karşı viskimizi içen tipleriz. Yani böyle bir ayrışmaya asla izin vermememiz lazım.

Bunun için de günlük hayatın içerisinde tüm insanlar bir arada olmamız lazım. Benim kendi kişisel felsefem; öncelikle ulaşabileceğim her yere yürüyerek gitmek, bunu yapamıyorsam toplu taşıma kullanmak. Çünkü toplu taşımlar gerçekten halkla kaynaşabileceğimiz yerler. Şöyle bir deneyim yaşadım ben. Sovyet rejimi çöktükten sonra Azerbaycan'da Bakü'de buldum ve dolmuşta çok ilginç herkes bir konuda tartışıyorlardı ve bu kavga değildi, bir görüş paylaşımı vardı. Dolmuştaki herkes bir olaya müdahil olmuş konuşuyordu ve hakikaten bu çok ilginçti.

Bizim toplu taşımlarımıza baktığımız zaman, bizdeki insanlar genelde ölü balık gibi bakar. Yani hiçbir şey düşünmez, uyur, uyuklar. Bugün gelirken, buraya gelirken ilginç bir deneyim yaşadım. Bir midibüs, yani halk otobüsünde durakta bekleme meselesinden dolayı bir kişi şoförü uyardı, kibarca uyardı. Çok bekliyorsun ve geç kalıyoruz dedi. Bu sefer şoför; biz 15-20 gündür Güvenpark'a giremiyoruz ve hakikaten ekmek paramızı çıkartmak peşindeyiz, sen neyin peşindesin dedi. O başka bir şey söyledi, ben senin ekmek parana bir şey demiyorum, ama benim de işim var dedi. Öbürü başka bir şey söyledi. Bir kadın konuya girdi filan derken, bir baktım koca bir minibüs Melih Gökçek'i tartışıyor, halk otobüslerine nasıl zulüm yaptığını konuşuyor. Öbürü oy vermeseydiniz diyor, o diyor ben seçtirmedim sen seçtirdin diyor. İnanılmaz güzel bir ortamdı. Kavga yoktu, sadece görüş paylaşımı vardı.

Dedim ki gezi parkı nelere muktedir oldu. Sincan hattıydı bu geldiğim hat, Kızılay'a getiriyordu. Güzel bir şey, herkes yaşamına, kendi doğasına, kendi kentine müdahil olmaya başladı. Böyle güzel bir deneyimdi bu. Bunu paylaşmak istedim.

ORHAN SARIALTUN (Oturum Başkanı)- Sincan olması da ilginç. Muhtarımızın bir sözü var.

HASAN SARIKAYA (İşçi Blokları Mahalle Muhtarı)- Sevgili Başkanım ve konuklarımız, her şeyden önce sizlere çok çok teşekkür ediyorum. Hanımefendiye de teşekkür ediyorum, çok katılıyorum. Yani kendimiz çalıp, kendimiz oynamayalım; bu şey çok önemli. Yani birbirimize burada dön dolaş anlat, dön dolaş anlat, aynı şeyi sunmuş oluruz.

Ben şimdi saat 13.00'te çıktım, 14.00-14.30 gibi buraya geldim. Muhtarlık ofisi tabii ki olmadığı için, bir vatandaş bıraktım, ama muhtarlık görevini onlar yapamayacağından dolayı, zamanımı buradaki konuma ayırdım. Sabahleyin 83 yaşlarında bir vatandaş geldi. Dedi ki, muhtarım *-bu cami cemaatinden bir vatandaş-* seni çok seviyorum, ama dargınım. Hayırdır hoca amca dedim. Dedi ki, dargınım işte. Benim temizliğe ihtiyacım var, teyzen yaşlı filan böyle bir konu geçerken, döndü dolaştı dedi ki; oğlum geceleyin tencere tava, hani diyorlar ya hepsi hava. Demirel de dedi, yürümekle yollar aşınmaz, bu da dedi aynısını tencere tava hepsi hava.

Dedim ki hacı amca, şimdi peki yani kırılan o otobüs durakları, yanan otobüsler kimin malı? Senin, benim, şunun bunun malı. Peki, bir örnekte sana vereyim hacı amca, bizim buradan eski Fen İşlerinin Kızılırmak Mahallesiindeki Fen İşlerinin olduğu yer 90 bin metrekare. Şu anda Hayat Sebla Evleri yapıldı oraya. Dedim ki hacı amca, buradaki Hayat Sebla Evleri, burası kamunun yeri ve burası kamu yararına kullanılabilir bir alan. Bu alanı şimdi oraya gittiler, Gestaş İnşaat denilen bir inşaat firması belediyeye aldı ve burayı kimler kullanıyor, bu kullanım alanı kimlerin elinde? Bunu bir gidip de öğrendiniz mi? Kimler kullanıyor ve senin benim bir menfaatim var mı? Çünkü bu yerde senin de hakkın var, benim de hakkım var. Buna binaen şimdi hanımefendiye tekrar teşekkür ediyorum. Biz diğerlerine bir şeyler anlatacağız. Anlatacağız ki, onlar doğruyu öğrensinler ve doğrunun her zaman yanında olsunlar.

Şimdi il toplantısı olan, AKP'nin ilk toplantısı, bakarsınız minibüsler, yani dolmuş minibüsler mahallenin muhtarlıklarının önüne gelir, o toplantıya oradan götüreceği mahalle temsilcileri bunları, ama şimdiye kadar ben 5 yıldır ki mahalle muhtarlığı yapıyorum, diğer partilerden gelip de bir tane alıp da o toplantıya götüren kişilere rastlamadım. 13'ünde adamların ne kadar aktif çalıştığı her şey ortada, ama mahallemize sahip çıkacağız. Mahallemizdeki kamuya ait yerlere sahip çıkacağız.

Sevgili Başkanımın da buraya yazdırdığı gibi, talana karşı mücadele... Bir de palangalardan, biraz önce de söyledim, korku palangalarından Sevgili Deniz gazeteci arkadaşımız, işte benim arkada bir tane çocuğum var, ben bunları yazarsam... Bundan bir kere kendini arıtacaksın. Bir tane çocuğun varsa, gelirsin hamallık yaparsın yine onun ekmeğini kazanırsın. İllaki böyle padişah gibi oturacağım, geçineceğim diye bir şey yok. Yani mücadele yapacaksın, esas yaşayacağın konuma geleceksin, ondan sonra da hak ve haksızlık, adalet ondan sonra belli olacak.

ORHAN SARIALTUN (Oturum Başkanı)- Muhtarımızın bölgesi, bizim en çok dava açtığımız bölge. Hayat Sebla da bunlardan birisi. Onun dışında da çok sayıda parselde davamız var. Son kısa sözlerle tamamlayalım.

AHMET NEDİM KAYA (Birlik Parkı Platformu)- Şimdi sevgili arkadaşlar, Birlik Parkıyla ilgili haklısınız, hanımefendinin söylediği gibi yeni duyuluyor diye. Belki bizim beceriksizliğimiz veya yetersizliğimiz oldu bilemiyorum, ama eğer not almamız mümkünse Yüzüncüyıl Birlik Parkı Platformu, Google'dan girerseniz aşağı yukarı baştan beri yapılan çalışmalarını orada görürsünüz ve görmenin ötesinde sizden tavsiyeler, eleştiriler. İşte şunu şöyle yapın, şu yanlış olmuş, şu doğrudur, şu hareketi yapın diye tarifler de bekliyoruz.

Burada çok büyük bir gücümüz filan yok bizim. Biz gerçekten orada oturan mahalle sakinlerinden ibaretiz. Ben yeşile karşı çok ciddi reaksiyon gösteren bir insanım. Yani ağaç kesmek benim indimde, herkes söyler, ama bunu ben ağlayabilirim bile. Bir ağacı kestikleri zaman bir insanı öldürüyorlar. Bu, bu kadar yani, benim gözümde bu. O bakımdan sizin desteklerinizi de, siteye girerek oradan bekliyoruz lütfen.

ORHAN SARIALTUN (Oturum Başkanı)- İbrahim Bey.

İBRAHİM GÜNDOĞDU (ODTÜ-Araştırma Görevlisi)- Son söz olarak, forumların geleceği ile ilgili şunu ekleyebilirim. Bir arkadaşımız başka bir toplantıda, bu direniş sürecinin insanlar üzerinden bir tür antidepresan etki yarattığını söylemişti, insanlar mutsuzdu ve şimdi konuşuyor tartışıyor, güne mutlu uyanıyor diye eklemişti. Gerçekten öyle, müthiş bir politizasyon yaşıyoruz. İnsanlar hayatında normal olarak dayatılan ve kendilerini mutsuz eden birçok şeyi, aslında politik olarak kurulan şeyler olduğunu görüyorlar ve başka türlü olabileceğine dair de fikirler geliştiriyorlar.

Bununla birlikte, içinden geçmekte olduğumuz sürecin ancak şöyle bir handikapı var. O da, bu sürecin şu ana kadar görece örgütsüz nitelikte bireysel katılımlarla ilerliyor olması. Açıkçası, bu örgütsüzlük bir taraftan hareketin yaygınlaşmasına imkan sunmakta, diğer taraftan hareketin bir alacağı biçim konusunda belirsizlik oluşturmaktadır. Bu noktada, yerleşik toplumsal mücadele örgütlerine ve başta meslek odalarına mücadele birikim ve deneyimlerini forumlarla buluşturması gerekiyor. Bu tür bir buluşma gerçekleşmediği ölçüde, forumlarda oluşan enerji bir süre sonra yorulacak ve azalacaktır. Üstelik mahalle forumları görece kentlerin sınırlı bölgelerinde etkin olduğu ölçüde, hem kendi aralarında koordinasyon hem de kent bütününe yönelik politika geliştirmekte yetersiz kalacaktır. Bu nedenle uzun yıllardır tüm yetersizlikleri ve eksikliklerine karşı belirli bir düzeyde kentsel mücadeleleri yürütmüş meslek odalarının, yaptıkları çalışmalarını kütüphane raflarına yayın yapmanın ötesinde bu tür toplumsal mücadelelerin bilgisine de sunması gerekiyor.

Son olarak, burada da dile getirilen kent hakkı sloganını biraz sorunlu bulduğumu ifade etmek isterim. Elbette bu ölçüde geniş keismlerin kentsel politikadan dışlandığı bir uğrakta, kentsel karar alma süreçlerine dahil olma talebini içeren bu sloganın belirli bir karşılığı bulunmakta. Bununla birlikte, itiraz etmenin ötesinde daha kurucu nitelikte bir kentsel politika talebinin kent hakkı sloganından daha çok, halkçı-demokratik planlama ekseninde geliştirilebileceğini söylemek isterim.

ORHAN SARIALTUN (Oturum Başkanı)- Başka son söz söylemek isteyen.

MEHMET ONUR YILMAZ (Solfasol Gazetesi Yazarı)- Bu sizin söylediğiniz bir örnek vermek istiyorum: İnşaat Mühendisleri Odası iki sene önce “Sudaki Suretler” diye bir belgeselin yapımına destek verdi. Belgeseli izleyenler biliyordur, yurdun dört bir yanında HES’lere karşı mücadele veren köylülere mikrofon uzattılar ve seslerini izleyen herkese duyurdular. Obelgeselle birlikte, belgeselcilik yapan pek çok kişi farklı noktalara gitti; Erzurum’da, Sinop’ta, işte Fethiye’de benzer belgeseller çıktı ve o insanların sesleri duyuldu. Varolan HES karşıtı mücadele görünür oldu, güç kazandı.

Söylemeye çalıştığım destek tam olarak bu, siz de çok güzel iki tane örnek verdiniz. Mikrofon, ses düzeni ve o servis ihtiyacı. Bunlar çok önemli destekler. İnsanların kolay kolay bulamayacağı şeyler. Kadıköy’deki forumda harika bir ses düzeni vardı. Özellikle merak ettim gittim ses düzenini kim getiriyor diye sormak için. Oradaki çocukla konuştum, çocuğun kendi müzik grubu varmış, kapmış gelmiş ses düzenini.

Beşiktaş'takini bilmiyorum, o daha profesyonel bir şeydi. Onda da Çarşı'nın desteği olduğu söylendi, ama teyit etmedim.

Bu tür destekler çok önemli. Ben söz alan muhtar hocama ve diğer arkadaşıma da şunu söylemek isterim. Bizim amacımız o insanlarla, başkalarıyla konuşurken öğretici olmak ya da onlara bir şeyi tebliğ etmek değil. Aslında sadece iletişim başlatmak gerek. Çünkü aramızda hiçbir iletişim yok. Twitterlarımız da ayrı, Facebooklarımız bile ayrı. Sıhhiye köprüsünün bu tarafı ve ötesi gibi, sanal alemimiz bile ayrılmış durumda. Biz doğruyu biliyoruz, onlar yanlış biliyor, gidelim onlara öğretilim değil. Bir gidelim konuşalım, önce bir merhaba diyelim. Sonra kimin kimi ikna edeceği belli olmaz. Ben doğru bildiğimi iddia ediyor olabilirim, ben elimden geleni de yaparım, anlatırım ama öğrenmeye de açık olmak gerektiğini düşünüyorum. Daha uzatmamak için örnek vermeyeceğim, ama bu tür şeyler mümkün ve doğru iletişim ancak böyle kurulabilir. Hülya Avşar'ın Başbakan'a hediye ettiği kitabı herkese tavsiye ederim “Şiddetsiz İletişim” mevzuu. Bilerek gitmemek gerekiyor, iletişim kurmak için gitmek gerekiyor.

Son bir şey daha söyleyeceğim. Bu Gezi hikâyesi ne yaptı? Sizin verdiğiniz örneğe çok benzer bir şey, bir sıçrama yarattı. Kadıköy'den arkadaşımın aktardığı bir olay: Bir trafik kazası oluyor, bir adamcağıza çarpıyor araba. Birden halk örgütleniyor trafiği kesiyor, durduruyor, ambulans geliyor;, beş dakikada adamcağızı paketleyip ambulansa koyup gönderiyorlar. Daha önce sadece seyirci oldukları bir şeye, artık müdahil olmaya başlıyor insanlar. Bu çok önemli, ama bunun çok ciddi desteğe ihtiyacı var. Ancak didaktik bir liderlik desteğine değil, yanında durularak verilecek bir desteğe ihtiyacı olduğunu düşünüyorum.

Bize kendimizi ifade etme ve bu değerledirme ortamını sağladığı için Şehir Plancıları Odasına çok teşekkür ederim.

ORHAN SARIALTUN (Oturum Başkanı)- Ben de aralarda konuştuğum için konuşmayacağım, ama biliyorsunuz bu süreçte çok slogan atıldı. Oradan iki sloganı söyleyeceğim. Tekrarlamaya gerek yok, dünyanın birçok yerine de giden bir slogan var. “*Her yer Taksim, her yer direniş*” ama beni en çok etkileyen slogan da, belki bu toplantının son sözü olarak da kalabilir. “*Bu daha başlangıç, mücadeleye devam*”.